

40 LAT INSTYTUTU NAUK O POLITYCE I BEZPIECZEŃSTWIE UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

Jubileuszowy leksykon biograficzny

40
LAT

**INSTYTUTU
NAUK O POLITYCE
I BEZPIECZEŃSTWIE**
UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

40 LAT
INSTYTUTU
NAUK O POLITYCE
I BEZPIECZEŃSTWIE
UNIwersytetu
SZCZECIŃSKIEGO

.....
Jubileuszowy leksykon biograficzny

Opracowanie:

Tomasz Czapiewski, Michał Siedziako, Andrzej Wojtaszak

Szczecin 2025

**40 lat Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
Uniwersytetu Szczecińskiego.
Jubileuszowy leksykon biograficzny**

Opracowanie językowe i korekta:

Anna Klonowicz / Maja Jarzębowska

Projekt graficzny i skład:

Raraku.pl

Wydawca:

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Nauk o Polityce
i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego
ul. Krakowska 71–79
71-003 Szczecin

Druk

WT PRINT – Tomasz Walburg

ISBN 978-83-961296-5-9

Spis treści

- 9 Wprowadzenie
(Tomasz Czapiewski, Michał Siedziako, Andrzej Wojtaszak)
- 12 Renata Podgórzeńska, *Moja przygoda z nauką i dydaktyką. Refleksje z okazji jubileuszu 40-lecia Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie*
- 15 Andrzej Wojtaszak, *Kilka refleksji historycznych*
- 22 Janusz Ruskowski, *Instytut to...*
- 24 Tomasz Czapiewski, *Oczami byłego studenta*
- Biogramy**
- 31 Andrzej Eugeniusz Aksamitowski
- 32 Jan Berkouwer
- 33 Diana Kinga Bluszcz
- 34 Tomasz Bodnar
- 35 Dominika Borowska
- 36 Tadeusz Borowski
- 36 Krzysztof Bródka
- 36 Wiesław Stanisław Burger
- 37 Piotr Chrobak
- 39 Robert Cichecki
- 39 Grzegorz Ciechanowski
- 41 Marek Cupryjak
- 42 Tomasz Czapiewski
- 44 Marek Czerwiński
- 44 Bogdan Dopierała
- 45 Maciej Drzonek
- 47 Charles Herbert Elworthy
- 48 Grzegorz Konrad Fabiańczyk
- 48 Andrzej Furier
- 49 Marzenna Giedrońc
- 51 Katarzyna Głowacka
- 52 Andrzej Głowacki
- 53 Piotr Golema
- 54 Wanda Goślicka
- 54 Ewa Górnicz
-

- 55 Radosław Paweł Grodzki
56 Paulina Grych
56 Marian Ludwik Grzęda-Kempiński
57 Jerzy Grzymski
57 Cezary Guźniczak
58 Liana Hurska-Kowalczyk
59 Janusz Jartyś
61 Fuad Jomma
62 Grzegorz Jerzy Kaczyński
63 Małgorzata Krystyna
Kamola-Cieślik
64 Sebastian Kaniewski
65 Arkadiusz Norbert Kawecki
66 Małgorzata Kempisty
66 Ewelina Kochanek
67 Julia Kołodziejka
68 Henryk Komarnicki
69 Krzysztof Kowalczyk
71 Ryszard Kowalczyk
72 Dorota Kowalewska
73 Zygmunt Kozak
75 Kazimierz Kozłowski
76 Mariusz Krajewski
76 Bogusław Kryża
77 Artur Kubaj
77 Jan Antoni Lewandowski
78 Agnieszka Lipska-Sondecka
79 Andrzej Tomasz Łapkiewicz
80 Rafał Malawski
80 Krzysztof Malinowski
81 Zdzisław Matuszewicz
82 Joanna Małgorzata Mazurowska
(wcześniej Jonczek)
83 Małgorzata Mieczkowska
84 Janusz Mieczkowski
86 Sławomir Mikołajczuk
87 Tadeusz Miluski
88 Janusz Morawiak
89 Magdalena Małgorzata
Musiał-Karg
90 Damian Muszyński
91 Maria Ochwat
93 Marcin Paweł Orzechowski
94 Piotr Ostrowski
96 Sławomir Ozdyk
97 Edward Józef Pałyga
98 Michał Paziewski
99 Jarosław Józef Piątek
100 Jan Pilzys
101 Mateusz Mariusz Piskorski
101 Renata Podgórska
103 Monika Anna Potkańska
105 Aleksandra Raba-Schulze
106 Andrzej Leopold Ranke
107 Dorota Rdzanek
108 Michał Romańczuk
110 Walter Gustav Herrmann Rothholz
111 Janusz Ruszkowski
112 Wojciech Sekulski
113 Sylwia Ewelina
Serwońska-Matwiejewska
114 Michał Siedziako

- 115 Jerzy Lucjan Sielski
- 116 Mariusz Piotr Sikora
- 118 Cezariusz Skuza
- 119 Mateusz Lech Smolaga
- 120 Jerzy Snopko
- 120 Artur Staszczuk
- 122 Andrzej Stelmach
- 123 Szczepan Edward Stempiński
- 124 Bogdan Szajkowski
- 126 Benon Zbigniew Szatek
- 127 Marta Szulc
- 128 Jan Kazimierz Szyszkowski
- 129 Janusz Teleszyński
- 129 Łukasz Tomczak
- 131 Bartłomiej H. Toszek
- 132 Michał Trubas
- 133 Bogdan Turski
- 134 Oleksandr Veretilnyk
- 135 Jerzy Waserman
- 135 Kazimierz Wasiak
- 136 Patryk Wawrzyński
- 137 Joachim von Wedel-Parlow
- 138 Luiza Wojnicz-Smal
- 140 Andrzej Wojtaszak
- 141 Wsiewołod Wołczew
- 142 Kazimierz Wóycicki
- 143 Wiesław Leon Wróblewski
- 144 Dariusz Wybranowski
- 145 Piotr Załęski
- 145 Katarzyna Zawadzka
- 147 Radosław Łukasz Zych
- 148 Marek Żurek
- 151 **40 lat Instytutu w obiektywie**

40
LAT

**INSTYTUTU
NAUK O POLITYCE
I BEZPIECZEŃSTWIE**
UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

Wprowadzenie

Książka, którą trzymają Państwo w rękach, to *de facto* historia szczecińskiego ośrodka politologii oraz studiów nad bezpieczeństwem w ujęciu biograficznym. Prezentujemy w niej zbiór sylwetek bardzo różnorodnych postaci, które tworzyły Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (wcześniej działający pod kilkoma innymi nazwami, które wymienia w swoim tekście dr hab. Andrzej Wojtaszak, prof. US) w ciągu minionych czterdziestu lat. To pracownicy naukowcy i dydaktyczni, którzy byli (a część z nich nadal jest) zatrudnieni w Instytucie od 1985 r. Niektóre osoby są związane z INoPiB przez całą swoją karierę naukową (np. profesorowie Janusz Ruszkowski, Andrzej Wojtaszak, Marzenna Giedrońc, Janusz Mieczkowski czy Marek Żurek) dla innych praca na Uniwersytecie Szczecińskim była tylko dłuższym lub krótszym epizodem. Niemniej wszyscy oni współtworzyli naszą społeczność akademicką, pozostawili w niej ślad nawet wówczas, kiedy zdecydowali się na przeniesienie do innych ośrodków (co nie oznaczało zresztą wcale zerwania więzi z naszym Instytutem, a wręcz przeciwnie!).

Jako autorzy niniejszego opracowania staraliśmy się nikogo nie pominąć. W tym miejscu należy przy tym poczynić istotne zastrzeżenie – zamieszczone w dalszej części książki biogramy mają charakter biogramów naukowych, nie obejmują więc pracowników administracji Instytutu. Podkreślić jednak trzeba, że także oni przez cały ten czas byli ważną częścią naszej społeczności. Nie sposób nie wspomnieć tu więc o paniach Elżbiecie Czerneckiej, Stanisławie Łuczak, Stefanii Mackiewicz, Karolinie Nalewaj, Agacie Hadrian, Janinie Taraszkiewicz, Aleksandrze Jutrzence, panu Stefanie Nowaku czy – obecnie – niezastąpionej pani Katarzynie Prys, która wita uśmiechem wszystkich przybywających do sekretariatu INoPiB i podaje im pomocną dłoń.

Punktem wyjścia do prac nad niniejszym leksykonem były materiały zgromadzone na potrzeby podobnego wydawnictwa, przygotowywanego na trzydziestolecie Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego w 2015 r. Wówczas jednak projekt nie został sfinalizowany publikacją, a przez kolejną dekadę znaczna część zebranych biogramów uległa dezaktualizacji. Kiedy w 2024 r. przystąpiliśmy do prac z myślą o nadchodzącym okrągłym jubileuszu INoPiB, w pierwszej kolejności poddaliśmy wspomniany materiał wstępnej obróbce redakcyjnej, dążąc do przedstawienia najnowszych danych. Wszyscy obecni pracownicy Instytutu zostali poproszeni o przesłanie nowych biogramów według opracowanego przez nas schematu – chodziło przy tym o to, aby każdy biogram zawierał określone informacje, tak aby finalny efekt naszych prac był spójny. Podczas zbierania nowych materiałów o pracownikach naukowych i dydaktycznych INoPiB niżej podpisanych wspierał dr Aleksandr Veretilnyk. W przypadku byłych pracowników Instytutu (tu występuje też kilka „podkategorii”: osoby kontynuujące kariery w innych ośrodkach, osoby, które zrezygnowały z pracy akademickiej i wybrały inne ścieżki zawodowe, pracownicy emerytowani, z których część odeszła już niestety na zawsze) próby aktualizacji na podstawie dostępnych baz danych, katalogów, a w niektórych przypadkach również zasobów archiwalnych, podjęli się niżej podpisani.

Wspomniany schemat zawierał prośby o odpowiedzi na pytania o (i takie też elementy zawiera większość prezentowanych w niniejszym wydawnictwie biogramów): datę i miejsce urodzenia, wykształcenie (studia wyższe, kolejne stopnie naukowe), kierunki prowadzonych badań i główne zainteresowania badawcze, 7–10 najważniejszych publikacji, zajmowane kolejne funkcje i stanowiska służbowe, otrzymane nagrody, wyróżnienia, odznaczenia, przynależność do stowarzyszeń i organizacji naukowych oraz zajmowane w nich stanowiska, działalność pozanaukową (np. w zakresie popularyzacji nauki, aktywność medialna, publiczna). Określiliśmy maksymalną objętość biogramu, zatem część prezentowanych w niniejszym tomie osób siłą rzeczy musiała przekazać nam tylko najważniejsze informacje. Nie było naszym celem stworzenie całościowych biogramów naukowych, takich jak publikowane w profesjonalnych wydawnictwach encyklopedycznych czy słownikowych (np. w *Polskim słowniku biograficznym*). Do większości z biogramów dołączona jest fotografia. Zrezygnowaliśmy natomiast z podawania kontaktów mailowych osób pracujących w tej chwili w Instytucie – wszyscy posługujemy się przecież skrzynkami o analogicznym adresie: imię.nazwisko@usz.edu.pl.

W dalszej części niniejszego opracowania Czytelnicy odnajdą cztery teksty wprowadzające. Pierwszy w nich to jubileuszowe refleksje prof. Renaty Podgórzeńskiej. W kolejnym dr hab. Andrzej Wojtaszak, prof. US, przybliży historię Instytutu na przestrzeni czterech dekad. Kolejne dwa szkice to subiektywne spojrzenia na INoPiB dwóch ważnych postaci: prof. Janusza Ruszkowskiego (dyrektora w latach 2005–2020) i dr. hab. Tomasza Czapiewskiego, prof. US (dyrektora od 2021 r.). Dalej, w kolejności alfabetycznej, publikujemy biografie.

Jeśli wertowanie niniejszego tomu poszerzy Państwa wiedzę o historii szczecińskiego ośrodka politologicznego i studiów nad bezpieczeństwem, skłoni do refleksji czy przywróci miłe wspomnienia z przeszłości – uznamy, że nasz cel został osiągnięty. Z okazji jubileuszu 40-lecia INoPiB życzymy Instytutowi, Państwu i – rzecz jasna – sobie, aby na tej solidnej podwalinie, której jedynie lekki zarys trzymają Państwo w rękach, tworzyło się co najmniej kolejnych czterdzieści lat rozwoju. Zapraszamy do lektury!

Tomasz Czapiewski

Michał Siedziako

Andrzej Wojtaszak

Renata Podgórzeńska

Moja przygoda z nauką i dydaktyką

Refleksje z okazji jubileuszu 40-lecia

Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie

.....

Czterdzieści lat istnienia Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego to czas budzący wspomnienia i skłaniający do refleksji nad tym, co za nami, i nad tym, co przed nami. Jubileusz jest nie tylko okazją do świętowania, lecz także momentem zatrzymania się i spojrzenia na drogę, którą razem przeszliśmy – studenci, pracownicy naukowcy i administracyjni, absolwenci i wszyscy ci, którzy współtworzyli i wciąż działają na rzecz tej instytucji. Jest to też szczególny czas dla mnie osobiście, bo moja własna przygoda naukowa i zawodowa jest nierozdzielnie związana z Instytutem, z jego rozwojem, poszerzaniem obszarów badawczych i dydaktycznych. Byłam tu studentką, potem młodą pracowniczką naukową, dziś jestem profesorem. Równolegle pełniłam kolejne funkcje administracyjne – jako wicedyrektor Instytutu, prodziekan Wydziału Humanistycznego, p.o. dziekan Wydziału Nauk Społecznych, a dziś prorektor Uniwersytetu Szczecińskiego ds. kształcenia. Dzięki temu mogę patrzeć na minione lata z perspektywy zarówno uczestnika, jak i świadka rozwoju Instytutu.

Kiedy w 1989 r. rozpoczynałam studia politologiczne w Instytucie, nie mogłam przewidzieć, że to miejsce ukształtuje moją tożsamość zawodową. Wtedy właśnie politologia próbowała określić swój charakter w nowej, transformującej się rzeczywistości społeczno-politycznej. Dla mnie Instytut okazał się przestrzenią niezwykle przyjazną, pozwalał rozwijać zainteresowania, dodawał skrzydeł i motywował. Spotkałam tu

.....

wykładowców o różnych osobowościach i stylach pracy – wymagających i surowych, ale też życzliwych i otwartych. To oni wprowadzali mnie w świat nauki, wspierali i stawiali wyzwania na mojej drodze akademickiej. Dziś wielu z nich to moi koledzy, partnerzy w projektach naukowych, przyjaciele.

Każdy krok na tej drodze był możliwy właśnie dzięki środowisku, w którym pracowałam. W Instytucie spotykali się badacze o rozmaitych zainteresowaniach i specjalizacjach. Właśnie w rozmowach z kolegami, w dyskusjach na seminariach i przy projektach badawczych rodziły się nowe pomysły. Nigdy nie miałam poczucia, że jestem sama w świecie nauki, przeciwnie, zawsze wiedziałam, że stoję w kręgu ludzi, z którymi tworzę inspirującą wspólnotę.

Rozwój Instytutu w ciągu tych czterdziestu lat to historia pracy zbiorowej. Każdy kolejny dyrektor, każda katedra, każdy zakład – wszyscy wnosili coś istotnego do jego tożsamości. Razem tworzyliśmy kierunki studiów i nowe specjalności, poszerzaliśmy ofertę dydaktyczną. Wspólnie pisaliśmy książki i artykuły, organizowaliśmy konferencje i projekty badawcze. To właśnie dzięki zespołowemu wysiłkowi Instytut zdobywał prestiż i uznanie, a jego osiągnięcia są dziś dostrzegane w środowisku naukowym. Indywidualizm jest ważny, ale to wspólnota decyduje o sile – suma indywidualności, pasji i talentów, które działając razem, osiągają więcej niż każdy z nich osobno.

Jubileusz czterdziestolecia skłania również do zastanowienia się nad przyszłością. Stoimy przed poważnymi wyzwaniami. Demografia zmienia oblicze polskich uczelni, nie możemy już liczyć na to, że studenci będą do nas przychodzić tak licznie, jak w latach dziewięćdziesiątych XX wieku. Dzisiejsi kandydaci na studia coraz rzadziej traktują kształcenie akademickie jako cel sam w sobie; kierują się innymi priorytetami, stawiają na elastyczność, mobilność, łączenie pracy z nauką oraz na doświadczenia pozauczelniane, które pozwalają im lepiej odnaleźć się w zmieniającym się świecie. Musimy ich aktywnie pozyskiwać, pokazując, że nasza oferta dydaktyczna jest atrakcyjna, aktualna i odpowiada na realne potrzeby społeczeństwa. Dlatego nasze zadanie polega nie tylko na przekazywaniu wiedzy, lecz także na tworzeniu inspirującej przestrzeni akademickiej, która będzie spełniała te oczekiwania i pozwoli młodym ludziom dostrzec w studiach nie ograniczenie, ale szansę i zasób wspierający ich życiowe plany.

Równie istotnym wyzwaniem są rozwój naukowy i wymagania ewaluacyjne. W świecie nauki coraz bardziej liczą się publikacje w międzynarodowych czasopismach, udział

.....

w projektach badawczych, obecność w krajowych i międzynarodowych debatach. Instytut uzyskał naukową kategorię A, jest rozpoznawalny w kraju, ale utrzymanie tej pozycji wymaga ciągłego wysiłku nas wszystkich. Tutaj znów kluczem jest współpraca. Tylko jako zespół możemy sprostać rosnącym wymaganiom, tylko zespołowo można prowadzić badania interdyscyplinarne, które mają szansę przebić się do światowej nauki. Mamy możliwości, mamy potencjał, by uczestniczyć w kształtowaniu otaczającej rzeczywistości i by dostrzegano nas w środowisku akademickim.

Nie mniej ważne jest podtrzymanie wspólnotowego charakteru Instytutu. Uniwersytet nie jest i nie powinien być jedynie biurokratyczną machiną, w której liczą się tylko punkty, tabele i formularze. U podstaw jego siły leży *communitas*, relacja mistrza i ucznia, zespołowa praca badawcza, solidarność pokoleń. Instytut przez czterdzieści lat był miejscem spotkań nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów. I to właśnie ten wymiar wspólnotowy gwarantuje rozwój w kolejnych dekadach.

Siła Instytutu tkwi w ludziach, ich pasji, zaangażowaniu i gotowości do współdziałania. To dzięki nim Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie wyrósł na ważne centrum dydaktyczne i badawcze kształtujące kolejne pokolenia politologów, analityków i ekspertów w dziedzinie bezpieczeństwa. Wchodzimy w nową epokę, w której zmieniają się oczekiwania wobec nauki i edukacji, ale jestem pewna, że razem sprostamy tym wyzwaniom.

Nasze święto to czas na bilans, ale i na nadzieję. Wierzę, że w kolejnych dekadach Instytut pozostanie miejscem, w którym spotykają się tradycja i nowoczesność, dydaktyka i badania. Wierzę, że młodzi ludzie nadal będą tu znajdować inspirację, a naukowcy przestrzeń do realizacji swoich naukowych pasji.

Jubileusz to nie tylko podsumowanie dotychczasowych osiągnięć, lecz także zobowiązanie do dalszego rozwoju, poszukiwania nowych dróg badawczych i dydaktycznych oraz umacniania wartości, które od początku nam towarzyszyły i definiują naszą wspólnotę akademicką. Dzisiaj patrzymy z dumą na dorobek minionych dekad, a jednocześnie z odpowiedzialnością spoglądamy w przyszłość, mając świadomość, że przed nami stoją nowe wyzwania związane z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością. Jubileusz nie jest jedynie okazją do świętowania, to także wezwanie do twórczej refleksji, odwagi w podejmowaniu innowacyjnych inicjatyw i pielęgnowania tego, co stanowi fundament naszej tożsamości: rzetelności naukowej, troski o studentów oraz do budowania silnej i solidarnej społeczności akademickiej.

Andrzej Wojtaszak

Kilka refleksji historycznych

W roku akademickim 2025/2026 obchodzimy 40-lecie powstania Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego, który utworzono 1 września 1985 r. Początek funkcjonowania szczecińskiej politologii łączy się nierozzerwalnie z decyzjami Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i powstaniem Uniwersytetu Szczecińskiego w 1985 r. Instytut miał siedzibę w różnych lokalizacjach: od ul. Wawrzyniaka, ul. Tarczyńskiego, ul. Mickiewicza, aż do (obecnie) ul. Krakowskiej.

W okresie funkcjonowania Instytutu możemy wyodrębnić szczególne daty nie tylko związane ze szczecińską politologią, lecz także istotne dla całego środowiska akademickiego US i ze zmianami w polskim szkolnictwie wyższym. Pierwsza z dat związana jest z samym powstaniem kierunku o wymiarze akademickim – nauki o polityce. Był to jeszcze okres rządów komunistycznych, schyłkowe czasy PRL. Programy studiów oraz zajęcia były realizowane zgodnie z wyznaczonymi przez władze centralne założeniami programowymi. Nie jest jednak tajemnicą, że prowadzący w ramach analizy pojęć politologicznych często przedstawiali studentom różnorodne interpretacje problemów.

Zapoczątkowana w suwerennej Polsce w 1989 r. transformacja przyniosła głębokie przeobrażenia społeczno-polityczne, które objęły także funkcjonowanie społeczności akademickiej. W przypadku naszego środowiska znalazły one wyraz w zmianie kierownictwa Instytutu. Na funkcji Dyrektora Instytutu profesora Andrzeja Głowackiego zastąpił docent (późniejszy profesor nadzwyczajny US) Henryk Komarnicki, który przeprowadził szczecińską politologię przez burzliwy okres pierwszych lat transformacji. Przez

kolegów zatrudnionych w Instytucie (zwłaszcza młodszych stażem) był często nazywany „Najjaśniejszym Panem”. To żartobliwe określenie nawiązywało do tradycji austro-węgierskiej monarchii Habsburgów i cesarza Franciszka Józefa. Liberalne relacje z kolegami oraz przyjazne podejście do studentów stały się dla kilku pokoleń szczecińskich politologów wręcz symbolem stylu działania Profesora, który łączył życzliwość i opiekuńczość wobec współpracowników i studiujących młodych ludzi. Profesor przez dwie kadencje pełnił funkcję prodziekana ds. studenckich Wydziału Humanistycznego. Będąc dyrektorem Instytutu i równocześnie prodziekanem, często podpisywał podania studentów, kierując je do prodziekana (czyli do samego siebie) – paradoks związany z równoległym pełnieniem różnych funkcji.

Funkcje prodziekanów powierzono także profesorom nadzwyczajnym US: Marzenie Giedrońc i Andrzejowi Wojtaszakowi (temu ostatniemu na trzy kadencje: jednokrotnie ds. studentów i dwukrotnie ds. kształcenia) oraz profesor Renacie Podgórzeńskiej (ds. kształcenia) i doktorowi Michałowi Romańczukowi (ds. studentów). *Nota bene* profesor Podgórzeńska od kadencji 2021–2024 pełni funkcję prorektora US ds. kształcenia. Pani Rektor jest pierwszą absolwentką Instytutu, której Prezydent RP nadał tytuł profesora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji (w 2024 r.).

Kolejnym istotnym wydarzeniem w dziejach Instytutu było zwiększenie limitów przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne. Wzrost zainteresowania studiowaniem politologii wiązał się z dużą popularnością kierunku i z wyżem demograficznym. W tym okresie samemu przyjęciu na studia towarzyszyły egzaminy wstępne. W krótkim przedziale czasowym kandydaci na studia starali się przystąpić do egzaminów w trzech ośrodkach akademickich (mieli do dyspozycji trzy duplikaty świadectw maturalnych). Przez Polskę wzdłuż i wszerz podróżowały duże grupy młodych ludzi, szukając możliwości studiowania na wymarzonych uczelniach. O ile w pierwszej dekadzie funkcjonowania Instytutu na nauki o polityce przyjmowano około 30 studentów, o tyle w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych limit przyjęć na stacjonarne studia politologiczne przekraczał 150 osób.

Istotną zmianą było również powstanie w 2003 r. w Instytucie drugiego kierunku studiów: europeistyki. Inicjatorami wspomnianych działań byli profesorowie Andrzej Głowacki i Janusz Ruszkowski. Europeistyka przez ponad dekadę cieszyła się dużym zainteresowaniem studentów, którym umożliwiono wyjazdy (w ramach programu Socrates-Erasmus) do zagranicznych ośrodków akademickich we Włoszech, w Belgii,

Francji, Hiszpanii, Niemczech, Turcji etc. Zainteresowanie studiami spowodowało utworzenie na kierunkach politologia i europeistyka (I i II stopnia) studiów wieczorowych (poza tradycyjnymi: stacjonarnymi i zaocznymi).

Od początku jego istnienia w ramach Instytutu powstawały zakłady, które łączono z prowadzeniem określonych badań: europejskich (Katedra im. Jeana Monneta), niemcoznawczych (Zakład Badań Niemcoznawczych i Ruchów Społecznych, kierownik – profesor nadzwyczajny Marian Grzęda); dotyczących historii najnowszej oraz mniejszości narodowych i problematyki etnicznej (kierownik – profesor Wiesław S. Burger); analizujących systemy polityczne (kierownik – profesor nadzwyczajny Henryk Komarnicki) czy skupiających się na dziejach Pomorza Zachodniego (kierownik – profesor Kazimierz Kozłowski). Nazwy zakładów i ich liczba ulegały wielu zmianom, podobnie jak nazwa Instytutu (Instytut Nauk Politycznych, Instytut Filozofii i Politologii, Instytut Politologii, Instytut Europeistyki i Politologii), aż do obecnej: Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie.

Istotne znaczenie dla dziejów Instytutu miało wskazanie nowego pola badań naukowych – dotyczącego polityki bezpieczeństwa. W następstwie została powołana nowa specjalizacja (bezpieczeństwo państwa) na kierunku politologia, z niej zaś później wyodrębniły się dwa nowe kierunki studiów – bezpieczeństwo wewnętrzne, do którego później dołączyło bezpieczeństwo narodowe, wniesione przez Katedrę Badań nad Konfliktami i Pokojem (w latach 2008–2016 funkcjonowała ona jako samodzielna jednostka, a następnie weszła w skład Instytutu i obecnie działa jako Katedra Studiów nad Bezpieczeństwem w ramach INoPiB). W ich przygotowaniu ważną rolę odegrali: profesor Wiesław Wróblewski oraz profesorowie nadzwyczajni: Jarosław Piątek, Krzysztof Kowalczyk, Cezariusz Skuza, Andrzej Aksamitowski czy Grzegorz Ciechanowski, a w ostatnim okresie Ewelina Kochanek i Marek Cupryjak.

W 2004 r. nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora Instytutu. Wieloletni dyrektor profesor Henryk Komarnicki przeszedł na emeryturę, a dyrektorem został profesor Janusz Ruskowski, przez wiele lat w środowisku polskich politologów uznawany za głównego reprezentanta szczecińskiego środowiska nauk o polityce. Profesor reprezentuje następną generację politologów. To miłośnik dobrych samochodów (choć zaczął swą miłość do motoryzacji od Fiata 126p – takie były siermiężne czasy) oraz muzyki Depeche Mode, a przede wszystkim wierny kibic piłkarski klubu Pogoń Szczecin.

Profesor Ruszkowski rozpoczął pełnienie swej funkcji w czasach, kiedy przekształceniom ulegała nauka nie tylko w Polsce, lecz także we Wspólnocie Europejskiej. Od 1999 r. w państwach Unii Europejskiej wprowadzono ujednolicony system szkolnictwa wyższego. W efekcie nastąpiło przyjęcie trzystopniowego nauczania na poziomach licencjackim, magisterskim i doktorskim. Zasady tzw. Deklaracji bolońskiej miały być wprowadzone do 2010 r. Znacznie zmieniło to charakter polskiej edukacji akademickiej. Obecnie wielu studentów kończy swoją edukację na I stopniu studiów, inni wybierają na II stopniu inne kierunki, często niemające związków z początkiem ich edukacji. Przy zmniejszeniu liczby kandydatów na studia (głęboki niż demograficzny oraz zniesienie od 2009 r. zasadniczej służby wojskowej) wywołało to spadek zainteresowania wieloma kierunkami studiów, np. europeistyką, dużo gorzej wygląda też rekrutacja na politologię.

W przypadku edukacji na kierunku politologia duże znaczenie miała wypowiedź ówczesnego premiera polskiego rządu Donalda Tuska (w 2012 r.), który charakteryzując potrzeby i możliwości polskiego rynku pracy, stwierdził: „Lepiej być spawaczem niż politologiem”. Nie dostrzegano jednak, że pauperyzacja wyższego wykształcenia, a w jej wyniku brak miejsc pracy i brak możliwości realizacji oczekiwań absolwentów wyższych uczelni związana była z powstawaniem tzw. szkół niepaństwowych, które pojawiały się jak grzyby po deszczu. W efekcie nastąpiło upowszechnienie dostępności studiów w Polsce, a trudności ze znalezieniem zatrudnienia dotyczyły nie tylko politologów, lecz także absolwentów wielu kierunków studiów, początkowo głównie z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych, ale obecnie również z niektórych tzw. kierunków technicznych.

W obliczu tych zmian wiele uczelni uznało, że należy uzupełnić propozycje edukacyjne, tworząc nowe kierunki studiów. W przypadku Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie był to kierunek management instytucji publicznych i public relations (głównym organizatorem był profesor nadzwyczajny Maciej Drzonek), który funkcjonuje do dnia dzisiejszego, a na studiach niestacjonarnych jest realizowany w formie e-learningowej.

○ Instytucie, a zwłaszcza jego wykładowcach, krążyło i krąży wiele legend. Prawdopodobnie każdy student słyszał anegdoty o profesorze, który na początku roku akademickiego planował regularnie pobyty sanatoryjne w okresie zajęć; o słynnej coca-coli, gwarantującej zdanie egzaminu, jeżeli wykładowca ją popijał w trakcie przepytывania studentów; o grupach „szalikowców”, kibiców Pogoni Szczecin (szczególnie na studiach niestacjonarnych) podczas wykładów poprzedzających mecz przy ul. Twardowskiego;

.....

o różowych okładkach prac dyplomowych czy wymaganych czarnych ubiorach studentów podczas zajęć dydaktycznych...

Duże znaczenie dla rozwoju dyscypliny nauki o polityce i administracji miało uzyskanie przez Instytut w 2016 r. pełnych uprawnień akademickich. W konsekwencji rozpoczęto w Instytucie edukację na studiach doktoranckich – organizując nabór na studia III stopnia (ich opiekunem był profesor nadzwyczajny Łukasz Tomczak). W tej chwili już wielu absolwentów uzyskało stopień doktora.

Od 2019 r. Instytut działa w ramach Wydziału Nauk Społecznych US. Współcześnie w ramach Instytutu funkcjonują cztery katedry: Studiów Międzynarodowych i Europejskich (kierownik: prof. dr hab. Janusz Ruszkowski); Studiów nad Bezpieczeństwem (kierownik: dr hab. Jarosław Piątek, prof. US); Badań nad Migracjami i Ruchami Społecznymi (kierownik: prof. dr hab. Renata Podgórska); Systemów Politycznych i Polityk Publicznych (kierownik: dr hab. Tomasz Czapiewski, prof. US).

Decyzją Ministra Edukacji i Nauki w 2022 r. przyznano Uniwersytetowi Szczecińskiemu kategorię naukową „A” w dyscyplinie nauki o polityce i administracji dla Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, co dało nam pełne prawa akademickie.

W drugiej dekadzie XXI w. zaczęto wdrażać kolejną reformę szkolnictwa wyższego. Tym razem przeprowadzone przez ministerstwo edukacji i szkolnictwa wyższego zmiany określiły sposoby uzyskiwania tytułów i stopni naukowych oraz wprowadziły oceny pracowników, którzy muszą uzyskiwać określoną ilość punktów za publikacje naukowe czy za zaangażowanie w pracach na rzecz popularyzacji nauki. Zwłaszcza pierwszy z tych wymogów powoduje wiele problemów, tym bardziej że listy punktowanych czasopism, publikowane przez kolejnych ministrów, ulegają częstym korektom. Od osiągnięć naukowych zaś zależy kategoria naukowa ewaluowanych dyscyplin naukowych.

Wprowadzone przez ministra Jarosława Gowina (od 2018 r.) zmiany spowodowały duże zamieszanie w kształceniu doktorantów. Realizowane w ramach poszczególnych instytutów studia doktoranckie zostały scentralizowane w ramach szkół doktorskich, a w pewnym momencie funkcjonowały trzy grupy doktorantów, realizujące swoje przewody na podstawie różnych przepisów. Trudno było to opanować zwłaszcza w okresie pandemii COVID-19, kiedy wszyscy działaliśmy w sposób zdalny, również przez MS Teams.

Kolejna zmiana w sposobie zarządzania Instytutem nastąpiła po 2020 r., kiedy nowym dyrektorem został profesor nadzwyczajny Tomasz Czapiewski, mobilizujący

środowisko naukowe do szerokiej (celowej) pracy badawczej na rzecz wypełniania wymaganych tzw. „slotów” badawczych wysoko punktowanymi publikacjami, dającymi oczekiwaną kategorię naukową dla ewaluowanych dyscyplin. W ogólnopolskim rankingu szkół wyższych w Polsce w 2024 r. miesięcznika „Perspektywy” w grupie kierunków politologicznych zajęliśmy trzecie miejsce w kraju za Uniwersytetem Warszawskim oraz Jagiellońskim.

Istotne znaczenie dla rozwoju szczecińskiej politologii ma fakt, że prof. Renata Podgórska oraz prof. Janusz Ruszkowski w bieżącej kadencji zostali członkami Komitetu Nauk Politycznych PAN.

Przez czterdzieści lat swego istnienia Instytut organizował wiele konferencji czy seminariów o charakterze międzynarodowym, krajowym czy lokalnym, stając się znaną marką zarówno w regionie, jak i w kraju. Warto wspomnieć chociażby II Ogólnopolski Kongres Europeistyki – Państwo w Unii Europejskiej (26–28 września 2017 r.), a także planowany w 2027 r. VII Ogólnopolski Kongres Politologii, który odbędzie się w Szczecinie. Przy naszym Instytucie afiliowane są również dwa czasopisma naukowe: „Acta Politica Polonica” (w przeszłości: „Acta Politica”) oraz „Reality of Politics”.

W Instytucie pracowali w przeszłości koledzy, dziś wybitni profesorowie z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – Andrzej Stelmach, Krzysztof Malinowski i Magdalena Musiał-Karg. Przez lata ze Szczecinem związani byli profesorowie Bohdan Szajkowski (z uniwersytetu w Exeter) czy Charles Elworthy (pochodzący z Nowej Zelandii, a w ostatnich latach – do śmierci – zatrudniony na uniwersytecie w Oksfordzie) oraz urodzony w Norwegii profesor Walter Rothholz czy profesor Joachim von Wedel.

Wśród absolwentów Instytutu możemy wymienić wielu działaczy politycznych i społecznych, np. byłych i obecnych posłów i senatorów RP oraz eurodeputowanych, m.in.: Joachima Brudzińskiego, Sławomira Nitrasa, Krzysztofa Zarembę, Renatę Zarembę, Grzegorza Napieralskiego, Patryka Jaskulskiego; radnych: województwa zachodniopomorskiego Wojciecha Dorżynkiewicza; oraz aktywnych na rzecz swoich lokalnych społeczności – Mateusza Federa (burmistrz Strzelec Krajeńskich); Annę Rybakiewicz (była radna powiatu polickiego, wicestarostina policka w latach 2010–2014); Grzegorza Ufniarza (przewodniczący Rady Miejskiej w Policach). Funkcję ambasadora w krajach afrykańskich pełnił Andrzej Dycha. Wojewodami zachodniopomorskimi byli śp. Piotr Jania oraz Robert Krupowicz. Z kolei Sylwia Remiszewska była zastępcą Szefa

Gabinetu Prezydenta RP oraz dyrektorem zespołu Szefa Kancelarii Prezydenta RP. Absolwentami szczecińskiej politologii są znani dziennikarze: Artur Ratuszyński, Maciej Pieczyński, Sebastian Napieraj czy Artur Dyczewski, a także osoby związane ze środowiskiem gospodarczym: Przemysław Drapikowski, strategiczny doradca Zarządu IES Global (Chiny) czy Iga Wijas, przedstawicielka na Polskę i Czechy Kaufhaus Görlitz GmbH. i wielu, wielu innych. Warto zauważyć, że na Wydziale Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie pracuje jeden z pierwszych absolwentów naszej politologii: dr hab. Jerzy Stańczyk (profesor nadzwyczajny) – wielki miłośnik fotografii.

Instytut przez czterdzieści lat wypracował sobie znaczącą rangę wśród ośrodków akademickich w Polsce. Przykładem tego są choćby liczne organizowane w naszym ośrodku konferencje naukowe czy kongresy, w tym II Ogólnopolski Zjazd Europeistyki w 2016 r. oraz zaplanowany na 2027 r. VII Ogólnopolski Kongres Politologii. W roku jubileuszu czterdziestolecia cieszymy się z naszego dorobku i osiągnięć, a kiedy patrzemy w przyszłość, jesteśmy przekonani, że będą one dalej rozwijane.

Janusz Ruszkowski

Instytut to...

.....

jak rozumiem, jak postrzegam, jak definiuję nasz Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie?

Pozwolę sobie na kilka subiektywnych refleksji.

Dla mnie **Instytut to...**

...ludzie, pracownicy i studenci, również obcokrajowcy, którzy tworzą naszą wspólnotę. Wraz z nimi powstają emocje, które każdemu z nas towarzyszą i nas motywują, a także mądrość, którą się dzielimy, i doświadczenie, które zbieramy i którym się wymieniamy. Ten osobisty, ludzki aspekt Instytutu tworzy i wzmacnia jego wartość. To formalna i nieformalna komunikacja między nami, bo to my wszyscy jesteśmy Instytutem – tworzymy go, zmieniamy, aby w końcu... odejść.

...wiedza, którą zdobywamy, pogłębiaamy i przekazujemy innym. Wiedza ma potencjał wzrostowy, gdyż dzisiaj jest bardziej zaawansowana niż wczoraj. Instytut to suma naszej rozproszonej, wciąż zmieniającej się i coraz szerszej wiedzy. To z wiedzy został zbudowany dorobek naukowy i dydaktyczny Instytutu, z którego możemy być dumni.

...pamięć, czyli przywoływanie osób, wydarzeń, przywyczajeń i anegdot. To nawyki, które często się tak zautomatyzowały, że są już niezauważalne, to stosowność, która nas dyscyplinuje, ale jednocześnie uniwersalizuje.

...zobowiązanie, które może być źródłem pasji, ale bywa też wymagające i obciążające, ponieważ odpowiadamy przed szerokim gronem odbiorców, a nasze działania są stale konfrontowane z praktyką oraz misją naukową i dydaktyczną.

...miejsca, czyli siedziby, w których przyszło nam działać, z którymi się identyfikowaliśmy, i które utkwiły nam w pamięci dzięki charakterystycznemu wyglądowi lub architekturze. Pomieszczenia, w których przebywaliśmy, czy drobne fragmenty wystroju, które przypominają się nam w różnych, często niespodziewanych sytuacjach. Zaczęliśmy w ścisłym centrum miasta przy ul. Wawrzyniaka 15, aby potem pracować w neoklasycystycznym gmachu przy ul. Tarczyńskiego 1, a później przy ul. Mickiewicza 18 i obecnie – w znajdującym się nieco na uboczu Szczecina kompleksie zlokalizowanym przy ul. Krakowskiej 71-79.

...znaczniki, zewnętrzne kody, zmieniające się nazwy, logotypy, kolorystyka. To one wskazują wizualny sposób odczytywania Instytutu.

Zatem Instytut dzisiaj to wszystko razem, co wyżej wymieniono, wieloskładnikowy, wewnętrznie złożony byt, który ciągle się zmienia. Nie ma jednego sposobu postrzegania Instytutu, ponieważ jest on raczej sumą naszych wyobrażeń.

Z jednej strony to ludzie, ich wiedza, dorobek, pamięć i powinności doprowadziły Instytut do miejsca, w którym obecnie się znajduje, a z drugiej strony to miejsca i znaczniki zbudowały jego wymiar symboliczny, który dzisiaj można odnieść do zawężonej formuły – cztery siedziby i czterech dyrektorów przez czterdzieści lat istnienia Instytutu.

Tomasz Czapiewski

Oczami byłego studenta

Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego obchodzi swoje 40-lecie. Na przestrzeni lat jednostka funkcjonowała pod różnymi nazwami – Instytut Nauk Politycznych, Instytut Politologii, Instytut Politologii i Europeistyki czy Instytut Politologii i Filozofii – jednak zawsze była miejscem, w którym kształtowały się pokolenia politologów, europeistów oraz specjalistów od bezpieczeństwa.

Miałem przyjemność rozpocząć swoją akademicką drogę właśnie na kierunku politologia na Uniwersytecie Szczecińskim. Przeszedłem przez wszystkie etapy funkcjonowania w obrębie Instytutu, choć nigdy nie byłem formalnie doktorantem tej uczelni – w czasach, gdy kończyłem studia, nie było jeszcze studiów doktoranckich, więc doktorat musiałem realizować indywidualnie poza US.

Wspominając te lata, nie sposób pominąć osób, które ukształtowały nie tylko Instytut, ale i nas, studentów. Jedną z nich był profesor Komarnicki, który wykazał się ogromną życzliwością, umożliwiając mi podjęcie studiów na drugim kierunku. Był osobą otwartą, dostępną, z którą łatwo było nawiązać kontakt. Krążyło wśród nas przekonanie, że największym wyzwaniem na jego zajęciach było uzyskanie oceny niższej niż cztery. To nie była słabość ani sposób na unikanie trudnych decyzji – była to jego życiowa postawa, budowanie relacji opartych na szacunku i wsparciu. Takie podejście sprawiło, że profesor Komarnicki stał się legendą, osobą, która potrafiła wokół siebie zjednoczyć ludzi.

Z kolei profesor Głowacki, choć w tamtym czasie nie pełnił już funkcji dyrektora, pozostawał postacią niezwykle znaczącą. Emanował zupełnie inną energią – surowością, dyscypliną, a czasem nawet nutą złośliwości. Jego styl bycia i sposób prowadzenia zajęć stanowiły kontrast wobec podejścia profesora Komarnickiego. I właśnie w tej

różnorodności charakterów i metod kryje się istota uczelni wyższej – miejsca, w którym ścierają się różne osobowości, inspirujące i mobilizujące studentów do rozwoju.

Miałem także przyjemność rozpoczynać studia w słynnym budynku przy ulicy Mickiewicza 18, który na długo zapisał się w pamięci wielu pokoleń studentów i absolwentów. Choć politologia gościła tam stosunkowo krótko – zaledwie sześć lat – miejsce to stało się ważnym symbolem dla wielu z nas. Obecnie Instytut funkcjonuje przy ulicy Krakowskiej, od ponad dwudziestu lat, co oznacza, że przez połowę swojego istnienia właśnie tam miał swoją siedzibę.

Były to czasy wielkich roczników na politologii – na jednym roku studiowało nawet kilkuset studentów, a konkurencja o miejsce była ogromna. Przyjmowano jedną osobę na ośmiu kandydatów, a do tego funkcjonowały jeszcze studia zaoczne, wieczorowe oraz instytucja wolnych słuchaczy. Tworzyło to ogromną społeczność akademicką, co wiązało się nie tylko z licznymi wyzwaniami, ale i z wyjątkową dynamiką życia studenckiego.

W tamtych latach oferta kierunków była zdecydowanie węższa, jednak politologia cieszyła się wśród młodych ludzi dużą popularnością. Ówczesne realia rynku pracy były jednak trudniejsze – wielu studentów rozpoczynało studia z przekonaniem, że zdobycie dobrej pracy będzie przywilejem dla nielicznych, a dla reszty pozostaną zajęcia, które nie wymagają specjalnych kwalifikacji ani nie oferują satysfakcjonującego wynagrodzenia.

Pamiętam tłumy na korytarzach, długie kolejki do egzaminów i nieodłączny element ówczesnego studenckiego życia – kserówki. Wizyty w punktach ksero były codziennością, a notatki stawały się wręcz towarem wymiennym. Każdy student znał to miejsce, bo właśnie tam można było zdobyć kluczowe materiały do nauki. Pamiętam też liczne zajęcia, charakterystyczne powiedzonka wykładowców i wiele anegdot związanych z tamtym okresem. Wspominany już nieżyjący prof. Komarnicki, dr Czerwiński, dr Kawecki – każdy z nich na swój sposób kształtował studentów. Szczególne znaczenie miało dla mnie również to, że wielu moich ówczesnych wykładowców to dziś moi koledzy. Z wielkim sentymentem wspominam zajęcia z ówczesnym dr. Wybranowskim, dr Podgórzeńską, dr. Drzonkiem, czy mgr Kamolą-Cieślik. W tamtym czasie w Szczecinie licznie gościli także wykładowcy z Poznania – dr Ranke i prof. Ryszard Kowalczyk, którzy także odcisnęli swoje piętno na mojej akademickiej drodze. Te lata były intensywne, pełne wyzwań, ale i niezwykle inspirujące. Wspólnota studentów, wyjątkowi wykładowcy i charakterystyczny klimat tamtych czasów sprawiły, że te wspomnienia pozostają żywe do dziś.

.....

Jako student byłem członkiem koła naukowego, ale szczególnie bliskie było mi uczestnictwo w tworzących się wówczas mediach akademickich, takich jak m.in. internetowe czasopismo studentów politologii „TEKA”. Było to dla mnie coś więcej niż tylko dodatkowa aktywność – „TEKA” stanowiła istotny element tętniącego studenckiego życia, pełnego intelektualnego fermentu. To właśnie tam rodziły się najciekawsze dyskusje, wymiana myśli i obserwacji z czytanych książek. Tam naprawdę kipiało – było to miejsce swobodnej debaty, często gorącej, ale niezwykle inspirującej.

Co więcej, częścią tego środowiska byli nie tylko studenci, ale także wykładowcy. Nie ograniczali się do tradycyjnych zajęć w salach wykładowych – chętnie uczestniczyli w organizowanych przez nas spotkaniach, konferencjach, seminariach czy pokazach filmowych. W tych momentach role nauczycieli i studentów nieco się zacierały, co tworzyło atmosferę partnerskiego dialogu. Można było nie tylko uczyć się od nich, ale też prowadzić autentyczną, merytoryczną wymianę zdań.

„TEKA” miała także swój bardziej krytyczny, buntowniczy charakter. Nie baliśmy się podejmować trudnych tematów – dyskutowaliśmy o tym, co nie funkcjonuje tak, jak powinno, co można byłoby zrobić lepiej. Było to miejsce, gdzie młodzi ludzie, pełni różnych spojrzeń na świat, mieli przestrzeń, by wyrażać swoje opinie, polemizować i proponować zmiany. A roczniki były wtedy naprawdę silne – pełne osobowości, ludzi o dużych aspiracjach intelektualnych i zróżnicowanych perspektywach na kwestie społeczno-polityczne.

Tamten okres moich studiów to także czas, gdy w Instytucie zaczynał kształtować się drugi, dziś równoprawny, a w niektórych aspektach wręcz dominujący nurt – bezpieczeństwo. Z perspektywy czasu widać, że obok politologii stał się on kluczowym filarem jednostki, szczególnie w kontekście kształcenia i współpracy z otoczeniem. Wówczas jednak dopiero zaczynał nabierać kształtów, a my, studenci politologii, mieliśmy poczucie, że uczestniczymy w tworzeniu czegoś nowego i istotnego dla przyszłości Instytutu.

Najpierw powstała Legia Akademicka, a wraz z nią zaczęły pojawiać się kolejne inicjatywy związane z tematyką bezpieczeństwa. Stopniowo dołączali do nas osoby z doświadczeniem w sferach zbrojnych, profesorowie specjalizujący się w zagadnieniach wojskowych i szeroko pojętym bezpieczeństwie, m.in. prof. Wiesław Wróblewski, ale także obecny do dziś prof. Jarosław Piątek.

W ramach kierunku politologia najpierw pojawiły się nowe specjalności – pamiętam, jak po długich staraniach powstawało bezpieczeństwo państwa. Było to istotne

poszerzenie oferty dydaktycznej, a jednocześnie znak rosnącego zainteresowania tą tematyką wśród studentów. Równolegle rozwijał się wówczas także kolejny silny filar – europeistyka, która funkcjonowała jako odrębny kierunek studiów. Część moich kolegów zdecydowała się na jego rozpoczęcie, inni angażowali się w rozwijający się nurt bezpieczeństwa.

Z biegiem lat zainteresowanie zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem wzrosło tak bardzo, że pod koniec moich studiów utworzono kolejny odrębny kierunek – bezpieczeństwo narodowe. To był kolejny krok w budowie silnej pozycji tego obszaru na naszej uczelni. W kolejnych latach, wraz ze zmianami strukturalnymi, powstawały nowe jednostki akademickie – choć nazewnictwo ewoluowało, w różnych formach funkcjonowały m.in. Katedra Badań nad Konfliktami i Pokojem czy inne zakłady specjalizujące się w tej tematyce.

Dla mnie osobiście był to również czas, w którym zrozumiałem, że uczelnia wyższa to miejsce, w którym chcę zostać na dłużej. Szybko poczułem, że środowisko akademickie daje mi przestrzeń do realizacji moich predyspozycji, zainteresowań i pasji. To właśnie tutaj mogłem najlepiej wykorzystać swoje umiejętności i rozwijać się w sposób, który sprawiał mi satysfakcję – zarówno jako badacz, jak i wykładowca.

Moja praca na uczelni zaczęła się od stażu, a następnie w ramach umów zlecenia prowadziłem zajęcia. Było to wówczas typowe – większość z nich odbywała się na studiach wieczorowych od poniedziałku do piątku po godzinie 16, głównie na politologii, europeistyce oraz studiach zaocznych. Przełomowym momentem w mojej ścieżce zawodowej był rok 2009. Dzięki wsparciu wielu osób, a szczególnie mojego promotora, profesora Jerzego Sielskiego, oraz aprobachie władz Instytutu, w tym profesora Ruszkowskiego i władz Wydziału, na czele z ówczesną dziekan, profesora Kromolicką, udało mi się podjąć zatrudnienie jako asystent. Byłem wtedy jeszcze magistrem, ale w ciągu roku obroniłem doktorat na Uniwersytecie Wrocławskim i od 2011 roku rozpocząłem pracę jako adiunkt.

Od początku szukałem nowych wyzwań i angażowałem się w różne obszary działalności Instytutu. Niektórym byłem znany jako „chłopak od internetu” (bo redagowałem stronę instytutu czy tworzyłem media społecznościowe). Przygotowywałem plany zajęć na studia zaoczne czy pomagałem w organizacji wydarzeń czy konferencji naukowych. Wiązało się to oczywiście z dodatkową pracą, ale także dawało możliwości

rozwoju i awansu. Pierwszym stałym i dużym zadaniem było dla mnie organizowanie programu Erasmus i współpracy międzynarodowej jako koordynator kierunkowy, a później wydziałowy. Następnie objąłem stanowisko zastępcy dyrektora Instytutu, a ostatecznie zostałem jego dyrektorem – co do dziś traktuję jako wielkie wyróżnienie i ogromną odpowiedzialność.

Stanowisko dyrektora obejmowałem już w zupełnie innych realiach niż te, w których byłem studentem. Uczelnia przeszła ogromne zmiany – zarówno w wyniku reform ustawowych, jak i transformacji społeczno-demograficznych oraz technologicznych. Studenci przestali być naturalnie obecnym elementem akademickiej rzeczywistości, który w „nadmiarze” wypełniał korytarze. Teraz to rzadkie dobro, o które trzeba walczyć i aktywnie je pozyskiwać. Studenci też stali się inni, bardziej świadomi swoich praw, bezpośredni, i z innymi nawykami komunikacyjnymi. Z jednej strony krytykuje się ich za mniejsze oparcie w książkach, ale z drugiej są pełni pasji, humoru, tworzący kolorową wspólnotę Instytutu, jeżeli tylko da się im przestrzeń i pokaże możliwości.

Jednocześnie funkcjonowanie uczelni, zwłaszcza w obszarze kształcenia i badań naukowych, coraz bardziej się formalizuje i obrasta biurokracją. Ilość regulacji i norm wzrosła do tego stopnia, że niekiedy nasza aktywność naukowa sprowadza się do wypełniania arkuszy w programie Excel i przeliczania punktów. Ciśnienie krwi pracowników uniwersytetu skacze na samą myśl o wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej i setkach stron przygotowywanej dokumentacji. Można jednak mieć nadzieję, że to jedynie etap przejściowy i że w przyszłości na działalność akademicką będziemy patrzeć w sposób bardziej rozumiejący, a nie wyłącznie biurokratyczny i ilościowy.

Dziś, po czterdziestu latach istnienia Instytutu, możemy spojrzeć wstecz i dostrzec, jak wiele osób miało wpływ na jego historię. Był to czas przemian, ewolucji i budowania tożsamości jednostki, ale przede wszystkim czas kształtowania ludzi – zarówno tych, którzy tu studiowali, jak i tych, którzy przekazywali im swoją wiedzę.

Jestem przekonany, że Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego nadal będzie miejscem, w którym spotykają się pełni pasji naukowcy i otwarci studenci, gotowi do zmierzenia się ze sobą i podejmowania wyzwań, których we współczesnym świecie nie brakuje.

Biogramy
.....

40
LAT

**INSTYTUTU
NAUK O POLITYCE
I BEZPIECZEŃSTWIE**
UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

Andrzej Eugeniusz **Aksamitowski**

dr hab., prof. US

Urodził się 7 V 1954 r. w Warszawie. W 1985 r. ukończył Wojskową Akademię Polityczną (mgr historii), w 1994 r. w Wojskowym Instytucie Historycznym uzyskał stopień doktora (historia najnowsza), w 2007 r. habilitował się na US (nauki humanistyczne), od 2008 r. był profesorem US, od 2024 r. jest na emeryturze.

Jego zainteresowania badawcze to bezpieczeństwo narodowe, historia wojen i wojskowości; historia fortyfikacji; geografia i kartografia wojenna; konflikty zbrojne na świecie.

Opublikował m.in.: *Wojna obronna Polski 1939. Atlas historyczno-wojskowy*, Warszawa 1995 (autor map i redakcja naukowa); *Fortyfikacje stałe w II Rzeczypospolitej*, Warszawa 2000; *Polski wysiłek zbrojny (jesień 1939–wiosna 1943). Atlas historyczno-wojskowy* (autor map i redakcja naukowa), Warszawa 2005; *Wielka ilustrowana encyklopedia powstania warszawskiego, t. 1: Działania zbrojne*, Warszawa 2005 (autor haset); *Militarna rola Narwi w kampaniach wojennych XX wieku*, Warszawa 2006; *Miasta trwogi. Terroryzm na obszarze zurbanizowanym*, Szczecin 2016 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Cupryjak, Z. Kozak); *Negocjacje w sytuacjach kryzysowych*, Szczecin 2018 (współautorzy A. Buchalski, M. Cupryjak); Z. Lasocki, *Wspomnienia szefa administracji Polskiej Komisji Likwidacyjnej i Komisji Rządzącej*, Szczecin 2018 (wstęp, oprac. naukowe; współautor H. Walczak); *Edukacja dla bezpieczeństwa w teorii i praktyce Uniwersytetu Szczecińskiego*, Szczecin 2023 (współautorzy M. Cupryjak, M. Stefański).

Zajmował stanowiska adiunkta w Wojskowym Instytucie Historycznym w Warszawie (1994–2000); kierownika Studiów Historycznych (niestacjonarnych) w Instytucie Nauk Humanistycznych Akademii Obrony Narodowej (2001–2005); szefa Katedry Historii Sztuki Wojennej w Instytucie Nauk Humanistycznych AON (2003–2004 i 2007); kierownika Katedry Badań nad Konfliktami i Pokojem Wydziału Humanistycznego US (2012–2016); kierownika Zakładu Badań nad Konfliktami i Pokojem Wydziału Humanistycznego US (2016–2019).

W 2019 r. otrzymał wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie na Książkę Historyczną Roku za opracowanie naukowe wspomnień Zygmunta Lasockiego (*Wspomnienia szefa administracji Polskiej Komisji Likwidacyjnej i Komisji Rządzącej*, Szczecin 2018, współautor opracowania prof. H. Walczak). Został odznaczony Srebrnym (w 1992 r.) i Złotym Krzyżem Zasługi (w 2000 r.) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (w 2005 r.).

Należy do National Geographic Society (od 2000 r.); Towarzystwa Przyjaciół Twierdzy Modlin (od 2000 r.) i Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Historyków Wojskowości (od 2003 r.).

Uczestniczył w przedstawieniu prezydentowi Lechowi Wałęsie przebiegu Bitwy Warszawskiej 1920 r. podczas obchodów jej 75. rocznicy w Ossowie (w 1995 r.); wzięł udział w filmach telewizyjnych: *Antoni Malczewski*, reż. K. Buczkowski (1998); *Bitwa o Kołobrzeg 1945 r.*, reż. Z. Wawer (2005); *Tobruk 1941–1942*, reż. Z. Wawer (2005).

Jan **Berkouwer**

dr

Urodził się 13 I 1947 r. w Berkenwoude (Holandia). Na uniwersytecie w Rotterdamie obronił doktorat w dziedzinie nauk ekonomicznych (w 1983 r.) i z prawa (w 1988 r.).

Jego główne zainteresowania badawcze to bieda, bogactwo, nierówności społeczne w aspektach etycznym i ekonomicznym.

Opublikował m.in.: *De toekomst van het democratisch socialisme*, Rotterdam, 1994 (współautor J. Tinbergen); *Markt, ongelijkheid, solidariteit. Op zoek naar een herkenbare PvdA*, Tilburg, 1996 (redakcja naukowa, współredaktor A. Hoogerwerf); *Economische en ethische aspecten van verrijking [w:] De rijke kant van Nederland. Armoede staat zelden op zichzelf*, red. W. Albeda i in., Amsterdam 1998.

Pracował jako docent w Hogeschool Holland – Wyższej Szkole w Amsterdamie z siedzibą w Diemen (katedra im. Jeana Monneta).

Angażował się w wiele prac dotyczących organizacji non-profit oraz organizacji związanych z rybołówstwem.

Diana Kinga

Bluszcz

mgr

Urodziła się 17 IV 1993 r. w Szczecinie. W 2017 r. ukończyła US (mgr prawa), następnie odbyła studia podyplomowe z suycydologii (w 2023 r.).

Prowadzi badania na temat prawa karnego, kryminalistyki, kryminologii, suycydologii, psychologii śledczej.

Opublikowała m.in.: *Alkohol jako czynnik wyzwalający zabójstwo* [w:] *Prawo karne i kryminologia wobec kryzysów XXI wieku*, red. D. Dajnowicz-Piesiecka, E. Jurgielewicz-Delegacz, E. Pływaczewski, Warszawa 2022; rozdziały *Wpływ opinii biegłych z zakresu analizy wiktymologicznej ofiar zabójstwa* oraz *Wykorzystanie biegłych z zakresu parapsychologii w postępowaniu karnym* [w:] *Naukowa analiza zagadnień z zakresu bezpieczeństwa narodowego, kryminalistyki i kryminologii*, red. I. Domin, Ł. Pilarz, Lublin 2022; *Wpływ wyjaśnień osoby oskarżonej, w tym przyznanie się do winy i jego odwołanie, na proces poszlakowy w sprawie o zabójstwo*, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego” 2023, nr 29; *Wybrane metody wykrywcze stosowane w procesach poszlakowych o zabójstwo*, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego” 2023, nr 29.

Od 2021 r. zatrudniona jako asystentka w Katedrze Studiów nad Bezpieczeństwem Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US.

Jest autorką serii kryminalnych o prokurator Gabrieli Sawickiej i profilerce Adriannie Czarneckiej oraz podcastu „7 złotych pytań”, a także konsultantką w telewizyjnym serialu dokumentalnym „Zbrodnia bez ciała”.

Tomasz **Bodnar**

dr

Urodził się 19 VIII 1995 r. w Szczecinie. Studiował na Wydziale Nauk o Ziemi US, w 2019 r. uzyskał tytuł magistra geografii. W tym samym roku ukończył studia pedagogiczne nadające kwalifikacje do pracy pedagogicznej. W latach 2019–2023 był doktorantem w Szkole Doktorskiej US i w 2024 r. na tej uczelni otrzymał stopień doktora (dziedzina nauk społecznych, dyscyplina geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna).

Jego zainteresowania badawcze są skoncentrowane na przestrzeni miast i jej odbiorze percepcyjnym oraz możliwych implikacjach w polityce lokalnej i samorządowej.

Opublikował m.in.: *Obraz miasta na podstawie map mentalnych uczniów szkół podstawowych Gryfic [w:] Młodzi naukowcy 2.0*, t. 1, red. J. Korpysa, P. Niedźwiecka-Rystwej, Szczecin 2021; *Postrzeganie przestrzeni miejskiej przez uczniów – przypadek Darłowa*, „Prace Geograficzne” 2024, z. 177.

W Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego jest zatrudniony od 2025 r. jako adiunkt.

Za pracę magisterską otrzymał pierwszą nagrodę w konkursie prac magisterskich zorganizowanym przez Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki w Warszawie oraz wyróżnienie w konkursie prac magisterskich, który był ogłoszony przez Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej w Szczecinie.

Od 2025 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Jako prelegent został zaproszony do wygłoszenia dwóch wykładów na Uniwersytetach Trzeciego Wieku w Dziwnowie oraz Helu.

Dominika Borowska

mgr

Urodziła się 13 VIII 2000 r. w Szczecinie. W 2024 r. ukończyła na US dwa kierunki studiów magisterskich (w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie i w Instytucie Socjologii). W tym samym roku została doktorantką Szkoły Doktorskiej US w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Jej zainteresowania badawcze dotyczą mediów społecznościowych, marketingu politycznego, kampanii wyborczych, komunikowania internetowego, polityki senioralnej.

Opublikowała m.in.: *System gospodarczy [w:] Wyspy Cooka. Wielowymiarowy obraz państwa i społeczeństwa*, red. B. Toszek, Toruń 2021 (współautor A. Malkowski); *Hate speech in virtual space. Analysis of the activity of Polish left-wing politicians on the X platform*, „Reality of Politics” 2023, nr 26; *Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2023 roku [w:] Kronika Szczecina 2023. Bezpieczeństwo i jego zagrożenia*, red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2024 (współautorka N. Rozworska); *Przedwyborcza działalność posłów IX kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej na Tik-Toku [w:] Nauki społeczne okiem młodych badaczy. I Forum Kół Naukowych Wydziału Nauk Społecznych*, red. T. Czapiewski, D. Borowska, N. Rozworska, Szczecin 2024 (współautorka N. Rozworska).

W 2025 r. została zatrudniona w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie jako asystentka. Jest współodpowiedzialna za funkcjonowanie mediów społecznościowych w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie i zespołu „Social Media Team INoPiB”, a także akcje promocyjne i marketingowe tej jednostki.

Działa w Interdyscyplinarnym Kole Naukowym Doktorantów US, należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Doświadczenie gromadziła, realizując liczne kampanie polityczne, a także pracując w instytucjach publicznych.

Tadeusz **Borowski**

mgr

Urodził się 25 X 1960 r. w Nawodnej. W 1985 r. ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Szczecinie (mgr historii).

Był zatrudniony na US jako asystent stażysta w Instytucie Nauk Politycznych w latach 1985–1987.

Krzysztof **Bródka**

mgr

Urodził się 19 VIII 1961 r. w Kościanie. Jest absolwentem Politechniki Poznańskiej (1986, mgr inż. organizacji produkcji) i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1987, mgr prawa).

Zatrudniony na US w latach 1988–1989 jako asystent stażysta i asystent.

Wiesław Stanisław **Burger**

prof. dr hab.

Urodził się 29 IV 1936 r. w Niskowej, zmarł 27 XII 2023 r. w Szczecinie. W 1963 r. ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Krakowie (mgr historii), na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 1974 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych

w zakresie historii, a w 1983 r. doktora habilitowanego nauk humanistycznych w tej samej dziedzinie. Prezydent RP w 2001 r. nadał mu tytuł profesora nauk humanistycznych.

Jego zainteresowania badawcze dotyczyły niemcoznawstwa – przede wszystkim kwestii zjednoczenia Niemiec i działalności tamtejszych partii politycznych.

Najważniejsze publikacje: *Ruch Ludowy na Pomorzu zachodnim w latach 1945–1970*, Warszawa 1978; *Zjednoczenie Niemiec w myśli politycznej zachodnioniemieckich partii SPD, CDU/CSU i FDP w latach 1945–1954*, Szczecin 1992; *Zjednoczenie Niemiec w myśli politycznej zachodnioniemieckich partii SPD, CDU/CSU i FDP w latach 1955–1989*, Szczecin 2000; *Problem niemiecki w myśli politycznej zachodnioniemieckich partii CDU/CSU, SPD i FDP w latach 1945–1990*, Toruń 2002; *Zachodnioniemieccy politycy wobec jedności Niemiec i Europy (1945–1990)*, Toruń 2006.

Był kierownikiem Zakładu Nauk Politycznych i Filozofii, a następnie dyrektorem Międzywydziałowego Instytutu Nauk Społecznych w Wyższej Szkole Morskiej. Na US pełnił funkcję kierownika Zakładu Najnowszych Dziejów Politycznych i Problemów Etnicznych.

Należał do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Piotr **Chrobak**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 21 VI 1982 r. w Szczecinie. W 2006 r. ukończył US (mgr politologii), w 2010 r. na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskał stopień naukowy doktora (nauki o polityce) i tam w 2019 r. się habilitował (nauki społeczne w dyscyplinie nauki o polityce).

Jego zainteresowania badawcze to analiza preferencji politycznych mieszkańców Polski w okresie III RP w elekcjach samorządowych, do Sejmu i Senatu, na Prezydenta RP oraz do Parlamentu Europejskiego; analiza systemu politycznego Polski i Rumunii; analiza rozwoju oraz likwidacji prywatnej inicjatywy w Szczecinie w latach 1945–1950.

Ukazały się 133 jego publikacje, w tym 6 monografii i 13 prac pod redakcją, najważniejsze z nich to: *Wybory samorządowe w Szczecinie na tle Pomorza Zachodniego w latach 1990–2010. Preferencje wyborcze mieszkańców regionu zachodniopomorskiego*, Szczecin 2014; *Sektor prywatny, spółdzielczy oraz państwowy na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1949 w świetle sprawozdań Narodowego Banku Polskiego*, „Źródła do Dziejów Pomorza Zachodniego” 2015, t. 16; *Referendum akcesyjne do Unii Europejskiej oraz wybory do Parlamentu Europejskiego w Szczecinie na tle Pomorza Zachodniego i ziemi lubuskiej w latach 2003–2014. Preferencje wyborcze mieszkańców regionów zachodniopomorskiego i lubuskiego*, Poznań 2018; *Positions of the Main Political Parties in Poland on the Presidential Election during the COVID-19 Pandemic* [w:] *Elections in Times of a Pandemic – Dilemmas and Challenges. Experiences of the European Countries*, red M. Musiał-Karg, I. Kapsa, Leiden–Boston 2024.

Jest zatrudniony na US od 2009 r., od 2021 r. jako profesor tej uczelni. Obecnie pracuje w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US; od 2013 r. jest członkiem rady programowej i komitetu redakcyjnego serii prac zbiorowych „Pomorze Militarne”, od 2015 r. – opiekunem koła naukowego Edukacja dla Bezpieczeństwa „Gryf”, od 2020 r. – członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej. W latach 2016–2019 był Sekretarzem Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności, a do 2017 r. – członkiem komitetu redakcyjnego serii prac zbiorowych pt. „Kronika Szczecina”; od 2023 r. odbywa staż naukowo-dydaktyczny na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W 2008 r. został laureatem konkursu „Stypendium dla młodego naukowca” zorganizowanego przez Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” we Wrocławiu; w 2009 laureatem nagrody specjalnej w 39. edycji konkursu „Dzieje Szczecińskich Rodzin” zorganizowanego przez Szczecińskie Towarzystwo Kultury, w 2015 r. otrzymał Medal Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego *Amicus Scientiae et Veritatis*. W latach 2023 i 2025 otrzymał nagrody indywidualne II stopnia Rektora US za szczególne osiągnięcia organizacyjne.

Należy do Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego (od 2011 r.); Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich (od 2015 r.) i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2023 r.).

Wygłaszał wykłady m.in. dla: Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku w Szczecinie; Szczecińskiego Humanistycznego Uniwersytetu Seniora US; Wateckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Udziela się jako komentator i publicysta w prasie, radiu i TV.

Robert **Cichecki**

.....

mgr

Urodził się 26 III 1965 r. w Szczecinie. W 1990 r. ukończył US (mgr nauk politycznych). Był zatrudniony w Instytucie Nauk Politycznych US w roku akademickim 1989/1990 jako asystent stażysta, a w 1990/1991 jako asystent.

Grzegorz **Ciechanowski**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 23 XI 1957 r. w Chojnicach. W 1981 r. ukończył Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Rakietowych i Artylerii w Toruniu, w 1991 r. Akademię Obrony Narodowej. W 2006 r. uzyskał stopień doktora (historia) na US, w 2014 doktora habilitowanego (nauki o bezpieczeństwie) na Akademii Marynarki Wojennej.

Jego zainteresowania badawcze to Wojsko Polskie w operacjach prowadzonych poza granicami kraju, polityczno-militarna aktywność Sojuszu Północnoatlantyckiego, polityczna aktywność Organizacji Narodów Zjednoczonych, historia militarna Pomorza Zachodniego, symbolika wojskowa.

Opublikował m.in.: *Żołnierze polscy w misjach i operacjach pokojowych poza granicami kraju w latach 1953–1989*, Toruń 2007; *Kurs bojowy Stettin. Bombardowania*

Szczecina i Polic, Toruń 2013 (współautorzy J. Ciechanowski, M.J. Murawski); *Polskie Kontyngenty Wojskowe w operacjach pokojowych 1990–1999*, Toruń 2010; *Operacje pokojowe ONZ w XX wieku*, Toruń 2013; *Wojsko Polskie w Iraku 2003–2011*, Oświęcim 2016; *Polskie lotnictwo z pomocą głodującej Etiopii*, Toruń 2018 (współautor Z. Kozak); *Przysięga polskiego żołnierza. Dzieje współczesne*, Szczecin 2024.

W latach 1999–2006 był rzecznikiem prasowym dowódcy Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód (MNC NE).

Od 2018 r. jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego „Sydonia”, od 2020 – przewodniczącym Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności, od 2022 – przewodniczącym międzyuczelnianego Zespołu ds. Współpracy z Wielonarodowym Korpusem Północny Wschód, od 2023 – przewodniczącym zespołu badawczego „Polska w NATO – NATO w Polsce”. W latach 2016–2020 był kierownikiem Zakładu Operacji Pokojowych i Reagowania Kryzysowego w Instytucie Politologii i Europeistyki na Wydziale Humanistycznym US.

W 2022 r. otrzymał nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za szczególne osiągnięcia organizacyjne.

Bierze udział w pracach rady serii wydawniczej „Terroryzm, Antyterroryzm, Konflikty” wydawnictwa Adam Marszałek.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2009 r.), od 2014 r. jest członkiem zarządu PTNP w oddziale szczecińskim.

Udziałał w wypowiedzi eksperckich dla TVN, Polsatu, Radia Szczecin, Radia Plus. Przewodził wykłady w Szczecińskim Humanistycznym Uniwersytecie Seniora. W 2019 r. wygłosił wykład w siedzibie Headquarters Multinational Corps Northeast (Dowództwo Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód) w ramach obchodów 101. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Marek Cupryjak

dr hab., prof. US

Urodził się 16 XI 1959 r. w Szczecinie. W 1991 r. ukończył US (mgr na Wydziale Prawa i Administracji), w 2003 r. uzyskał stopień doktora na Akademii Obrony Narodowej (nauki wojskowe), w 2019 r. habilitował się w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (nauki o bezpieczeństwie), od 2022 r. jest zatrudniony jako profesor US.

Prowadzi badania na temat bezpieczeństwa państwa, kontrterroryzmu, zarządzania kryzysowego.

Opublikował m.in.: *Zwalczanie piractwa, terroryzmu i przestępczości zorganizowanej. Aspekty historyczne, prawne i praktyczne*, seria „Świat – Konflikty – Pokój”, Szczecin 2015 (współredaktor A. Aksamitowski); *Bezpieczeństwo obiektów osób i imprez masowych w świetle zagrożeń terrorystycznych i przestępczych. Wybrane aspekty*, Szczecin 2015; *Miasta trwogi. Terroryzm na obszarze zurbanizowanym*, Szczecin 2016 (redakcja naukowa, współredaktorzy A. Aksamitowski, Z. Kozak); *Prawne i historyczne ujęcie wojny i terroryzmu*, Szczecin 2016 (redakcja naukowa, współredaktorzy P. Nowak, P. Ostrowski); *Negocjacje w sytuacjach kryzysowych*, Szczecin 2018 (współautorzy A. Aksamitowski, A. Buchalski); *Policja i inne podmioty państwowe w zagrożeniu terrorystycznym, przestępczym, sił natury i uwarunkowaniach społecznych*, Szczecin 2018 (współredaktorzy A. Aksamitowski, P. Ostrowski); *Perspektywy bezpieczeństwa energetycznego państwa i województwa zachodniopomorskiego*, Szczecin 2016 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Jaształ, M. Sikora); *Prewencja antyterrorystyczna państwa demokratycznego*, Szczecin 2019; *Prawne, merytoryczne, organizacyjne i informacyjne mechanizmy zarządzania sytuacjami kryzysowymi w instytucjonalizowanym systemie bezpieczeństwa państwa*, Szczecin 2023 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Jaształ, P. Ostrowski).

W latach 2009–2022 był adiunktem, od 2014 do 2016 r. zajmował stanowisko kierownika Centrum Negocjacji i Edukacji Kryzysowej. Od 2022 r. jest profesorem US.

W 2003 otrzymał nagrodę III stopnia Rektora Komendanta Akademii Obrony Narodowej w konkursie na najlepszą rozprawę doktorską, a za szczególne osiągnięcia organizacyjne w 2014 i 2022 r. nagrody indywidualne II stopnia Rektora US oraz w 2023 r. nagrodę indywidualną I stopnia. Uzyskał tytuł Najlepszego adiunkta roku akademickiego 2013/2014 za pracę dydaktyczną w Wyższej Szkole Humanistycznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie, przyznany przez rektora tej uczelni.

Został odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi (w 2007 r.), Brązowym Medalem „Za zasługi dla obronności kraju” (w 1998 r.) oraz Brązową Odznaką „Zasłużony Policjant” (w 2001 r.).

Udzielił ponad 100 wywiadów w mediach (m.in. TVN, TVN24, Polsat, TVP, TVP3, Polskie Radio Szczecin, Koszalin, Katowice, „Kurier Szczeciński”, „Głos Szczeciński”) na temat bezpieczeństwa państwa i obywateli, terroryzmu i przestępczości.

Jest instruktorem ZHP w stopniu podharcmistra i wiceprezesem Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. Maciejowice w Szczecinie.

Tomasz Czapiewski

dr hab., prof. US

Urodził się 11 VI 1981 r. w Gorzowie Wielkopolskim. W 2007 r. ukończył prawo i politologię na US. W 2011 r. na Uniwersytecie Wrocławskim uzyskał stopień doktora (nauki o polityce), w 2020 habilitował się na US (nauk społeczne w dyscyplinie nauki o polityce i administracji).

Prowadzi badania na temat administracji wyborczej, systemów politycznych Wielkiej Brytanii i Polski oraz polityki publicznej, w szczególności w obszarze bezpieczeństwa.

Opublikował m.in.: *Kształtowanie się systemu politycznego Szkocji*, Szczecin 2011; *The political myth of Margaret Thatcher in Scotland*, „Polish Political Science Yearbook” 2013, t. 45; *The impact of the processes associated with risk assessment and categorization of bathing waters on the water safety system development on Polish Baltic coast*

in terms of new regulations, „Journal of Coastal Research” 2014, t. 70 (współautor T. Zalewski); *Reconciling incrementalism with policy change. The punctuated equilibrium theory in political science*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2015, nr 48; *Mapa wyborcza Szczecina. Przestrzenne zróżnicowanie preferencji politycznych szczecinian w latach 2006–2015*, „Acta Politica Polonica” 2016, t. 36, nr 2; *Polska migracja do Szkocji po akcesji do Unii Europejskiej*, „Przeszłość demograficzna Polski. Materiały i studia” 2016, t. 38, nr 3; *Regulacja w celu deregulacji. Polityka bezpieczeństwa obszarów wodnych w Polsce*, „Wrocławskie Studia Politologiczne” 2016, nr 21; *Demokracja bezpośrednia wobec dążeń separatystycznych. Rozważania nad kategorią referendum niepodległościowego*, „Przegląd Politologiczny” 2017, nr 2; *Wpływ zmian polskiego prawa wyborczego w 2018 roku na proces przygotowania i przeprowadzania wyborów*, „Acta Iuris Stetinensis” 2019, nr 27 (współautor R. Miszczuk); *Samorząd lokalny w procesie organizacji wyborów powszechnych w czasie pandemii – doświadczenia z wyborów Prezydenta RP z 2020 r.*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2023, nr 6 (76).

Był koordynatorem Wydziału Humanistycznego US ds. wymiany studenckiej i współpracy zagranicznej od 2013 do 2016 r. W latach 2016–2020 pełnił funkcję zastępcy dyrektora, a od 2021 r. jest dyrektorem Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US.

Został czterokrotnie wyróżniony nagrodą Rektora US i dwukrotnie studencką nagrodą Mentora Wydziału Humanistycznego.

Jest zastępcą prezesa Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, oddział w Szczecinie, należy do International Political Science Association.

Od 2023 r. pełni funkcję komisarza wyborczego w Szczecinie, wcześniej był przewodniczącym komisji wyborczych (wojewódzkiej, okręgowej) oraz pracownikiem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. Wielokrotnie występował w mediach (m.in. TVP Szczecin, TVN24, Polsat News, Radio Szczecin, Radio TokFM, Radio Puls, Szczecin FM).

Marek Czerwiński

dr

Urodził się 6 II 1955 r., w Szczecinie, zmarł 1 XI 2017 r. tamże. W 1978 r. ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Szczecinie (mgr historii), w 1987 r. na Uniwersytecie Śląskim uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych (historia).

Prowadził prace badawcze z dziedziny historii i nauk o polityce.

Opublikował m.in.: *Zjednoczenie polskiego ruchu robotniczego na Ziemiach Zachodnich i Północnych. Materiały sesji naukowej (Szczecin, dnia 15 grudnia 1988 r.)*, cz. 1–2, Szczecin 1989 (redakcja naukowa); *Wybrane problemy narodowościowe*, Szczecin 1998 (redakcja naukowa, współredaktorzy J. Mieczkowski, A. Wojtaszak); *Partie polityczne – przywództwo partyjne*, Toruń 2008 (redakcja naukowa, współredaktor J. Sielski); *Zgromadzenie Narodowe Białorusi*, Warszawa 2008.

Należał do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Był członkiem PZPR (skarbnik OOP) i ZNP w US (przez 3 kadencje pełnił funkcję przewodniczącego zarządu).

Bogdan Dopierała

prof. dr hab.

Urodził się 2 II 1922 r. w Toruniu, zmarł 10 X 1991 r. w Szczecinie. W 1957 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr historii). W 1961 r. uzyskał stopień doktora, w 1967 doktora habilitowanego, w 1981 – profesora nadzwyczajnego.

Specjalizował się w gospodarce i polityce morskiej II Rzeczypospolitej oraz w problemach społeczno-kulturalnych ziem zachodnich Polski, Pomorza Zachodniego i Prus sprzed 1939 r.

Najważniejsze publikacje: *Ekonomiczne i demograficzne problemy Pomorza Zachodniego w świetle niemieckich materiałów źródłowych w latach 1926–1932*, Poznań 1959; *Kryzys gospodarki morskiej Szczecina w latach 1919–1939*, Poznań 1963; *Beck a sprawa Gdańska 1930–1945*, „Najnowsze Dzieje Polski. Materiały i Studia 1914–1939” 1966, nr 10; *Gdańska polityka Józefa Becka*, Poznań 1967; *Konfrontacje i przypomnienia*, Poznań 1963; *Polskie losy Pomorza Zachodniego*, Poznań 1970; *Wokół polityki morskiej II Rzeczypospolitej*, Poznań 1978.

Wybrano go na pierwszego dziekana Wydziału Humanistycznego WSN w Szczecinie (1968–1969). Przez wiele lat był pracownikiem i kierownikiem Pracowni Historii Pomorza Zachodniego Instytutu Historii PAN w Szczecinie. W latach 1985–1991 pełnił funkcję kierownika Zakładu Badań Niemcoznawczych w Instytucie Nauk Politycznych US.

Maciej **Drzonek**

.....

dr hab., prof. US

W 1995 r. ukończył nauki polityczne na Uniwersytecie Jagiellońskim (mgr), tam również uzyskał doktorat (2004 r.) i habilitował się (2014 r.).

Zajmuje się problematyką władzy, wyborów, polityki lokalnej i publicznej, public relations. Zagadnienia te podejmuje w ramach prowadzonych badań empirycznych (ilościowych i jakościowych) Do skutecznej analizy preferencji respondentów opracował i stosuje w badaniach metodę WPW (ważenia preferencji wyboru). Od 2018 r. realizuje własny projekt badawczy, którego zasadniczym celem jest znalezienie odpowiedzi na pytanie: do kogo należy władza w mieście? W latach 2021–2023 prowadził badania w ramach ogólnopolskiego interdyscyplinarnego zespołu badawczego w projekcie „Młodzi 4.0”. Od 2024 r. kieruje projektem badawczym realizowanym na zlecenie MNiSW „Politycy lokalni a patriotyzm i percepcja zagrożeń. Porównanie miast Podkarpacia oraz Pomorza Zachodniego”.

Opublikował m.in. monografie: *POPiSy w polityce. Uwagi o polskiej scenie politycznej*, Szczecin 2006 (redakcja naukowa, współredaktor J. Mieczkowski); *Reelekcje prezydentów w wyborach bezpośrednich w Polsce*, Kraków 2013; *Szczecin, obywatele, samorząd. Przyczynek do retrospekcji 25 lat*, Szczecin–Kraków 2015 (redakcja naukowa); *Polityka lokalnie. Ćwierć wieku polityki lokalnej w Europie Środkowo-Wschodniej*, Kraków 2017 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Musiał-Karg, A. Wołek); *Polityka miejska – w poszukiwaniu bonum commune*, Szczecin 2018 (redakcja naukowa); *Polityka w mieście. Współdecydowanie*, Szczecin 2018 (redakcja naukowa); *Wieczni prezydenci. Dwa przypadki trójmiejskie*, Kraków 2019; *Wieczni prezydenci. Przypadek Świnoujścia*, Szczecin 2022; *Wieczni prezydenci. Przypadek Rzeszowa*, Szczecin 2023; *Władza lokalnie realnie. Percepcja miejskich samorządowców*, Szczecin 2025 (współautorzy H. Pachciarek, B. Mazurkiewicz).

W swoich publikacjach podejmował także kwestie stosunków międzynarodowych, integracji europejskiej oraz relacji państwo–Kościół, m.in.: *Między integracją a europeizacją. Kościół katolicki w Polsce wobec Unii Europejskiej w latach 1997–2003*, Kraków 2006; *Życie jest nam dane i zadane. Z ks. abp. Zygmuntem Kamińskim rozmawia Maciej Drzonek*, Sandomierz 2009; *Solidarność z błażymi. Wokół nauczania społecznego Jana Pawła II*, Szczecin 2011 (redakcja naukowa, współredaktor M. Siedziako); *Bóg zawsze daje nadzieję. Z ks. bp. Pawłem Cieślikiem rozmawia Maciej Drzonek*, Radom 2014.

Jest również autorem wielu artykułów w czasopiśmie naukowych oraz rozdziałów w pracach zbiorowych.

Od 1996 r. pracuje w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US, od 2016 r. jest profesorem tej uczelni. Kieruje pracami interdyscyplinarnego Zespołu Badawczego Res Publica (który utworzył w 2015 r.). W latach 2017–2019 kierował Zakładem Systemów Politycznych US, a od 2012 do 2016 r. był członkiem Rady Nadzorującej Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytetu Szczecińskiego.

Od 2019 r. zasiada w Radzie Uczelni Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Przez prawie dwadzieścia lat wraz z prof. Januszem Mieczkowskim współredagował kwartalnik „Acta Politica Polonica”. Jest inicjatorem i współorganizatorem (od 2015 r.) cyklu ogólnopolskich konferencji naukowych „Polityka Lokalnie”; uczestniczył w organizacji Forum Współdecydowanie (Szczecin, 2015–2018). Był jednym z założycieli Klubu Jagiellońskiego, stowarzyszenia Pro Publico Bono i Fundacji Forum

Gryf, współpracował jako ekspert z Fundacją Konkurs Pro Publico Bono, recenzował dla Kancelarii Sejmu RP projekt Ustawy 2.0. Analizował i komentował bieżące wydarzenia polityczne dla wielu mediów ogólnopolskich, w latach 2017–2024 w Radiu Szczecin przygotowywał cotygodniową autorską audycję pt. „Wykłádnik prof. Drzonka” (320 odcinków).

Charles Herbert **Elworthy**

dr hab., prof. US

Urodził się 5 XI 1961 r. w Timaru (Nowa Zelandia), zmarł 8 VI 2023 r. w Oksfordzie (Wielka Brytania). W 1987 r. ukończył równolegle Uniwersytet w Cambridge (mgr – Master of Arts) i Uniwersytet Yale; w 1991 r. uzyskał stopień doktora na Freie Universität Berlin, a dziesięć lat później na tym samym uniwersytecie otrzymał stopień doktora habilitowanego.

Jego najważniejsze publikacje to: *Homo Biologicus: An Evolutionary Model for the Human Sciences*. Berlin 1993; *Evolutionary Psychology. The Appropriate Disciplinary Link between Evolutionary Theory and the Social Sciences* [w:] *The Darwinian Heritage and Sociobiology*, red. I.M.G. Dennen, D. Smillie, D.R. Wilson, Westport 1999; *The Reciprocal Influence of Institutions and Policies: The Evolution of Governance Structures in New Zealand, 1840–1993*. Berlin 2001; *Farmland investment: Reaping the rewards of illiquidity?*, „VBA Beleggingsprofessionals” 2013, nr 114 (współautorzy R. van Beers, S. Bierman, D. Rook, J. Schoumann).

Był zatrudniony na US od 2001 r. w Zakładzie Integracji Europejskiej im. Jeana Moneta, od 2003 do 2014 r. jako profesor nadzwyczajny.

Od 2014 r. pracował jako Business Fellow w the Smith School of Enterprise and the Environment, University of Oxford. Był kierownikiem działu badań w Map of Agriculture.

Pełnił również funkcję dyrektora w charytatywnej Akademii Europejskiej w Schloss Wartin i angażował się w odrestaurowanie zamku w Wartin w północnej części powiatu Uckermark.

Grzegorz Konrad **Fabiańczyk**

.....

mgr

Urodził się 15 III 1971 r. w Szczecinie. W 1996 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr filozofii). Był zatrudniony na US od 1996 do 2004 r. jako asystent.

Andrzej **Furier**

.....

prof. dr hab.

W 1985 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr historii), w 1991 r. uzyskał stopień doktora na Uniwersytecie im. Iwane Dżawachiszwili w Tbilisi, w 2001 r. habilitację na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2010 r. otrzymał nominację profesorską w dziedzinie nauk humanistycznych.

Jego główne zainteresowania badawcze to historia Kaukazu i Rosji w XIX i XX w., Polacy w Gruzji i na Kaukazie, stosunki międzynarodowe w Europie Środkowej i Wschodniej.

Jest autorem ponad 240 publikacji naukowych i 20 książek, m.in.: *Droga Gruzji do niepodległości*, Poznań 2000; *Józef Chodźko 1800–1881. Polski badacz Kaukazu*, Warszawa 2001; *Dekada Jelcyna. Uwarunkowania rosyjskich przemian społecznych i politycznych 1991–2000*, Szczecin 2003; *Kaukaz w dobie globalizacji*, Poznań 2005;

.....

Pomarańczowa rewolucja – szansa dla ukraińskiej transformacji politycznej, Szczecin 2006; *Polskie ślady na Dalekim Wschodzie. Polacy w Harbinie*, Szczecin 2008; *Polacy w Gruzji*, Warszawa 2009, *Kaukaz między Morzami Czarnym i Kaspijskim*, Szczecin 2011; *Ukraina – czas przemian po rewolucji godności*, Poznań 2017; *Powstaniec i obywatel z Wielkopolski – Zdzisław Orłowski. 1892–1982*, Poznań 2018; *Kaukaz w dokumentach polskiej służby konsularnej z okresu międzywojennego*, Szczecin 2019; *Gruzja niepodległa – od monarchii do republiki*, Toruń 2020.

Od 1997 r. jest zatrudniony na US, początkowo jako adiunkt w Instytucie Socjologii (do 2001 r.), następnie jako profesor nadzwyczajny w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych (do 2011 r.), na tym samym stanowisku w Instytucie Politologii i Europeistyki (obecny Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie) w latach 2011–2012 r., a następnie jako profesor zwyczajny.

Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi w 2010 r.

Marzenna **Giedrojć**

dr hab., prof. US

Urodziła się 13 IX 1960 r. w Szczecinie. Jest absolwentką Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie (mgr historii, 1983 r.). W 1993 r. na Wydziale Humanistycznym US uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii, w 2015 r. habilitowała się na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce.

Jej zainteresowania badawcze to instytucjonalny i kulturowy wymiar polityki etnicznej i migracyjnej, wykluczenie społeczne i kulturowe oraz stosunki etniczne w Polsce.

Opublikowała m.in.: *Pomerania Ethnica – mniejszości narodowe i etniczne na Pomorzu Zachodnim*, Szczecin 1998 (redakcja naukowa, współredaktor J. Mieczkowski); *Wizja Polski w myśli politycznej PPS-WRN, SL, SP i SN w latach 1939–1945*, Szczecin 2003; *Kształtowanie tożsamości kulturowej mieszkańców Pomorza Zachodniego*

w drugiej połowie XX wieku, Szczecin 2005; Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu jako podmiot polityki etnicznej (1989–2011), Szczecin 2014; *Polityka etniczna wybranych państw UE [w:] Migranci i mniejszości jako obcy i swoi w przestrzeni polityczno-społecznej*, red. A. Adamczyk, A. Sakson, C. Trościak, Poznań 2019; *Bezpieczeństwo kulturowe w kontekście kryzysu migracyjnego 2015 roku w polskiej debacie sejmowej [w:] Bezpieczeństwo w badaniach i praktyce*, red. R. Podgórzeńska, J. Piątek, S. Stępiński, Toruń 2020; *Niepełnosprawność w Polsce w wymiarze politycznym i społecznym. Analiza wybranych zagadnień*, Warszawa 2020; *Impact of the COVID-19 Pandemic on Water Safety Services in Selected Municipalities in the Southern Baltic Sea*, „European Research Studies Journal” 2021, t. 14, nr 4; *Osoby z niepełnosprawnościami w Polsce w odbiorze społecznym. Uwagi na tle przeprowadzonych badań w 2019 roku*, „Polityka i Społeczeństwo” 2021, t. 19, nr 4; *Disability in the Teaching of John Paul II and the Polish Attitude Towards People with Disabilities*, „European Journal of Science and Theology” 2022, t. 18, nr 2.

Zajmowała m.in. funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Politologii US (1997/1998); prodziekana Wydziału Humanistycznego US (1999–2002). W latach 1999–2002 i 2016–2019 była członkinią Rady Wydziału Humanistycznego US. Od 1997 r. do dzisiaj jest członkinią Rady Instytutu Politologii i Europeistyki US / Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US.

W 2002 r. otrzymała nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za osiągnięcia w dziedzinie dydaktyki, w 2004 nagrodę indywidualną III stopnia Rektora US za osiągnięcia w dziedzinie nauki, w 2016 nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za osiągnięcia w dziedzinie nauki, a w 2023 r. nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za osiągnięcia organizacyjne.

Należy do Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich.

Katarzyna Głowacka

dr

Urodziła się 20 II 1991 r. w Elblągu. W 2016 r. ukończyła studia politologiczne na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 2024 r. na tej samej uczelni uzyskała stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. W pracy naukowej porusza wątki związane z polską pamięcią zbiorową, polityką historyczną, a także dyskursem publicznym. W latach 2020–2024 była kierowniczką projektu badawczego „Zbrodnia katyńska i zbrodnie na Wołyniu w polskiej polityce pamięci (1990–2019)” finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki. Od 2024 r. zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US. Jest członkinią szczecińskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Opublikowała m.in.: *Argumentative Strategies in the Polish Discourse on Attempts Memory Laws. The Parliamentary Debate on the 2018 Amendment to the Act on the Institute of National Remembrance*, „Studia Polityczne” 2024, t. 52, nr 3; *Resolution of the Polish Sejm on the 80th Anniversary of the Volhynian Crime in its Socio-political and Historical Context*, „Przegląd Politologiczny” 2024, nr 4; *Koncepcja patriotyzmu krytycznego jako punkt odniesienia polskiej polityki historycznej. Przypadek parlamentarnego dyskursu o zbrodni katyńskiej i ludobójstwie na Wołyniu*, „Politeja” 2024, nr 3(90); *Negacja Holokaustu i kwestionowanie ludobójstwa Ormian w świetle orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka: rozważania o granicach wolności wyrażania opinii* [w:] *Prawa człowieka i ich ochrona: księga rocznicowa z okazji siedemdziesiątej rocznicy uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Tom 2: Trwałość i modyfikacja*, red. B. Kmiecik, K. Stępnik, Warszawa 2018; *Ludobójstwo w Rwandzie i jego polityczne konsekwencje*, „Poliarchia” 2015, nr 1(4).

Andrzej Głowacki

prof. dr hab.

Urodził się 22 X 1930 r. w Warszawie, zmarł 13 VII 2022 r. w Szczecinie. W 1955 r. na Uniwersytecie im. Michaiła Łomonosowa w Moskwie ukończył Wydział Prawa (specjalność prawo państwowe i administracyjne) i Wydział Historii (specjalność historia ruchu robotniczego), w 1969 r. uzyskał stopień doktora na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; od 1970 r. pełnił funkcję docenta na Akademii Rolniczej w Szczecinie; w 1975 r. habilitował się na Wydziale Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w 1985 r. otrzymał tytuł profesora nauk o polityce.

Prowadził badania na temat problemów ruchu robotniczego, kryzysów politycznych w PRL oraz systemów politycznych Holandii i Belgii.

Opublikował około 300 prac, m.in.: *Międzynarodowy ruch socjalistyczny wobec odbudowy Polski (1889–1918)*, Warszawa 1974; *Ruch robotniczy na Pomorzu Zachodnim przed I wojną światową do 1914*, Warszawa 1979; *Wydarzenia 1970/71 roku w Szczecinie a działania politycznego kierownictwa województwa*, Warszawa 1982; *System polityczny Holandii*, Szczecin 1983; *Kryzys polityczny 1970 roku w świetle wydarzeń na Wybrzeżu Szczecińskim*, Warszawa 1985; *Sierpień 1980 w Szczecinie*, Warszawa 1987; *Belgia (od państwa unitarnego ku federacji)*, Szczecin 1987; *Wystąpienia robotnicze w Szczecinie 1970–1980 (próba analizy porównawczej)*, Warszawa 1990; *Z badań nad kryzysami politycznymi w Polsce*, Warszawa 1990; *System polityczny Belgii*, Szczecin 1995.

Od 1980 r. pracował w WSP, a następnie do 2009 r. na US – jako docent i zastępca dyrektora Instytutu Nauk Filozoficzno-Społecznych WSP. Był organizatorem i pierwszym dyrektorem Instytutu Nauk Politycznych US (funkcję tę pełnił do 1990 r.), przyczynił się do powstania kierunku studiów nauki o polityce. W latach 1990–2004 kierował Zakładem Systemów Politycznych US. W 1995 r. otrzymał grant Komisji Europejskiej Jean Monnet Chair, następnie w 2004 r. Jean Monnet *ad personam*. Od 2004 r. był

kierownikiem Zakładu Integracji Europejskiej im. J. Monneta, doprowadził do uruchomienia specjalności integracja europejska, a następnie powołania kierunku europeistyka. Nawiązał współpracę (w ramach programu ERASMUS) z jednostkami naukowymi w Berlinie, Greifswaldzie, Rostocku, Kolonii, Moguncji, Amsterdamie, Liège, Exeter, Salamance, Katanii, Genui, Bari, Cergy-Pontoise, Rydze, Tallinie, Ołomuńcu, Pardubicach i Falun.

Otrzymał nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NATO Research Fellowship, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Oficerski Order Odrodzenia Polski.

Był członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Niderlandzkiej, European Community Studies Association Network oraz Studienzentrums Weikersheim, Global Non-Offensive Defence Network z siedzibą w Kopenhadze, International Society for the Study of European Issues, European Consortium for Political Research, Jean Monnet Community, Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich. W latach 1987–1993 był członkiem z wyboru Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk.

Piotr **Golema**

.....

mgr

Urodził się 15 X 1960 r. w Szczecinie, zmarł 18 VI 2023 r. w Warszawie. W 1986 r. ukończył Katolicki Uniwersytet Lubelski (mgr socjologii). Był zatrudniony na US w latach 1989–1995 jako asystent.

W późniejszym okresie pracował w dyplomacji, m.in. jako konsul generalny w Hamburgu i w Departamencie Polityki Europejskiej MSZ.

Pełnił funkcję sekretarza redakcji w czasopiśmie „Kościół nad Odrą i Bałtykiem”, w którym również publikował.

Wanda **Goślicka**

dr

Urodziła się 8 XII 1944 r. w Grünningen (Niemcy), zmarła 21 XII 2021 r. w Szczecinie. Ukończyła w 1965 r. Studium Nauczycielskie w Bydgoszczy, w 1973 – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr historii). W 1977 r. uzyskała stopień doktora nauk historycznych w Akademii Nauk Społecznych przy KC KPZR w Moskwie.

Od 1979 r. pełniła funkcję adiunkta w WSP w Katedrze Nauk Filozoficzno-Społecznych i w Zakładzie Nauk Politycznych, była zatrudniona na US od 1985 do 1988 r.

Ewa **Górnicz**

mgr

Urodziła się 14 IV 1963 r. w Szczecinie. W 1987 r. ukończyła Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr nauk o polityce).

W latach 1988–1996 była pracownikiem Instytutu Nauk Politycznych US. Podczas pracy zawodowej odbyła liczne staże i szkolenia za granicą. W lipcu 1990 r. w Cortonie we Włoszech uczestniczyła w Summer School poświęconej problematyce transformacji państw Europy Środkowo-Wschodniej. Na przełomie 1990 i 1991 r. odbyła trzymiesięczny staż w Sekretariacie Generalnym Parlamentu Europejskiego, w Dyrekcji ds. Analiz w Luksemburgu. W roku akademickim 1991/1992 studiowała w College of Europe w Brugii w Belgii Advanced European Studies. W 1993 r. przebywała na stażu w Komisji Regulaminowej Rady Europy w Strasburgu, W 1994 r. przeprowadziła kwerendę naukową w College of Europe i instytucjach Unii Europejskiej w ramach programu TEMPUS.

Radosław Paweł **Grodzki**

dr

Urodził się 6 VI 1969 r. w. Krotoszynie. W 1994 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr nauk politycznych), w 2007 r. w Instytucie Zachodnim w Poznaniu uzyskał stopień doktora (nauki o polityce).

W swoich zainteresowaniach naukowych skupia się na kwestiach bezpieczeństwa międzynarodowego, bezpieczeństwa narodowego, stosunków polsko-niemieckich i instytucji współpracy polsko-niemieckiej.

Opublikował m.in.: *Polska polityka zagraniczna w XX i XXI wieku. Główne kierunki – fakty – ludzie – wydarzenia*, Poznań 2009; *Wojna gruzińsko-rosyjska 2008. Przyczyny – przebieg – skutki*, Poznań 2009; *Problemy bezpieczeństwa Czech, Polski i Węgier w kontekście poszerzenia NATO*, Poznań 2012; *Poland's Security Policy – Military Aspects* [w:] *Poland's Security In the 21st Century. Analysis and Diagnosis*, red. S. Wojciechowski, A. Potyrała, Berlin 2013; *The EU and the Russian-Georgian war 2008* [w:] *Die Zukunft der Kooperation zwischen der Europäischen Union und der Russischen Föderation. Konzepte, Prioritäten und Defizite*, Poczdam 2013. W latach 1998–2006 opracował kilkadziesiąt haseł encyklopedycznych, biogramów i artykułów w polskiej edycji *Encyklopedii Britannica*.

Był sekretarzem Rady Naukowej Instytutu Zachodniego w Poznaniu od 2015 r. i członkiem Rady Naukowo-Programowej Studium Europy Środkowo-Wschodniej.

Należy m.in. do Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich (od 2015 r.), Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych (od 2011 r.) i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2010 r.).

W latach 1994–1995 pracował jako dziennikarz w „Dzienniku Poznańskim”.

Paulina Grych

dr

Urodziła się 26 XII 1965 r. w Szczecinie. W 1990 r. ukończyła US (mgr politologii), w 2001 r. uzyskała tytuł doktora (nauki o polityce) na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Była zatrudniona na US w latach 1991–2001 na stanowisku asystenta.

Marian Ludwik Grzęda-Kempiński

dr hab., prof. US

Urodził się 3 VIII 1941 r. w Ostrowie Wielkopolskim. Ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr archeologii), w 1976 r. na tej samej uczelni uzyskał stopień doktora (historia), w 1985 tam się habilitował (nauki humanistyczne w zakresie historii), od 1991 r. był profesorem US, gdzie był zatrudniony od 1975 do 2014 r.

W swoich badaniach koncentrował się na historii SPD i niemieckiego ruchu robotniczego.

Autor około 100 publikacji (w tym 8 monografii), m.in.: *Odbudowa i działalność Socjaldemokratycznej Partii Niemiec w radzieckiej strefie okupacyjnej*, Szczecin 1971; *Rozwój ruchu robotniczego w Niemczech w okresie okupacji alianckiej (1945–1949)*, Szczecin 1985; *Socjaldemokratyczna Partia Niemiec 1848–1988. Od partii robotniczej do narodowej*, Szczecin 1991; *Polonia Szczecińska na przełomie dwóch epok (1930–1935)*, Szczecin 1994; *SPD – Socjaldemokratyczna Partia Niemiec w zachodnich strefach okupacyjnych. Modelowy przykład odbudowy organizacyjnej i programowej partii masowej wielkiego typu*, Toruń 2007.

Pełnił funkcje dyrektora ds. naukowych INP, a następnie IPIF (1991–1996); był kierownikiem Zakładu Badań Niemcoznawczych oraz Partii i Systemów Partyjnych. Związany z ośrodkami naukowymi w Niemczech, Holandii i Estonii.

Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (w 1993 r.), nagrodą Gryf Pomorski złoty medal – 2011 r.), medalem US (w 2015 r.). Otrzymał wyróżnienie i stypendium Fundacji Friedrich Ebert-Stiftung oraz DAAD.

Należał m.in. do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych i Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Jerzy **Grzymski**

mgr

Urodził się 26 VIII 1968 r. w Wałczu. W 1992 r. ukończył US (mgr politologii).

Był zatrudniony na US w latach 1993–1995 na stanowisku asystenta.

Cezary **Guźniczak**

dr

W 2012 r. ukończył studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na Uniwersytecie Szczecińskim (mgr), gdzie również uzyskał stopień doktora nauk społecznych (w 2018 r.).

Zajmuje się problematyką bezpieczeństwa wewnętrznego, zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowania służb mundurowych, w szczególności policji. W swojej pracy badawczej analizuje prawne i organizacyjne aspekty zarządzania kryzysowego oraz działania organów administracji publicznej i samorządowej w obszarze bezpieczeństwa.

Uczestniczył w zespołach badawczych realizujących projekty z zakresu bezpieczeństwa społeczności lokalnych. Wiele lat współpracował z praktykami służb mundurowych przy opracowywaniu i wdrażaniu procedur reagowania kryzysowego.

Opublikował m.in. monografię *Zarządzanie kryzysowe. Doskonalenie procedur reagowania na przykładzie Gminy Miasta Szczecin, Toruń 2021* (współautor S. Stępiński) oraz kilkanaście artykułów naukowych poświęconych zagadnieniom bezpieczeństwa publicznego, policji oraz administracji bezpieczeństwa.

W Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie był zatrudniony w latach 2015–2023.

Aktywnie współpracuje z organami samorządu terytorialnego oraz służbami mundurowymi w zakresie doskonalenia procedur reagowania na sytuacje nadzwyczajne. Od 2018 r. współorganizuje regionalne konferencje i seminaria dedykowane problematyce bezpieczeństwa lokalnego i zarządzania kryzysowego.

Jest również autorem wielu ekspertyz i opinii dla administracji publicznej oraz samorządowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania kryzysowego. Regularnie komentuje w mediach regionalnych zagadnienia związane z bezpieczeństwem publicznym.

Liana

**Hurska-
-Kowalczyk**

dr

Urodziła się 28 I 1981 r. w Kolonie (Ukraina). W 2003 r. ukończyła studia na kierunku politologia w Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki we Lwowie (Ukraina). W 2008 r. obroniła rozprawę doktorską na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (nauki polityczne).

Jej główne zainteresowania badawcze to przemiany systemowe na Ukrainie po 1991 r. i protesty społeczno-polityczne w państwach postradzieckich.

Opublikowała m.in.: *Opozycja polityczna na Ukrainie (1991–2006)*, Toruń 2011; *Ukraina po (Euro)majdanie. Od autorytaryzmu do protodemokracji*, Toruń 2016 (redakcja naukowa, współredaktor A. Stelmach); *Studencka „rewolucja na granicy” w kontekście przemian społeczno-politycznych w Ukraińskiej Socjalistycznej Republice Radzieckiej*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2014, nr 4; *The political context of the amendments to the Constitution of Ukraine*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2020, nr 6; *Organisations Established by the Parliamentary Opposition during the Euromaidan in Ukraine*, „Athenaeum: Polskie Studia Politologiczne” 2022, nr 4; *Główne determinanty zwycięstwa Wołodymyra Zełenskigo w wyborach prezydenckich 2019 roku*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio K – Politologia” 2023, nr 1.

W 2012 r. przyznano jej wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie im. Profesora Czesława Mojsiewicza na najlepszą książkę o tematyce politologicznej oraz nagrodę II stopnia Rektora US za osiągnięcia naukowe. W 2019 r. została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej. W 2022 r. otrzymała nagrodę II stopnia Rektora US za szczególne osiągnięcia organizacyjne.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2010 r.).

Janusz Jartyś

dr

Urodził się 12 XII 1971 r. w Szczecinie. W 1996 r. ukończył US (mgr politologii). W 2005 r. uzyskał stopień doktora (nauki humanistyczne) na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Jego zainteresowania badawcze obejmują prawa człowieka, ruchy społeczne i polityczne, historię i system polityczny RFN, historię społeczną Polski.

Opublikował m.in.: *Polityka edukacyjna i prozdrowotna ruchu Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender (LGBT) w Polsce*, „Hygeia Public Health” 2015, t. 50, nr 1 (współautor M. Balsa); *Problem krwiodawstwa i krwiolecznictwa w raportach ruchu Lesbian, Gay,*

Bisexual, Transgender (LGBT) w Polsce, „Hygeia Public Health” 2015, t. 50, nr 1 (współautor M. Balsa); *Teoria gender w naukach społecznych [w:] Teoria i praktyka polityki. Perspektywa szczecińskich politologów*, red. R. Podgórzeńska, J. Ruszkowski, Szczecin 2015; *Kwestie obyczajowe w programie i działalności Platformy Obywatelskiej Rzeczypospolitej Polskiej*, „Acta Politica Polonica” 2016, t. 35, nr 1; *Respecting European Standards Concerning Human Rights of LGBT People in Poland and in the Russian Federation. A Comparative Analysis*, „Reality of Politics” 2016, nr 7 (współautor M. Orzechowski); *Die Tätigkeit der Kampagne Gegen Homofobie fuer gesellschaftliche Bewegung Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender (LGBT) in Polen*, „Acta Politica Polonica” 2017, t. 4, nr 2; *Political, social and legal transformation of human rights relating to non-heteronormative men in Germany*, „Reality of Politics” 2017, nr 8 (współautor J. Zamana); hasła: *bezpieczeństwo społeczne osób LGBT, bezpieczeństwo medyczne osób LGBT, Policja, Straż Graniczna, Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna, Urząd ds. Cudzoziemców [w:] Leksykon Bezpieczeństwa Wewnętrznego*, red. W. Fahler, J.J. Piątek, R. Podgórzeńska, Szczecin 2017; *Aktywność Stowarzyszenia Młodzi Demokraci w życiu polityczno-społecznym województwa zachodniopomorskiego*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracovien-sis, Studia Politologica” 2021, nr 16.

Jest opiekunem praktyk studenckich na kierunkach: politologia, MIPiPR, bezpieczeństwo narodowe (na studiach niestacjonarnych), na US zajmował stanowiska: pełnomocnika Dyrektora Instytutu ds. Kontaktów ze Studentami (2004–2014), kierownika Centrum Promocji i Informacji w Instytucie Politologii i Europeistyki (2005–2010) oraz kierownika stacjonarnych, studiów wieczorowych I stopnia na kierunku Europeistyka (2006–2009). Od 2024 roku jest członkiem Komisji Dyscyplinarnej Uniwersyte-tu Szczecińskiego.

W latach 2008–2020 był członkiem Rady Naukowej Instytutu Politologii i Europeistyki.

Należy do Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Wygłaszał komentarze na antenie Polskiego Radia Szczecin, prowadził wykłady w szkołach średnich na terenie Szczecina i województwa, a także podczas wydarzeń organizowanych przez organizacje pozarządowe.

Fuad Jomma

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 15 I 1968 r. w Kamishli (Syria). Od 1987 r. mieszka w Polsce. W 1994 r. ukończył Instytut Politologii na Uniwersytecie Gdańskim (mgr politologii) i w 2000 r. na tej uczelni uzyskał stopień doktora (nauki o polityce). W 2019 r. habilitował się na US (nauki o polityce i administracji). Od 2021 r. jest profesorem US.

Specjalizuje się w zagadnieniach związanych z problematyką Bliskiego Wschodu, przemianami politycznymi i różnicowaniem społeczeństwa w Syrii pod względem religijnym, etnicznym i narodowym.

Opublikował m.in.: *Kurdowie i Kurdystan*, Gdańsk 2001; *Stosunek mniejszości etnicznych, narodowych i religijnych do wydarzeń Arabskiej Wiosny w Syrii*, „Przegląd Politologiczny” 2014, nr 1; *Ludobójstwo w irackim Kurdystanie w latach 80. XX wieku i jego umiędzynarodowienie*, „Przegląd Strategiczny” 2015, nr 8; *Działalność publiczna Kurdów w Polsce na tle aktywności diaspory kurdyjskiej w Europie Zachodniej*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2017, nr 1 (współautorka A. Linka); *Wpływ podziałów religijnych, narodowych i etnicznych na procesy polityczne w Syrii*, Szczecin 2018; *Pozycja prezydenta w syryjskich konstytucjach*, „Przegląd Sejmowy” 2020, nr 2 (współautorka A. Adamczyk); *Integration of muslims as a challenge to the integration policy of European countries*, „European Journal of Science and Theology” 2020, t. 16, nr 6 (współautorka A. Adamczyk); *Democratic confederalism as an alternative regime for the Autonomous Administration of North and East Syria*, „Przegląd Sejmowy” 2022, nr 3 (współautorka A. Adamczyk); *Arab Nationalism in Syria*, „Polish Political Science Yearbook” 2023, t. 52, nr 1 (współautorka A. Adamczyk); *Poland’s response to the migration crisis on the Belarusian border [w:] Geopolitical and Humanitarian Aspects of the Belarus-EU Border Conflict*, red. E. Kuzelewska i in., London 2024 (współautorki A. Adamczyk, M. Perkowska).

Otrzymał Medal Srebrny za Długoletnią Służbę (w 2024 r.).

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Jest członkiem Rady Naukowej irackiego czasopisma „Misan Journal of Academic Studies” i redakcji naukowej tureckiego półrocznika „Cyberpolitik Journal”, zasiada w Komitecie Okręgowym Olimpiady o Polsce i Świecie.

Występował w mediach krajowych i zagranicznych (telewizji, radiu i prasie) jako komentator i ekspert w kwestiach kryzysu migracyjnego w Europie oraz konfliktów i wojen na Bliskim Wschodzie.

Grzegorz Jerzy **Kaczyński**

prof. dr hab.

Urodził się w 1943 r. w Sarnowej Górze, zmarł w 2018 r. w Mediolanie. Był absolwentem Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (1966 r., mgr religioznawstwa) oraz Uniwersytetu Warszawskiego (1968 r. – afrykanistyka, 1972 r. – socjologia). Na UW uzyskał stopień doktora (1976) i habilitował się (1999).

Prowadził badania naukowe z dziedziny socjologii religii, socjologii wiedzy, socjologii emigracji, socjologii historycznej i historii idei, skupiając się przede wszystkim na badaniach chrześcijaństwa w Afryce.

Opublikował m.in.: *Bunt i religia w Afryce Czarnej. Z badań nad ruchami religijnymi w Zairze*, Warszawa–Wrocław 1979; *La Chiesa del dialogo in Polonia*, Soveria Manneli 1986; *L'autobiografia come approccio scientifico: il contributo della „scuola polacca”*, Roma 1987; *Czarny chrystianizm. Ze studiów nad ruchami afrochrześcijańskimi*, Warszawa 1994; *La libertà religiosa nel pensiero dei Fratelli Polacchi*, Torino 1995; *Conoscenza come professione. La sociologia della conoscenza di Florian Znaniecki*, Milano 2000.

Był adiunktem w Pracowni Zagadnień Społecznych i Kulturalnych Afryki Współczesnej Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, wykładał na uniwersytetach w Messynie i Katanii.

W latach 2003–2007 pracował w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych i Europeistyki im. Jeana Monneta w Instytucie Politologii i Europeistyki US.

W 1979 r. uzyskał nagrodę sekretarza naukowego Polskiej Akademii Nauk.

Był członkiem redakcji „Arché” i „Formazione e Società”. Należał do Polskiego Towarzystwa Socjologicznego w Warszawie (od 1972), International Sociological Association w Madrycie (od 1997), Istituto Italiano per l’Africa e l’Oriente (od 1999).

Małgorzata Krystyna **Kamola-Cieślik**

.....

dr hab., prof. US

Urodziła się 20 XI 1973 r. w Szczecinie. W 1997 r. ukończyła US (mgr politologii i nauk społecznych), w 2004 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskała stopień doktora (nauki o polityce i administracji), a w 2014 r. stopień doktora habilitowanego (nauki o polityce). W 2016 r. została profesorem US.

W swoich zainteresowaniach naukowych koncentruje się na przemianach polityczno-gospodarczych w III RP, polityce państwa wobec przemysłu stoczniowego i bezpieczeństwa energetycznego w Polsce i Unii Europejskiej.

Opublikowała m.in.: *Polityka morska na Pomorzu Zachodnim w latach 1956–1970. Przemysł stoczniowy i rybołówstwo*, Szczecin 2007; *Polityka gospodarcza w programach rządów polskich z lat 1989–1997. Wybór źródeł*, Toruń 2009; *Polityka przekształceń własnościowych przedsiębiorstw państwowych gospodarki morskiej w okresie transformacji systemowej w Polsce*, Szczecin 2013; *The Government’s Policy in the Field of Hard Coal Mining Restructuration as an Element of Poland’s Energy Security*, „Polish Political Science Yearbook” 2017, t. 46; *Partie i ugrupowania polityczne wobec polityki bezpieczeństwa Polski w XXI wieku. Założenia i realizacja wybranych programów politycznych*, Szczecin 2018 (redakcja naukowa, współredaktor Ł. Tomczak); *Directions of Poland’s energy security policy in the natural gas sector*, „Polish Political Science Yearbook” 2020, t. 49; *Polityka państwa wobec przemysłu stoczniowego w Polsce. Przeszłość, stan obecny, perspektywy rozwoju*, Warszawa 2021; *Polish government policy towards the hard coal mining sector after 2015*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” 2022, nr 1; *Energy*

security policy of Poland and Hungary in the context of the Russian Federation war with Ukraine: a comparative analysis, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2024, nr 1 (współautor N. Akyesilmen); *Political and Economic Dimensions of the Dominance of Selected Asian Recycling Yards in the World*, „Polish Political Science Yearbook” 2024, t. 53 (2).

Zatrudniona jako profesor US od 2016 r.; jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie od 2014 r.; w latach 2021–2024 pełniła funkcję zastępcy Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu. Od 2021 r. znajduje się w składzie senackiej komisji ds. współpracy międzynarodowej. W latach 2019–2022 wchodziła w skład Rady Dydaktycznej WNS US. Od 2018 r. jest redaktorem naukowym czasopisma US „Acta Politica Polonica”.

Kilkukrotnie otrzymała nagrody Rektora US – za szczególne osiągnięcia w dziedzinie nauki (w 2006, 2008 i 2015 r.) oraz za szczególne osiągnięcia organizacyjne (w 2021 i 2024 r.).

Została odznaczona Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę (w 2024 r.). Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2001 r.), jest członkiem Rady Naukowej czasopisma naukowego KUL „Studia i Analizy Nauk o Polityce” (od 2022 r.) i czasopisma naukowego Instytutu Bezpieczeństwa i Socjologii Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku „Studia nad Bezpieczeństwem” (od 2024 r.).

Sebastian **Kaniewski**

.....

dr

Urodził się 25 IV 1973 r. W 1999 r. ukończył US (mgr politologii). W 2006 r. uzyskał stopień doktora na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (nauki społeczne z zakresu nauk o polityce). Autor publikacji z zakresu relacji Kościół katolicki w Polsce–Unia Europejska oraz Wspólnej Polityki Rolnej UE.

Był zatrudniony na US jako asystent w Zakładzie Integracji Europejskiej w latach 2000–2006, a od 2006 do 2015 r. jako adiunkt w Zakładzie Integracji Europejskiej i Stosunków Międzynarodowych.

Obecnie jest pracownikiem Biura Edukacji Narodowej Oddziału IPN w Szczecinie.

Arkadiusz Norbert **Kawecki**

dr

Urodził się 30 I 1964 r. w Dobrzanach, zmarł 25 X 2006 r. w Szczecinie. W 1987 r. ukończył studia na US (mgr historii). W 1990 r. uzyskał na tej uczelni stopień doktora (nauki o polityce).

Opublikował m.in.: *Wybrane współczesne doktryny polityczne*, Szczecin 1999 (redakcja naukowa, współredaktorzy A. Wojtaszak, D. Wybranowski); *Polska 1989–1999 – próba bilansu. Materiały z sesji naukowej, Szczecin 16 V 1999 r.*, Szczecin 1999 (redakcja naukowa, współredaktor K. Kowalczyk); *Spółeczeństwo, państwo, Kościół (1945–2000). Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej, Szczecin, 15–16 VI 2000 r.*, Szczecin 2002 (redakcja naukowa, współredaktor K. Kowalczyk, A. Kubaj); *Szczecińskie wybory. Jesień 2002*, Szczecin 2002; *Wstęp do marketingu politycznego*, Szczecin 2003; *Bitwa o Szczecin '94. Wybory samorządowe w Szczecinie w czerwcu 1994*, Szczecin 2005.

Był zatrudniony na US od 1986 do 2005 r. jako adiunkt i starszy wykładowca z doktoratem.

Małgorzata **Kempisty**

mgr

Urodziła się 26 IV 1973 r. W 1998 r. ukończyła studia na US (mgr politologii).

Była zatrudniona na US w latach 1998–2015 jako asystent.

Ewelina **Kochanek**

dr hab., prof. US

Urodziła się 26 X 1981 r. w Goleniowie. W 2005 r. uzyskała dyplom magistra na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług US, w 2010 r. stopień doktora nauk wojskowych (specjalność logistyka) Akademii Obrony Narodowej. W 2023 r. habilitowała się na Wojskowej Akademii Technicznej w dziedzinie nauk społecznych (w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie)

Prowadzi badania na temat bezpieczeństwa energetycznego, transformacji energetycznej, geopolityki, logistyki w sytuacjach kryzysowych.

Opublikowała m.in.: *A multi-superpower contemporary great game for influence in Central Asia*, „Geopolitics of Energy”, 2019, t. 41, nr 3; *Wpływ niemieckiej Energiewende na transformację energetyczną w Unii Europejskiej*, „Przegląd Zachodni”, 2020, nr 4; *Evaluation of Energy Transition Scenarios in Poland*, „Energies” 2021, t. 14, nr 19; *Wielowymiarowość interesów energetycznych w dobie transformacji systemowej*, Warszawa 2021; *Poland’s energy transformation in the context of the challenges of the European Green Deal*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2022, nr 1; *The Role of Hydrogen in the Visegrad Group Approach to Energy Transition*, „Energies” 2022, t. 15, nr 19.

Była ambasadorem kierunku bezpieczeństwo narodowe, w latach 2012–2021 opiekunem roku, a od 2019 r. jest kierunkowym opiekunem praktyk studenckich. Przewodniczy zespołowi kierunku bezpieczeństwo narodowe. Od 2021 r. jest członkinią komisji antymobbingowej w US. Przewodniczyła zespołowi kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Otrzymała nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za szczególne osiągnięcia naukowe (2022 r.), wyróżnienie w ramach III edycji regionalnej nagrody „Zielony Fenix” w kategorii osiągnięcia naukowe i badawcze w zakresie ekoenergetyki. Zostało ono przyznane za działalność naukową i badawczą w zakresie bezpieczeństwa energetycznego oraz nisko- i zeroemisyjnych źródeł energii.

Jest redaktorem tematycznym „Przeglądu Geopolitycznego”. Należy do Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, przewodniczy Komisji Infrastruktura i Przemysł.

Udziela się jako ekspert ds. bezpieczeństwa energetycznego w regionalnej rozgłośni radiowej Twoje Radio.

Julia **Kołodziejska**

dr

Urodziła się 10 V 1994 r. w Toruniu. Na Wydziale Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zdobyła 2 tytuły licencjata (2016 r. – kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne, 2017 r. – kierunek studia wschodnie) oraz tytuł magistra (2019 r. – kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne). Następnie w 2023 r. na tej uczelni uzyskała stopień doktora (w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie naukowej nauki o bezpieczeństwie).

Jej główne zainteresowania badawcze koncentrują się wokół zaangażowania podmiotów międzynarodowych w aspekcie rozwiązywania konfliktów zbrojnych, w tym także etapu rehabilitacji pokonfliktowej i społecznego wymiaru konfliktu; kwestii osób wewnętrznie przesiedlonych oraz migrantów; mediacji i dialogu politycznego w kontekście regulacji konfliktów; dyplomacji wielokulturowej. W związku z tym zrealizowała projekt

„Zdolności operacyjne OBWE w procesie regulacji konfliktów zbrojnych na obszarze po-radzieckim (1991–2021)”.

Opublikowała m.in.: *Misja Obserwacyjna Unii Europejskiej EUMM Gruzja w latach 2008–2019*, „Nowa Polityka Wschodnia” 2020, nr 1 (24); *Belarusian parliamentary election in 2019*, „The Copernicus Journal of Political Studies” 2021, nr 1 (współautor A. Czwołek); *OSCE operational capacity in the regulation of armed conflicts in the countries of the former Eastern bloc (1991–2021)*, „Polish Political Science Yearbook” 2023; *The use of the OSCE Moscow mechanism and international humanitarian law in the Russian aggression against Ukraine*, „Journal of Contemporary European Studies” 2024, t. 32, nr 1 (współautorka A. Szpak).

Zajmowała stanowisko badacza na Uniwersytecie Karola w Pradze w Departamen-cie Stosunków Międzynarodowych podczas kształcenia w Szkole Doktorskiej UMK. Uczestniczyła w programie „Researcher-in-Residence” w Centrum Dokumentacji OBWE w Pradze w latach 2020–2022. Była wykładowcą w Akademii Mazowieckiej w Płocku w roku akademickim 2022/2023. Od 2023 r. została zatrudniona na US w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie jako pracownik badawczo-dydaktyczny, od 2024 r. jako adiunkt.

Pracowała w organizacji pozarządowej „For Better Future” w Tserovani (Gruzja) w 2019 i 2020 r.

Henryk **Komarnicki**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 23 IX 1934 r. w Białymstoku, zmarł 9 X 2008 r. w Szczecinie.

W 1957 r. ukończył Uniwersytet Warszawski (mgr pedagogiki), w 1975 r. uzyskał stopień doktora na Akademii Nauk Społecznych w Warszawie, na tej uczelni habilito-wał się w 1988 r. (nauki polityczne). Od 1989 r. był docentem, a następnie profeso-rem US (od 1991 r.).

Ważniejsze publikacje: *Partie robotnicze na Pomorzu Zachodnim 1945–1948*, Warszawa 1981; *Rola i miejsce Polskiego Stronnictwa Ludowego w systemie społeczno-politycznym Polski Ludowej*, Warszawa 1987; *Stanisława Miłkowskiego koncepcje przebudowy ustroju społeczno-politycznego Polski*, Warszawa 1989; *Działalność PSL na Pomorzu Zachodnim*, Szczecin 1995.

Pracował na US od 1975 do 2005 r., w latach 1988–1990 pełnił funkcję zastępcy dyrektora, a następnie dwukrotnie dyrektora Instytutu Nauk Politycznych US (1990–1992 i 1995–2004). W latach 1992–1995 był prodziekanem Wydziału Humanistycznego US.

Należał do Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (pełnił funkcję prezesa Szczecińskiego Oddziału PTNP).

Krzysztof **Kowalczyk**

dr hab., prof. US

Urodził się 7 X 1971 r. w Szczecinie. W 1995 r. ukończył studia na US (mgr historii). W 2002 r. uzyskał doktorat z dyscypliny historia w Instytucie Historii US, w 2013 r. – habilitację z dyscypliny nauka o polityce na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zajmuje się polskimi partiami politycznymi, kościołami, najnowszą historią Pomorza Zachodniego, bezpieczeństwem państwa, edukacją archiwalną.

Opublikował m.in.: *W walce o „rząd dusz”*. *Polityka władz państwowych wobec Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1956*, Szczecin 2003; *Partie i system partyjny III RP*, Toruń 2011 (redakcja naukowa), *Partie i ugrupowania parlamentarne wobec Kościoła katolickiego w latach 1989–2011*, Szczecin 2012; *Elementarz obronności Pomorza Zachodniego*, Szczecin 2015 (współautor A. Bilski); *Między antyklearykalizmem a konfesjonalizacją. Partie polityczne wobec Kościoła katolickiego w Polsce po 1989 roku*, Toruń 2016; *Sacrum czy profanum? Partie i ugrupowania parlamentarne wobec ustawodawstwa antyaborcyjnego w Polsce*, Szczecin 2020; *Education in State Archives in Poland (2015–2023)*, „Historia i Polityka” 2024, nr 48.

Jest zatrudniony na US od 1995 r. W latach 2003–2009 pełnił funkcję kierownika uzupełniających studiów magisterskich/studiów niestacjonarnych II stopnia, kierunek – politologia, specjalność – bezpieczeństwo narodowe/bezpieczeństwo państwa; w okresie od 2008 do 2011 r. – kierownika studiów podyplomowych – bezpieczeństwo europejskie.

W 2000 r. zdobył III miejsce w konkursie na najlepszego asystenta US. W 2014 r. przyznano mu I nagrodę w drugiej edycji Ogólnopolskiego Konkursu im. Czesława Mojsiewicza na najlepszą książkę politologiczną. Otrzymał nagrody Rektora US w latach: 2001, 2004, 2009, 2014, 2021.

Został odznaczony Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości (w 2022 r.), Medalem „Pro Bono Poloniae” (w 2023 r.), Medalem „Pro Patria” (w 2019 r.), Brązowym Medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju” (w 2007 r.), Odznaką Honorową „Za Zasługi Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej” (w 2024 r.), Medalem „Za Zasługi dla Stowarzyszenia Polaków Represjonowanych przez III Rzeszę” (w 2022 r.), Odznaczeniem Pamiątkowym „Za Zasługi dla Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej” (w 2022 r.), Odznaką Pamiątkową „Krzyż 50. Rocznicy Grudnia 1970 w Szczecinie” (w 2021 r.).

W latach 2001–2002 był prezesem Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 2005 do 2007 r. pełnił funkcję sekretarza oddziału szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, w latach 2007–2013 prezesa oddziału szczecińskiego PTNP, w latach 2011–2013 przewodniczącego Sekcji Badań Wyborczych PTNP, w kadencji 2013–2016 był członkiem Zarządu Głównego PTNP. Należy do Stowarzyszenia Archiwistów Polskich.

W 2016 r. pełnił funkcję dyrektora szczecińskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, od 2017 r. – dyrektora Archiwum Państwowego w Szczecinie. Od 2006 r. jest redaktorem tematycznym kwartalnika „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne”, od 2017 r. redaktorem naczelnym „Szczecińskich Studiów Archiwalno-Historycznych”.

Ryszard Kowalczyk

prof. dr hab.

Urodził się 7 II 1959 r. w Pniewach. W 1987 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr nauk politycznych). Na tej samej uczelni uzyskał w 1997 r. stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce, a następnie habilitował się w 2004 r. W 2013 r. prezydent Bronisław Komorowski nadał mu tytuł naukowy profesora nauk społecznych.

Swoje zainteresowania badawcze skupia na komunikowaniu publicznym, mediach lokalnych i regionalnych, społeczeństwie obywatelskim.

Jest autorem wielu artykułów i książek z dziedziny mediów lokalnych i komunikowania społecznego, w tym: *Wczoraj i dziś prasy lokalnej w Polsce*, Warszawa 2002; *Między polityką a dziennikarstwem. Szkice politologiczno-prasoznawcze*, Warszawa 2004; *Archetypy biblijne komunikowania społecznego*, Warszawa 2006; *Media lokalne w Polsce*, t. 1–3, Warszawa 2008; *Obraz polityki w prasie krajowej*, Warszawa 2008; *Czasopiśmiennictwo regionalistyczne w Polsce*, Poznań 2013; *Wielkopolskie Szkice Regionalistyczne*, t. 1–4, Poznań 2016; *Wielkopolskie Szkice Regionalistyczne*, t. 5–7, Poznań 2017; *Praca organiczna i etos regionalny Wielkopolan. Szkice politologiczno-regionalistyczne*, Poznań 2018; *Wizje III RP w prasie lokalnej okresu przełomu politycznego 1989/1990. W 30. rocznicę przeobrażeń ustrojowych Polski 1989–2019*, Poznań 2019.

W latach 2002–2004 był adiunktem w Instytucie Politologii i Europeistyki US, następnie od 2005 do 2010 r. profesorem nadzwyczajnym w tej jednostce, gdzie w latach 2005–2008 pełnił funkcję kierownika Zakładu Myśli Politycznej, a w latach 2008–2010 kierownika Zakładu Komunikacji Społecznej.

Okresowo współpracował także z innymi uczelniami, m.in.: Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu (Instytut Politologii), Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. Stanisława Staszica w Pile, Wyższą Szkołą Dziennikarską im. Melchiora Wańkowiicza w Warszawie, Wyższą Szkołą Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu,

Wyższą Szkołą Zawodową „Kadry dla Europy” w Poznaniu, Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej w Warszawie (Oddział Zamiejscowy w Poznaniu).

Od 1997 r. do chwili obecnej jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Dorota **Kowalewska**

.....

dr

Urodziła się 10 XII 1975 r. w Szczecinie. W 2002 r. ukończyła US (mgr, nauki o polityce), w 2016 r. na tej uczelni uzyskała stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

W swoich badaniach skupia się na polityce etnicznej, migracyjnej i integracyjnej, mniejszościach narodowych i etnicznych, organizacjach pozarządowych, społeczeństwie obywatelskim.

Opublikowała m.in.: *W jakim kierunku zmienia się polska polityka etniczna [w:] Między tolerancją a niechęcią. Polityka współczesnych państw europejskich wobec migrantów i mniejszości*, red. A. Adamczyk, A. Sakson, C. Trosiak, Poznań 2017; *Imigranci na regionalnym rynku pracy. Doświadczenia cudzoziemców i skala zjawiska w województwie zachodniopomorskim*, „Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny” 2019, t. 45, nr 2 (współautorzy A. Adamczyk, R. Bartłomiejski); *Organizacje mniejszości narodowych i etnicznych w województwie zachodniopomorskim*, Szczecin 2020; *The role of Greek Catholic Church in the integration process of labour migrants in Poland*, „European Journal of Science and Theology” 2020, t. 16, nr 5 (współautor R. Bartłomiejski); *Dataset of Ukrainian migrant workers opinions on their stay in Poland during COVID-19 lockdown*, „Data in Brief” 2021, t. 38 (współautorzy A. Adamczyk, M. Trojanowska-Strzęboszewska); *Imigracja zarobkowa do Polski. Wnioski dla strategii integracji migrantów*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2021, t. 70, nr 2 (współautor R. Bartłomiejski); *Żydzi szczecińscy w świetle „Tygodnika Informacyjnego” – organu*

.....

WKŻP w Szczecinie, Szczecin 2021 (współautor J. Mieczkowski); *Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego*, Toruń 2022 (redakcja naukowa, współredaktorzy red. R. Bartłomiejski, J. Piątek, R. Podgórsańska); *Teaching and Exploring Urban Politics With Postcards*, „Journal of Political Science Education” 2022, t. 18, nr 1 (współautorzy M. Kowalewski, R. Bartłomiejski); *Kronika Szczecina 2022. Solidarni z Ukrainą*, Szczecin 2023 (redakcja naukowa, współredaktorzy T. Czapiewski, M. Siedziako); *Widening of the organizational field: the Ukrainian national minority confronted with war in Ukraine* [w:] *The war in Ukraine. (Dis)information – Perception – Attitudes*, red. M. Musiał-Karg, N. Lubik-Reczek, Berlin 2023.

Zajmowała stanowiska adiunkta w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie i pełnomocniczki Rektora US ds. pomocy Ukrainie.

Kilkukrotnie otrzymała nagrody Rektora US: organizacyjne II stopnia (w latach 2012, 2015, 2018) i nagrodę naukową II stopnia (w 2021 r.).

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych, w latach 2011–2022 była członkiem Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich.

Pełniła m.in. funkcję dyrektora Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej w Szczecinie (2008–2012), Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Szczecinie (w latach 2013–2015), oraz Szczecińskiego Inkubatora Kultury (2017–2018).

W 2022 r. była współzałożycielką Komitetu Pomocy Ukrainie przy szczecińskim oddziale Związku Ukraińców w Polsce.

Zygmunt **Kozak**

.....

dr

Urodził się 10 VIII 1955 r. w Warszawie. Ukończył w 1982 r. Wyższą Oficerską Szkołę Lotniczą w Dęblinie, w latach 1990–1991 odbył studia podyplomowe z archiwistyki

na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, w 2000 r. uzyskał stopień doktora na Wojskowym Instytucie Historycznym Akademii Obrony Narodowej.

Prowadzi badania na temat biografistyki, lotniczych organizacji paramilitarnych działających w Europie w okresie międzywojennym, udziału lotników cudzoziemców w lotnictwie polskim, wojsk balonowych, europejskiego terroryzmu lotniczego.

Jego najważniejsze publikacje to: *Kościuszko Squadron 1919–1921. American Volunteers Against the Bolsheviks*, Sandomierz 2005 (współautor T.J. Kopański); *Bitwa Lwowska 25 VII – 18 X 1920. Dokumenty operacyjne cz. II (6 VIII – 20 VIII)*, Warszawa 2006 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Tarczyński i in.); *Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Polsce w latach 1928–1939*, Szczecin 2007; *Podpułkownik Franciszek Hynek (1897–1958)*, Pruszków 2008 (współautorzy J. Szczepański, Z. Moszumański); *Wojenne Szkoły dla Oficerów Artylerii (1914–1921)*, Pruszków 2013 (współautor Z. Moszumański); *Oficerska Szkoła Aeronautyczna 1919–1924*, Pruszków 2014 (współautorzy J. Szczepański, Z. Moszumański); *Polskie lotnictwo z pomocą głodującej Etiopii*, Toruń 2018 (współautor G. Ciechanowski); *Kapitan Zbigniew Józef Burzyński 1902–1971*, Pruszków 2019 (współautorzy J. Szczepański, Z. Moszumański); *Putkownik Julian Sielewicz 1892–1940*, 2019 (współautorzy J. Szczepański, Z. Moszumański).

Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. W 2008 r. otrzymał nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za szczególne osiągnięcia naukowe; w roku akademickim 2013/2014 z woli studentów został Mentorem Studentów Wydziału Humanistycznego US.

Należy do Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemysłu im. Kazimierza Marii Osińskiego (od 2006 r.) i Towarzystwa Przyjaciół Legionowa (od 2001 r.). W latach 1994–1998 był członkiem Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentów, od 1999 do 2002 r. uczestniczył w pracach Komisji Historii Wojskowej Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk.

Kazimierz Kozłowski

prof. dr hab.

Urodził się 13 X 1942 r. w Podlipkach. W 1971 r. ukończył Uniwersytet Gdański (mgr historii), w 1980 r. obronił pracę doktorską w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; a w 1995 r. habilitacyjną na tej samej uczelni (nauki humanistyczne, historia). W 1999 r. został mianowany profesorem US. W 2004 r. uzyskał nominację profesorską (nauki humanistyczne).

Jego badania koncentrują się na powojennej historii politycznej Pomorza Zachodniego.

Wśród jego najważniejszych publikacji należy wymienić: *Między racją stanu a stalinizmem. Pierwsze dziesięć lat władzy politycznej na Pomorzu Zachodnim (1945–1955)*, Warszawa–Szczecin 2000; *Od Października '56 do Grudnia '70. Ewolucja stosunków społeczno-politycznych na Wybrzeżu (1956–1970)*, Szczecin 2002; *Pomorze Zachodnie w sześćdziesięcioleciu (1945–2005)*. *Archiwa polskie wczoraj i dziś*, Warszawa 2012 (redakcja naukowa, współredaktor W. Stępnia). *Spółeczeństwo – władza – gospodarka – kultura*, Szczecin 2007; *Pomorze Zachodnie w latach 1945–2010. Spółeczeństwo – władza – gospodarka – kultura*, t. 1–2, Szczecin 2012.

Przez ponad 30 lat był dyrektorem Archiwum Państwowego w Szczecinie (1975–2007). Z US związany jest od 1985 r., początkowo z Instytutem Historii, a od 1999 r. z Instytutem Politologii. Od 2000 r. pełnił funkcję kierownika Zakładu w Instytucie Politologii i Europeistyki US (Zakład Badań Regionalnych i Metodologii, następnie po reorganizacji Zakład Historii Społecznej i Badań Regionalnych), był też kierownikiem Studium Doktoranckiego w Instytucie Politologii i Europeistyki US (2011–2012).

Został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (w 2003 r.) i Medalem Komisji Edukacji Narodowej (w 2002 r.). Otrzymał m.in. nagrody: Rektora US (w 2003 r.), Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (w 2007 r.), Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w 2008 r.).

Należy do Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego (od 1977 r.), Polskiego Towarzystwa Historycznego (od 1975 r.) i Stowarzyszenia Archiwistów Polskich.

Był redaktorem naczelnym „Kroniki Szczecina” (od 1984 r.), członkiem Kolegium Redakcyjnego kwartalnika „Przegląd Zachodniopomorski” (od 2000 r.) oraz Rady Programowej oraz Redakcji Naukowej serii wydawniczej „Pomorze Militarne” (od 2004 r.).

Mariusz **Krajewski**

mgr

Urodził się 17 IX 1963 r. w Szczecinie. W 1989 r. ukończył Państwowy Uniwersytet Młodzieży im. M.W. Łomonosowa (mgr nauk o polityce).

W latach 1989–1992 był zatrudniony na US jako asystent.

Bogusław **Kryza**

mgr

Urodził się 12 X 1958 r. w Poznaniu. W 1983 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr filozofii).

Opublikował m.in.: *Ewolucja koncepcji natury ludzkiej, historiozoficznej i ustroju politycznego w klasycznym liberalizmie angielskim i amerykańskim*, „Acta Politica” 1989, nr 4; *Spółczesność a państwo w „Buncie mas i innych pismach socjologicznych” Ortega y Gasset*, „Studia Sociologica” 1990, t. 37, nr 1.

Był zatrudniony na US od 1985 do 1990 r. jako starszy asystent.

Artur Kubaj

dr

Urodził się 26 II 1972 r. w Szczecinie. W 1992 r. ukończył US (mgr politologii), w 2011 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w dziedzinie historii na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Jego zainteresowania badawcze dotyczą historii schyłku PRL i dziejów szczecińskiej „Solidarności”.

Opublikował m.in.: *Nie wyrosli z marzeń. Szczecińska podziemna Solidarność*, Łomianki 2011; *Koniec pewnej epoki. Wybory parlamentarne 1989 roku w województwie szczecińskim w dokumentach*, Warszawa–Szczecin 2015 (wstęp, wybór i opracowanie).

Był zatrudniony na US w latach 1997–2006 jako asystent. Następnie pracował w szczecińskim oddziale Instytutu Pamięi Narodowej, był prezesem Polskiego Radia Szczecin.

Jan Antoni Lewandowski

dr

Urodził się 19 VIII 1938 r. w Lubrańcu, zmarł 21 III 2025 r. w Szczecinie. W 1965 r. ukończył Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1974 r. uzyskał stopień doktora nauk o polityce na Akademii Nauk Społecznych w Warszawie.

Był zatrudniony na US w latach 1987–2003, następnie pracował w Wyższej Szkole Humanistycznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie.

Agnieszka **Lipska- -Sondecka**

dr hab., prof. US

Urodziła się 26 II 1974 r. w Koszalinie. W 1998 r. ukończyła US (mgr politologii), w 2003 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, w 2018 r. habilitowała się na Uniwersytecie im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce. Ukończyła również studia podyplomowe w Studium Integracji Europejskiej US (w 1999 r.) i w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Pomorskiej w Słupsku (w 2017 r.).

Zajmuje się problematyką samorządu terytorialnego w Polsce i w Europie, transformacją administracji publicznej w Polsce i prawami człowieka.

Opublikowała m.in.: *Uwagi na temat administracji rządowej i samorządowej w Polsce – głos do dyskusji*, „Samorząd Terytorialny” 2008, nr 12 (współautor A. Frydrysiak); *Problems with Right to Good Administration in the Context of New Solutions – Multi level Governance*, „Polish Political Science. Yearbook 2015” 2015, t. 44, nr 1; *Transformacja administracji publicznej w Polsce. Od upadku realnego socjalizmu do członkostwa w Unii Europejskiej*, Warszawa 2015; *Partycypacja obywatelska a samorząd terytorialny. Dylematy obywatela [w:] Zmierzch demokracji liberalnej?*, red. K.A. Wojtaszczyk, P. Stawarz, J. Wiśniewska-Grzelak, Warszawa 2018; *Demokratyczny ład ustrojowy jako fundament bezpieczeństwa dla praw i wolności obywatelskich [w:] Powszechny system ochrony praw człowieka w dobie kryzysu demokracji liberalnej*, red. J. Jaskiernia, K. Spryszak, Toruń 2020; *Model changes of Polish public administration and processes of political and structural transformation*, „Polish Political Science. Yearbook 2020”, 2020, t. 49, nr 1; *The administration of EU’s good practices in the light of human rights*, 35th IBIMA Conference Sevilla 2020 (współautorki D. Bieńkowska, N. Seryogina, O. Voityk).

Była członkiem Zespołu ds. konsultacji społecznych dotyczących przygotowań Regionu Pomorza Zachodniego do nowej perspektywy Unii Europejskiej 2014–2020 oraz Zespołu Ekspertów Zewnętrznych do spraw Analiz DELPHI Narodowego Programu Foresight Polska 2020 pod kierownictwem naukowym Profesora Michała Kleibera.

Współpracowała z Centralnym Ośrodkiem Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie w zakresie problemów społecznych i gospodarczych związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z Wyższą Szkołą Straży Granicznej w zakresie przygotowania modułów kształcenia w zakresie nauk społecznych dla słuchaczy WSSG.

Jest zatrudniona na US od 2020 r. Przewodniczyła zespołowi ds. jakości kształcenia na kierunku politologia działającym na Wydziale Nauk Społecznych US.

Należy do Stowarzyszenia Pomorskie Centrum Praw Człowieka w Gdańsku.

Otrzymała nagrodę II stopnia Rektora Politechniki Koszalińskiej za uzyskanie stopnia naukowego doktora i nagrodę I stopnia Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku za uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Andrzej Tomasz **Łapkiewicz**

.....

dr

Urodził się 4 II 1956 r. w Rypinie. Ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i na tej uczelni uzyskał w 1985 r. stopień doktora nauk humanistycznych. Wykładał w Akademii Rolniczej w Szczecinie.

Był zatrudniony na US jako adiunkt.

Od 1990 r. pracował jako dziennikarz i publicysta w „Kurierze Szczecińskim”. W latach 1998–2008 był prezesem zarządu spółki i redaktorem naczelnym „Kurierza Szczecińskiego”, publikował w dwutygodniku „Gazeta Wspólna” i miesięczniku „Sens”. Współpracował z „Przeglądem Samorządowym” i „Rynkiem Turystycznym”. Jest autorem

cyklu komentarzy pt. „Zdaniem politologa”. Został wyróżniony tytułem „Publicysta Roku 1995” przez Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej.

Rafał **Malawski**

.....

mgr

Urodził się 20 VIII 1973 r. w Stargardzie Szczecińskim. Ukończył US w 1997 r. (mgr politologii).

Był zatrudniony na US w latach 1997–1999 jako asystent.

Krzysztof **Malinowski**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 30 I 1964 r. W 1988 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w 1996 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce w Instytucie Zachodnim w Poznaniu. W 2010 r. habilitował się w zakresie nauk o polityce na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W swoich badaniach koncentrował się na stosunkach polsko-niemieckich, niemieckiej polityce zagranicznej i roli Niemiec w Europie.

Wśród jego najważniejszych prac można wymienić następujące pozycje: *Polityka Republiki Federalnej Niemiec wobec Polski w latach 1982–1991*, Poznań 1997; *Po-lacy i Niemcy na drodze do partnerskiego sąsiedztwa. Próba bilansu dziesięciolecia 1989–1998*, Poznań 2000 (redakcja naukowa, współredaktor D. Bingen); *Kultura bezpieczeństwa narodowego w Polsce i Niemczech*, Poznań 2003 (redakcja naukowa);

Nauka i polityka zagraniczna. Dyskurs o nowej roli Niemiec na arenie międzynarodowej (1990–2005), „Zeszyty Instytutu Zachodniego” 2007, nr 44; Przemiany niemieckiej polityki bezpieczeństwa 1990–2005, Poznań 2009 (współautorzy B. Koszel, Z. Mazur); Niemiecka polityka wobec Polski 1990–2010, Poznań 2012; Polska i Niemcy w Europie (2004–2014). Różnice interesów – uwarunkowania i konsekwencje, Poznań 2015; Polskie elity polityczne wobec stosunków z Niemcami w ramach Unii Europejskiej, Poznań 2017.

Był zatrudniony na US w latach 2011–2020, m.in. jako kierownik Zakładu Badań nad Niemcami Współczesnymi w Instytucie Politologii i Europeistyki.

Obecnie pełni funkcję dyrektora Instytutu Zachodniego w Poznaniu.

Zdzisław **Matuszewicz**

.....

dr

Urodził się 11 II 1957 r. w Wilnie. W 1983 r. ukończył (mgr, nauki o polityce) Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Na Uniwersytecie Śląskim w 1996 r. uzyskał stopień doktora nauk o polityce.

Jego główne zainteresowania badawcze obejmowały problematykę kryzysów społeczno-politycznych PRL oraz samorządu terytorialnego, społeczeństwa obywatelskiego i przemian w Polsce po 1989 r.

Opublikował m.in.: *Szczecin 1980–1981. Rewolucja „Solidarności”,* Szczecin 1997; *Lokalny wymiar integracji europejskiej: samorząd terytorialny,* Szczecin 2001.

Był zatrudniony na US w latach 1984–2015 jako adiunkt.

Udział w mediach jako komentator wydarzeń społeczno-politycznych. W latach 2010–2016 pełnił funkcję burmistrza Trzebiatowa.

Joanna Małgorzata
Mazurowska
(wcześniej Jonczek)

.....

dr

Urodziła się 31 VIII 1973 r. w Szczecinie. W 1997 r. ukończyła US (mgr politologii) i na tej uczelni w 2005 r. uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii.

Jej główne zainteresowania badawcze to: heurystyka i prakseologia w praktyce biznesowej i politycznej, integracja europejska, psychologia biznesu, marketing polityczny i marketing przedsiębiorstw, komunikacja interpersonalna, negocjacje, zarządzanie, ekonomia.

Opublikowała m.in.: *Globalizacja – problemy i konsekwencje*, Szczecin 2003 (redakcja naukowa, współredaktorzy W. Durka i D. Sierżański); *Socjotechniki wyborcze – przypadek polskiej kampanii referendalnej w kwestii przystąpienia Polski do UE*, „Problemy Humanistyki” 2003/2004, nr 8/9 (współautor M. Kempisty); *Od Rzymu do Maastricht. Historia gospodarcza Wspólnot Europejskich w latach 1957–1992*, Poznań 2007; *European Interventionism [w:] Quo vadis, Europa? Kulturowe oblicza Europy*, t. 2, red. J. Jonczek, M. Janowski, L. Ślepowerski, Szczecin 2008; *Quo vadis, Europa? Kulturowe oblicza Europy*, t. 1 i 2, Szczecin 2008 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Janowski, L. Ślepowerski); *Negocjacje – wprowadzenie do teorii i praktyki. Scenariusz szkolenia*, Szczecin 2010; *O nieetycznych aspektach państwa opiekuńczego [w:] Etyka w mediach. Nowe media – stare idee*, t. 5, Poznań–Opole 2010; *Diversity. W drodze do mistrzowskiego zarządzania różnorodnością*, Szczecin 2014 (współautorzy A. Kornacka, Ł. Kowalik, A. Łabul, A. Maćkowiak, P. Roszkowski, H. Teichert).

Była zatrudniona na US od 1997 do 2013 r., po czym zaczęła prowadzić własną działalność gospodarczą.

Małgorzata Mieczkowska

dr

Urodziła się 27 IX 1965 r. w Szczecinie. W 1989 r. ukończyła US (mgr historii). W 2002 r. uzyskała stopień doktora w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia na tej uczelni.

Jej główne zainteresowania badawcze to polityka etniczna, przemiany cywilizacyjne w Europie, metodologia nauk o bezpieczeństwie, partycypacja polityczna grup mniejszości, Serbołużycanie w Niemczech.

Opublikowała m.in.: *Między koncepcją a praktyką. Polska wobec Łużyc w latach 1945–1990*, Szczecin 2002; *Stosunki wyznaniowe i etniczne w Polsce* (współautorzy M. Giedrońc, J. Mieczkowski), Szczecin 2003; *Niemcy w integrującej się Europie w XX wieku* (redakcja naukowa, współredaktorzy red. M. Giedrońc, J. Mieczkowski, D. Rdzanek), Toruń 2005; *Polityczne wymiary etniczności* (redakcja naukowa, współredaktor D. Scholze, Kraków 2009; *Etniczność on-line a akcje na rzecz języka mniejszości etnicznych [w:] Marketing polityczny w gorsecie mediów*, red. R. Wiszniowski, A. Kasińska-Metryka, Toruń 2014; *Pomiędzy zróżnicowaniem a unifikacją. Informator o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz społeczności z językiem regionalnym w województwie zachodniopomorskim* (współautorzy D. Kowalewska, J. Mieczkowski), Szczecin 2016; *Jan Buk and the Western and Northern Polish Lands. Contribution to the Development of Sorbian-Polish Contacts*, „Przegląd Zachodniopomorski” 2020, z. 4; *Ocalić od zapomnienia. Biograficzne zwierciadło mniejszości narodowych i etnicznych na Pomorzu Zachodnim* (współautorzy D. Kowalewska, J. Mieczkowski), Szczecin 2021; *Serbołużycza podmiotowość w XX i XXI wieku jako czynnik transformacji mniejszości narodowej [w:] Współczesne regionalizmy i separatyzmy polityczne i kulturowe w Europie Zachodniej*, red. D. Miszewski, G. Wnętrzak, F. Dąbrowski, P. Więckowski, Warszawa 2022; *Górnołużycza prasa wobec wojny na Ukrainie*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2023, nr 31.

W latach 2005–2008 pełniła funkcję wicedyrektora Instytutu Politologii i Europeistyki US i była członkiem Rady Programowej Studiów Międzywydziałowych US .

Od 2012 do 2018 r. była redaktorem tematycznym Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Szczecińskiego „Acta Politica”.

Wykładała w Szkole Letniej w Cergy-Pontoise, była stypendystką naukową Sorbisches Institut e. V. Organizowała międzynarodowe konferencje naukowe o tematyce etnicznej, objazdy naukowe dla studentów komunikacji międzykulturowej w Polsce i RFN. Realizowała programy SST, STA Erasmus w Ołomuńcu, Konya oraz we współpracy z prof. Joachimem von Wedel-Parlowi i prof. Januszem Mieczkowskim cykl naukowy dla studentów „Wielokulturowość Berlina”. Przez wiele lat współpracowała z prof. Wiesławem Burgerem, dr. hab. Walterem Rothholzem, dr. hab. Joachimem von Wedel-Parlow, prof. Dietrichem Scholze. Była kooperantką naukową Uniwersytetu Iwana Franki we Lwowie, Humanistycznego Uniwersytetu w Moskwie, Uniwersytetu w Lipsku oraz promotorką pomocniczą dr. Amadeusza Urbanika. Dzięki znajomości języków łużyckich jest ekspertką zagadnień i badań związanych z sorabistyką.

W 2003 r. otrzymała nagrodę indywidualną III stopnia Rektora US za szczególne osiągnięcia w dziedzinie nauki.

Była członkiem następujących stowarzyszeń i organizacji naukowych: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze (1990–1996), Towarzystwo Polsko-Serbołużyckie (1994–2000), Maćica Serbska – Macierz Serbołużycka (od 2008 r.), Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych. Uczestniczy w pracach Rady Naukowej Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu (od 2012 r.).

Współpracuje z Muzeum Narodowym w Szczecinie oraz organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych w Niemczech i Polsce.

Janusz **Mieczkowski**

dr hab., prof. US

Urodził się 21 V 1960 r. w Szczecinie. W 1985 r. ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Szczecinie (mgr historii). W 1993 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych

w dziedzinie historii na US. Habilitował się z nauk o polityce w 2008 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Prowadzi badania dotyczące polityki etnicznej, polityki wyznaniowej, komunikacji społecznej, wielokulturowości.

Opublikował m.in.: *Żydzi, Niemcy i Ukraińcy na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1956. Liczba, położenie i działalność polityczna*, Szczecin 1994; *Między emigracją a asymilacją. Szkice o szczecińskich Żydach w latach 1945–1997*, Szczecin 1998; *1997 – konstytucja i wybory* (redakcja naukowa, współredaktor red. M. Drzonek), Szczecin 1998; *Pomerania ethnica. Mniejszości narodowe i etniczne na Pomorzu Zachodnim* (redakcja naukowa, współredaktorka M. Giedroń), Szczecin 1998; *Prasa mniejszości narodowych i etnicznych w polityce państwa polskiego od 1989 roku*, Szczecin 2007; *Juden in der sozialen Landschaft Westpommerns seit 1945. Zum Stand der Forschungen über eine Minderheit*, „Zeitgeschichte regional: Mitteilungen aus Mecklenburg-Vorpommern” 2015, nr 6; *Pomiędzy zróżnicowaniem a unifikacją. Informator o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz społeczności z językiem regionalnym w województwie zachodniopomorskim* (współautorki D. Kowalewska, M. Mieczkowska), Szczecin 2016; *Mniejszości w wyborach – wybory mniejszości: z badań nad partycypacją polityczną mniejszości narodowych i etnicznych* (redakcja naukowa), Szczecin 2017; *Chaczkary w instrumentarium polityki tożsamości Ormian w Polsce* [w:] *Migranci i mniejszości jako obcy i swoi w przestrzeni polityczno-społecznej*, red. A. Adamczyk, A. Sakson, C. Trosiak, Poznań 2019; *Ukraińscy i łemkowscy przesiedleńcy z akcji Wisła i ich potomkowie na cmentarzach w Polsce północno-zachodniej* [w:] *Migrations in the Slavic Cultural Space. From the Middle Ages to the Present Day*, red. Z.A. Brzozowska, P. Krężel, I. Lis-Wielgosz, Łódź 2022; *Aktywność spisowa mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności z językiem regionalnym w trakcie NSP 2021 – zachodniopomorskie doświadczenia* [w:] *Mobilizacja etniczności. Mniejszościowe społeczności narodowe i etniczne w spisie powszechnym ludności i mieszkań w Polsce w 2021 roku*, red. S. Łodziński, K. Dolińska, Warszawa 2024.

Pełnił funkcję kierownika Zakładu Najnowszych Dziejów Politycznych i Problemów Etnicznych w Instytucie Politologii i Europeistyki US (2009–2019). Jest

przewodniczącym Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym (od 2008 r.).

Był współredaktorem (razem z M. Drzonkiem) „Przeglądu Uniwersyteckiego” (1998–2000), „Biuletynu Informacyjnego Uniwersytetu Szczecińskiego” (1999–2000) oraz Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Szczecińskiego „Acta Politica” (1997–2018). Pracował jako ekspert dla Zespołu Kierunków Studiów Społecznych i Prawnych Państwowej Komisji Akredytacyjnej (2010–2017).

W 2017 r. otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi.

Uczestniczy w pracach kolegiów redakcyjnych czasopisma naukowo-edukacyjnego „Przestrzeń Innowacji” i czasopisma krajoznawczego „Wędrowiec Zachodniopomorski”.

Jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu (od 2012 r.), brał udział w pracach Rady Naukowej Instytutu Badań Ormiańskich (2018–2022).

Współpracował przy realizacji programów „Narody Rzeczypospolitej” w Polskim Radiu Szczecin (1990–1993) i „Pomerania Ethnica” w szczecińskim oddziale Telewizji Polskiej (1994–1996).

Sławomir **Mikołajczuk**

mgr

Urodził się 7 grudnia 1961 r. w Makowie Mazowieckim. Ukończył Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (mgr nauk politycznych).

Prowadził badania z zakresu władzy lokalnej pod kierunkiem Andrzeja Głowackiego. Uczestniczył w pracach zespołu badawczego, który zajmował się socjologiczną analizą wyborów do rad narodowych w 1988 r. (pod kierownictwem Jacka Raciborskiego z Uniwersytetu Warszawskiego). Brał udział w licznych konferencjach naukowych, także zagranicznych.

Opublikował m.in.: *Dorobek naukowy szczecińskich politologów*, „Przegląd Zachodniopomorski” 1986, t. 1 (30), z. 4 (współautor A. Głowacki); *Udział Stronnictwa Demokratycznego w tworzeniu instytucjonalnych gwarancji praworządności w latach 1980–1986*, „Zeszyty Historyczno-Polityczne Stronnictwa Demokratycznego” 1987, z. 2 (53); *Ustrojowo-polityczne koncepcje Stronnictwa Demokratycznego w latach osiemdziesiątych*, „Zeszyty Historyczno-Polityczne Stronnictwa Demokratycznego” 1987, z. 3 (54).

Był zatrudniony na US w latach 1985–1990 jako asystent stażysta, asystent i starszy asystent.

W latach 1990–2013 pracował w instytucjach realizujących zadania w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.

Tadeusz **Miluski**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się w 1949 r. w Pulsze. W 1974 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr historii), na tej samej uczelni uzyskał stopień doktora (1984 r., nauki humanistyczne, historia) i doktora habilitowanego (2004 r., nauki humanistyczne, historia).

W swoich zainteresowaniach naukowych skupia się na problemach transformacji ustrojowej państw postsowieckich, procesach integracji Litwy, Łotwy i Estonii z Unią Europejską, analizie poziomu życia w państwach nadbałtyckich i Rosji.

Opublikował m.in.: *Droga narodów bałtyckich do niepodległości (1986–1991)* [w:] *Zbliżanie się Wschodu i Zachodu. Studia, analizy, rozpoznania*, Poznań 2000 (redakcja naukowa, współredaktorzy P. Kraszewski, T. Wallas); *Zbliżanie się Wschodu i Zachodu. Studia, analizy, rozpoznania*, Poznań 2000 (redakcja naukowa, współredaktorzy P. Kraszewski, T. Wallas); *Estonia w procesie akcesji do Unii Europejskiej (1990–2000)*, „Przegląd Zachodni” 2002, nr 1; *Handel zagraniczny Litwy, Łotwy i Estonii w okresie transformacji gospodarczej (1990–2000)*, „Sprawy Wschodnie” 2002, z. 1; *Sytuacja żywnościowa Rosji w okresie transformacji społeczno-politycznej w latach 1991–2000*,

„Przegląd Politologiczny” 2002, nr 2; *Poziom życia społeczeństwa rosyjskiego w latach 1992–2000. Uwarunkowania ekonomiczne*, Poznań 2003; *Czynniki wpływające na proces depopulacji na Litwie w latach 1990–2005*, „Sprawy Wschodnie” 2007, z. 1/2; *Zjawiska patologiczne w Europie postsowieckiej w okresie transformacji systemowej w latach 1990–2005*, „Edukacja Humanistyczna” 2008, nr 1; *Ernährung der Weltbevölkerung um die Wende des 20. und 21. Jahrhunderts im Zusammenhang mit der Landwirtschaftsentwicklung und dem demographischen Wachstum*, „Studia Historiae Oeconomicae” 2009, t. 27; *Problemy ludnościowe na Litwie, Łotwie i w Estonii na tle krajów Unii Europejskiej*, „Rocznik Integracji Europejskiej” 2009, nr 3.

Pracował na Politechnice Koszalińskiej w Instytucie Polityki Społecznej i Stosunków Międzynarodowych, a także w Muzeum Rolnictwa w Śremie oraz w Zakładzie Technologii Kształcenia Instytutu Pedagogiki w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 1997 r. był adiunktem w Instytucie Wschodnim (Pedagogika).

W latach 2011–2018 był zatrudniony w Instytucie Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa na US.

Jest malarzem i grafikiem. Jego prace prezentowane były wielokrotnie zarówno na wystawach indywidualnych, jak i zbiorowych, wiele obrazów i grafik znajduje się w zbiorach w Polsce, Holandii, Francji, Belgii, Maroku, Szwecji, Niemczech i Stanach Zjednoczonych.

Janusz **Morawiak**

mgr

Urodził się 21 VIII 1962 r. w Chojnie. W 1986 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr historii).

Był zatrudniony w Wyższej Szkole Pedagogicznej, a następnie US w Instytucie Nauk Politycznych od 1986 do 1991 r. jako asystent stażysta i asystent.

Magdalena Małgorzata **Musiał-Karg**

prof. dr hab.

Urodziła się 27 V 1979 r. Ukończyła studia magisterskie na dwóch kierunkach (politologii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i na Europejskim Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą oraz zarządzania i marketingu na Uniwersytecie Zielonogórskim). W 2007 r. uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych zakresie nauki o polityce na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i na tej samej uczelni w 2014 r. stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w zakresie nauk o polityce, a w 2022 r. otrzymała tytuł naukowy profesora.

Specjalizuje się w zagadnieniach związanych z demokracją bezpośrednią oraz wykorzystaniem nowych technologii w systemach demokratycznych, ze szczególnym uwzględnieniem procesów wyborczych (e-voting), a także dotyczących roli kobiet w przestrzeni publicznej oraz współpracy transgranicznej na granicy polsko-niemieckiej.

Ważniejsze publikacje: *Referendum w państwach europejskich. Teoria, praktyka, perspektywy*, Toruń 2008; *Elektroniczne referendum w Szwajcarii. Wybrane kierunki zmian helweckiej demokracji bezpośredniej*, Poznań 2012; *Wybory samorządowe na Ziemi Lubuskiej, Pomorzu i w Wielkopolsce. Granice historyczne i relacje centra-peryferia a zachowania wyborcze* (współautorzy J. Jańczak, B. Secler), Toruń 2013.

Na US była zatrudniona od 2007 do 2008 r.

Od 1 kwietnia 2015 r. pracowała na stanowisku ds. nadzw. w Zakładzie Systemów Politycznych na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Od roku akademickiego 2016/2017 pełniła funkcję prodziekana ds. badań i rozwoju. Od 2020 r. jest prodziekanem ds. badań i współpracy naukowej.

Jest prezesem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2022 r.) oraz członkiem Komitetu Nauk Politycznych PAN (od 2020 r.). W 2023 r. na światowym kongresie politologicznym w Buenos Aires została wybrana do komitetu wykonawczego IPSA (Executive Committee of the International Political Science Association). W 2025 r. na kongresie w Seulu została wybrana wiceprezydentką IPSA oraz na drugą kadencję do

komitetu wykonawczego. Jest inicjatorką powołania i koordynatorką działalności Grupy Badawczej „Inicjatywa Helwecka”.

W październiku 2014 r. otrzymała stypendium MNiSZW dla wybitnych młodych naukowców.

Damian

Muszyński

.....

dr

Urodził się 19 IV 1976 r. w Ostrowie Wielkopolskim. W 2006 r. ukończył Akademię Wychowania Fizycznego w Poznaniu (mgr wychowania fizycznego), następnie w 2012 r. studia podyplomowe w Collegium Civitas w Warszawie na kierunku analiza bezpieczeństwa i zagrożeń terrorystycznych. W 2024 r. w Akademii Policji w Szczytnie uzyskał stopień doktora nauk o bezpieczeństwie.

Jego zainteresowania badawcze to bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo publiczne, antyterroryzm/kontrterroryzm, a w szczególności zjawisko masowego zabójcy oraz aspekt taktyczny i strzelecki w procesie przygotowania funkcjonariuszy Policji do realizowania zatrzymań szczególnie niebezpiecznych przestępców.

Opublikował m.in. *Postawa ofiar w obliczu sytuacji kryzysowej o charakterze Aktywny Strzelec/Zabójca*, Szczytno 2018; *Bezpieczeństwo Szczecina w świetle dokumentów i statystyk wybranych podmiotów instytucjonalnych*, Szczecin 2024 (współautor S. Stępiński); *Zielona taktyka w systemie szkolenia polskiej Policji – konieczność czy kontrowersja?* Warszawa 2025; *Percepcja zjawiska aktywnego zabójcy w Polsce*, Rzeszów 2025.

Od 2023 r. jest zatrudniony w Katedrze Studiów nad Bezpieczeństwem Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US, od 2024 r. na stanowisku adiunkta, w roku akademickim 2024/2025 pełnił funkcję opiekuna praktyk studenckich na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne US.

Kwestiami bezpieczeństwa zajmuje się nie tylko w aspekcie naukowym, przez znaczną część kariery zawodowej łączył teorię z praktyką – w latach 1996–1997 był zastępcą

dowódcy grupy specjalnej 1. Pułku Specjalnego Komandosów w Lublińcu, od 2001 do 2023 r. lat pełnił służbę w Policji, w tym m.in. jako instruktor wyszkolenia strzeleckiego w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie i funkcjonariusz Biura Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji.

Jest autorem specjalistycznych kursów z wyszkolenia strzeleckiego policjantów, prowadził szkolenia w zakresie bezpieczeństwa skierowane do przedstawicieli służb, instytucji użyteczności publicznej oraz placówek oświatowych, m.in. dla pracowników Urzędu Miasta Świnoujście, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Policji, Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego m.st. Warszawy, Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie.

Ma uprawnienia ratownika kwalifikowanej pierwszej pomocy i ratownika wodnego. Jest absolwentem wielu szkoleń i kursów specjalistycznych, m.in. ukończył kursy spadochronowy i pletwonurka; przeszedł szkolenie w zakresie taktyki działań specjalnych i antyterrorystycznych, na temat planowania i dowodzenia operacjami w przypadku prowadzenia działań w obszarze przygranicznym państwa, w zakresie załamania się działań i pierwszej pomocy przedmedycznej w trakcie realizacji działań w terenie przygodnym.

Maria **Ochwat**

dr

Ukończyła studia magisterskie z dziedziny politologii (spec. dziennikarskiej, 2001 r. – Uniwersytet Śląski w Katowicach), kulturoznawstwa (spec. filmoznawczej, 2004 r. – Uniwersytet Śląski w Katowicach) oraz prawa (2017 r. – Uniwersytet Gdański w Gdańsku). Stopień doktora w dziedzinie nauk humanistycznych (nauki o polityce) uzyskała w 2006 r. na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Jest także absolwentką studiów organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej (PWSFTViT w Łodzi), Szkoły Praw Człowieka (Helsińska Fundacja Praw Człowieka Warszawie), studiów nad pokojem i rozwiązywaniem konfliktów

międzynarodowych (Chulalongkorn University w Bangkoku), coachingu (WSB w Poznaniu). Studiowała PR na Uniwersytecie Londyńskim w Londynie. Posiada tytuł LL.M. in International Commercial Law (Akademia im. L. Koźmińskiego w Warszawie). Ukończyła aplikację adwokacką.

Jej zainteresowania badawcze koncentrują się przede wszystkim wokół: międzynarodowych stosunków politycznych, praw człowieka, wybranych zagadnień prawnych, problematyki państw Azji Południowo-Wschodniej, szeroko pojętej komunikacji społecznej, komunikacji międzykulturowej i zarządzania międzykulturowego.

Opublikowała m.in.: *Systemy konstytucyjne Tajlandii, Malezji i Singapuru*, Warszawa 2016; *Amnesty International. Monografia ruchu społecznego*, Toruń 2013; *Ludobójstwo i zbrodnie przeciwko ludzkości w Kambodży i droga do sprawiedliwości* [w:] *Ludobójstwo w XX i XXI wieku*, red. K. Żarna, M. Malczyńska-Biały, G. Pawlikowski, Rzeszów 2016; *Myanmar media – legacy and challenges*, „The Age of Human Rights Journal” 2020, nr 14; *Postawa indonezyjskich studentów wobec zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych w latach 1965–1966 w Indonezji*, „Polityka i Społeczeństwo” 2023, nr 4 (21).

Od 2021 r. jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US.

Jest ambasadorem Global Peace Index (Institute of Economics and Peace w Australii).

Kieruje międzynarodowym projektem w Polsce dla Komisji Europejskiej UE „Media Literacy for Democracy”, a ponadto jest m.in. recenzentem w COST Association UE, ekspertem w zakresie jakości kształcenia w niemieckiej komisji akredytacyjnej. Zasiada w radach naukowych prestiżowych czasopism naukowych w Hiszpanii, Indonezji, Indiach oraz na Słowacji.

Jest także trenerem biznesu, coachem, specjalistką ds. PR i Public Affairs oraz komunikacji, a wcześniej była dziennikarką prasową i telewizyjną, współpracuje z kancelarią adwokacką. Pracowała w Polsce, Wielkiej Brytanii i Belgii (w organizacjach międzynarodowych, mediach, działach PR i Public Affairs), a także w Tajlandii, Kambodży, Myanmarze, Indonezji, Bhutanie, Hiszpanii, Portugalii, Bułgarii, Estonii, Danii, Irlandii, Turcji, na Słowacji, Łotwie i we Włoszech (wykłady gościnne na uniwersytetach oraz szkolenia dla przedstawicieli biznesu).

Jest koordynatorką międzynarodowego festiwalu filmowego Human Rights WatchDocs w Szczecinie.

Marcin Paweł **Orzechowski**

dr hab., prof. US

Urodził się 16 IV 1976 r. w Częstochowie. W 2000 r. ukończył Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (mgr, stosunki międzynarodowe), w latach 2001–2005, był stypendystą Europejskiego Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów, jednocześnie odbył studia doktoranckie na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce uzyskał w 2005 r., a doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie: nauki o polityce i administracji w 2020 r.

Prowadzi badania na temat strategii politycznej Federacji Rosyjskiej wobec państw obszaru Europy Wschodniej oraz dynamiki i zmienności stosunków rosyjsko-ukraińskich.

Opublikował m.in.: *Strategie polityczne Federacji Rosyjskiej wobec państw obszaru Europy Wschodniej w latach 1991–2005*, Toruń 2013; *Российская Федерация и Украина – стратегическое партнерство или асимметричное сосуществование? Характеристика российско-украинских двухсторонних отношений на переломе веков*, Szczecin 2014; *Od realnego pragmatyzmu do neoimperialnego ekspansjonizmu. Ewolucja strategii politycznej Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy*, Szczecin 2015; *Біло-руській мир. Реакtywacja reintegracyjna w relacjach rosyjsko-białoruskich*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2021, t. 19, z. 2 (współautor D. Sviridenko); *The Importance of the Autocephaly of the Orthodox Church of Ukraine for the Confessional Policy of the Russian Federation in Central and Eastern Europe*, „Studia Oecumenica” 2021, nr 21 (współautor G. Wejman); *Dynamics and variability of the conflict in Ukraine. Condition and perspective analysis*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2022, t. 20, z. 2; *Bezprawie w imię prawa. Rosyjskie specjalne operacje wyborcze na okupowanych*

terytoriach Ukrainy, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2024, t. 22, z. 3 (współautor T. Kuryło); *Disinformation and propaganda in Russia’s information warfare : concepts, resources, areas of impact*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2024, t. 83 (3); *Russkiy Mir (Russian World): An Exemplification of All-Russian Nationalism: the Strategy of Neo-Imperial Expansionism of the Russian Federation in Regional and Global Dimensions*, „Polish Political Science Yearbook” 2024, t. 53 (3).

Od 2021 r. zatrudniony na stanowisku profesora US.

W 2009 r. otrzymał nagrodę „Mentor Wydziału Humanistycznego US” przyznaną przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego US. Był laureatem konkursu „Droga do Siódemki” (Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny (2011 r.). W 2023 r. Rektor US przyznał mu nagrodę II stopnia za działalność organizacyjną.

Należy do Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Piotr **Ostrowski**

.....

dr

Urodził się 24 VII 1967 r. w Przybiernowie. W 1991 r. ukończył Wydział Prawa i Administracji US, w 2019 r. uzyskał stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie.

Prowadzi badania na temat bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa publicznego, zarządzania kryzysowego.

Opublikował m.in.: *Bezpieczeństwo pieszych uczestników ruchu drogowego przez pryzmat infrastruktury drogowej województwa zachodniopomorskiego*, „Policja Kwartalnik Kadry Kierowniczej Policji” 2015, t. 16 nr 4 (współautor A. Ostrowski); *Zapewnienie bezpieczeństwa obiektów podlegających szczególnej ochronie w świetle kolizji prawnych [w:] Perspektywy bezpieczeństwa energetycznego państwa i województwa*

zachodniopomorskiego, red. M. Cupryjak, M. Sikora, M. Jaształ, Szczecin 2016; *Bezpieczeństwo publiczne w obszarze przygranicznym województwa zachodniopomorskiego* [w:] *Współczesne tendencje zarządzania zasobami ludzkimi w obliczu przemian na rynku pracy. Szanse i zagrożenia*, red. A. Kokiel, Poznań 2018; *Bezpieczeństwo w ruchu drogowym w województwie zachodniopomorskim. Wpływ alkoholizmu na bezpieczeństwo i porządek publiczny – analiza krytyczna systemowych rozwiązań dotyczących funkcjonowania izb wytrzeźwień* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego*, red. J. Piątek, R. Podgórzanka, D. Kowalewska, R. Bartłomiejski, Toruń 2022; *Analiza poziomu i poczucia bezpieczeństwa w świetle działań policji w województwie zachodniopomorskim*, Szczecin 2023; *Pedestrian Safety in Road traffic in the Era of the SARS-CoV-2 Pandemic in the Example of Szczecin*, „Sustainability” 2023, t. 3, z. 14 (współautorzy K. Sosik-Filipiak, S. Iwan); *Identyfikacja czynników zagrożeń bezpieczeństwa w województwie zachodniopomorskim w procesie planowania zarządzania kryzysowego* [w:] *Prawne, merytoryczne, organizacyjne i informacyjne mechanizmy zarządzania sytuacjami kryzysowymi w zinstytucjonalizowanym systemie bezpieczeństwa państwa*, Szczecin 2023 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Cupryjak, M. Jaształ); *Migracja transgraniczna a poczucie bezpieczeństwa w województwie zachodniopomorskim* [w:] *Problem handlu ludźmi i nieregularnej migracji wobec ochrony praw podstawowych – wyzwania i doświadczenia*, red. M. Kosińska, M. Jaształ, Szczecin 2024; *Prawne i praktyczne aspekty neutralizacji zagrożeń terrorystycznych w żegludze morskiej i obiektach portowych* [w:] *Zmiany w systemie bezpieczeństwa w XXI wieku*, Toruń 2024 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Majchrzak, G. Ciechanowski, M. Romańczuk, E. Kochanek); *State’s Resilience to Critical Infrastructure Threats: the Example of the Russian War on Ukraine*, „Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie” 2024, t. 17, nr 2 (współautor R. Zych).

Jest zatrudniony na US od 2021 r.

Znaczną część swojej kariery zawodowej spędził, pełniąc służbę w policji – jako zastępca i naczelnik Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie (w latach 2001–2009), komendant powiatowy policji w Pyrzycach (2011–2013), zastępca i pierwszy zastępca komendanta wojewódzkiego policji w Szczecinie (2013–2021).

Został odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi, Medalem Srebrnym Za Długoletnią Służbę, Złotym Medalem „Za Zasługi Dla Obronności Kraju”, Złotą Odznaką „Zasłużony Policjant” i Srebrną Odznaką „Za opiekę nad zabytkami”.

Jest członkiem International Police Association.

Sławomir **Ozdyk**

.....

dr

Urodził się 19 VII 1967 r. w Nakle nad Notecią. W 1989 r. wyjechał do Berlina Zachodniego, gdzie mieszka i pracuje do dnia dzisiejszego, prowadząc firmę zajmującą się doradztwem i usługami w obszarze bezpieczeństwa.

W Polsce na Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Poznaniu w 2008 r. ukończył pedagogikę ze specjalnością Edukacja dla Bezpieczeństwa; w 2011 na US studia magisterskie na kierunku politologia ze specjalnością bezpieczeństwo państwa.

Specjalizuje się w zagadnieniach związanych z historią służb specjalnych, wywiadem i kontrwywiadem oraz europejskimi ekstremizmami (prawicowymi, lewicowymi, islamskim).

Opublikował m.in.: *Here comes a man. Something about a new Aryan*, „Reality of Politics. Estimates – Comments – Forecasts” 2012, nr 3; *Poland in the entries of German Metapedia*, „Reality of Politics. Estimates – Comments – Forecasts” 2013, nr 4; *Działalność rosyjskiego „Kubusia Puchatka” na obszarze Republiki Federalnej Niemiec i teje aktywności – implikacje dla Polski* [w:] *Państwo wobec współczesnych zagrożeń*, red. M. Cupryjak, P. Nowak, Szczecin 2014; *Działalność służb wywiadu zagranicznego Federacji Rosyjskiej na obszarze Republiki Federalnej Niemiec* [w:] *Współczesne uwarunkowania bezpieczeństwa europejskiego. Bezpieczeństwo i Obronność Security & Defence*, red. B. Pączek, Gdynia 2014; *Operacja „Hemorrhage”. Nowa jakość w podejściu do zagadnień bezpieczeństwa* [w] *Inspiracje lotnicze. Aspekty techniczne, historyczne, społeczne i prawne*, red. nauk. E.J. Jaremczuk, Elbląg 2014; „Miri” & „Abou

Chaker” – arabskie klany kryminalne w Republice Federalnej Niemiec zagrożeniem bezpieczeństwa państwa [w:] *Czarny ląd i świat arabski. Siła argumentu czy argument siły?*, red. B. Pączek, Szczecin 2016; *Operation „Hemorrhage” – nowa jakość w podejściu do transgranicznych zagrożeń bezpieczeństwa państwa* [w:] *Interakcje polsko-niemieckie w obszarze bezpieczeństwa*, red. T. Łachacz, Szczytno 2020.

Jest zatrudniony na US jako adiunkt.

Posiada patent strzelecki i licencję sportową PZSS. Jest członkiem klubu strzeleckiego „Gwardia” Zielona Góra.

Edward Józef **Pałyga**

dr hab.

Urodził się 3 I 1931 r. w Tarnopolu, zmarł 12 IX 2001 r.

Prowadził prace badawcze na temat historii dyplomacji i stosunków Polski i Watykanu.

Opublikował m.in.: *Stosunki konsularne Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1970; *Stolica Apostolska jako uczestnik międzynarodowych stosunków politycznych*, Warszawa 1978; *Polsko-watykańskie stosunki dyplomatyczne: od zarania II Rzeczypospolitej do pontyfikatu papieża-Polaka*, Warszawa 1988; *Dyplomacja papieska 1914–1989. Specyfika własnej podmiotowości i form stosunków z państwami*, Kraków 1993; *Andrzeja Frycza Modrzewskiego uniwersalne myśli i przestrogi*, Kraków 1994.

Był zatrudniony na stanowisku docenta w US (na ½ etatu) w roku akademickim 1988/1989.

Przez wiele lat pełnił funkcję prezydenta Fundacji im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Michał Paziewski

dr

Urodził się 9 XI 1953 r. w Szczecinie. W 1979 r. ukończył Wydział Humanistyczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie (mgr historii). W 2000 r. uzyskał stopień doktora (w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia) na US.

Specjalizuje się w historii politycznej Polski współczesnej, opozycji antysystemowej w PRL. Opublikował m.in.: *Między Warszawą a regionem. Opozycja przedsiębiorcza na Pomorzu Zachodnim*, Szczecin 2008 (redakcja naukowa, współredaktorzy K. Kowalczyk, M. Stefaniak); *Debata robotników z Gierkiem. Szczecin 1971*, Warszawa 2010 (nominacja do Nagrody Historycznej „Polityki”); *Grudzień 1970 w Szczecinie*, Szczecin 2013 (nominacja do Nagrody Historycznej „Polityki”, 2014 nagroda „Klio” przyznawana przez Porozumienie Wydawców Książki Historycznej, w kategorii monografii naukowej). Artykuły i recenzje publikował m.in. w „Zeszytach Historycznych” (Paryż), „Dziejach Najnowszych”, „Polska 1944/45 – 1989. Studia i Materiały”, „Przeglądzie Zachodniopomorskim”, „Tygodniku Powszechnym”, „Wolności i Solidarności”, „Biuletynie Instytutu Pamięci Narodowej”, „Karcie”, „Pograniczach”, „Kronice Szczecina”, „Pamięci.pl”, „Gazecie Wyborczej”, wydawnictwach pokonferencyjnych.

W okresie PRL współpracownik Komitetu Samoobrony Społecznej „KOR”, aktywny działacz „Solidarności”, redaktor „Jedności”, tygodnika Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego (od marca 1981 r.), członek Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania Pomorza Zachodniego. Podczas stanu wojennego został internowany – przebywał w Goleniowie, Wierchowiu Pomorskim, gdzie współredagował gazetkę „Wierchowio Njus”, oraz Strzebielinku koło Wejherowa. Był redaktorem podziemnych pism „Grot”, „Obraz”, „Biuletyn Strajkowy”, „Biuletyn Solidarności” (dwa ostatnie tytuły podczas strajku w Zarządzie Portu Szczecin – Świnoujście w sierpniu i wrześniu 1988 r.). Współpracował z Niezależną Oficyną Wydawniczą NOWA, „Tygodnikiem Mazowsze”, Komitetem Kultury Niezależnej, „Gazetą Wyborczą”, Obywatelskim Komitetem Porozumiewawczym „Solidarność” Pomorza Zachodniego. W latach 2001–2006 był

członkiem Rady Kultury przy Prezydencie Miasta Szczecin. Otrzymał nagrodę POL-CUL Foundation – Niezależna Fundacja Popierania Kultury Polskiej za udział w rozwoju niezależnej kultury polskiej (1985 r., fundacja polsko-australijska), stypendium Komitetu Kultury Niezależnej w Warszawie (1988 r., Paryż), został odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności (2011 r.).

Był zatrudniony na US od 1990 r., od 2000 do 2013 r. jako adiunkt.

Jarosław Józef **Piątek**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 25 V 1961 r. w Kościanie. W 1984 r. ukończył studia w zakresie nauk społeczno-politycznych w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Pancernych w Poznaniu, w 1991 r. – Akademię Obrony Narodowej w Warszawie (mgr historii). W 1996 r. uzyskał stopień doktora w Wojskowym Instytucie Historycznym w Warszawie (nauki humanistyczne w zakresie historii). Habilitował się w 2003 r. (nauki humanistyczne w zakresie historii) na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Prowadzi badania na temat historii wojskowości XX w. – dotyczą one okresu międzywojennego, II wojny światowej i zimnej wojny.

Opublikował m.in.: *Taktyczny wymiar walki*, Toruń 2005; *Polska broń pancerna 1918–1939 na tle europejskim*, Poznań 2002; *Wojny XX wieku (wybrane aspekty)*, Poznań 2008; *Wojny państw w XX wieku. Wprowadzenie do bezpieczeństwa militarnego*, Gorzów Wielkopolski 2010; *Strategie i polityka bezpieczeństwa. Analiza postaw w okresie zimnej wojny*, Gorzów Wielkopolski 2011; *Fenomen walki partyzanckiej. Aspekt historyczno-wojskowy*, Toruń 2014 (współautor K. Kościelniak); *Walka o czołgi. Poglądy, konstrukcje i struktury do 1939 roku*, Oświęcim 2015.

Od 2004 r. pełni funkcję kierownika Zakładu Strategii i Bezpieczeństwa Europejskiego w Instytucie Politologii i Europeistyki US.

Należy do Stowarzyszenia Historyków Wojskowości oraz do Instytutu im. gen. Stefana „Grota” Roweckiego.

Jest redaktorem naczelnym kwartalnika „Reality of Politics – Estimates – Comments – Forecasts” i członkiem rad naukowych czasopism „Kultura i Edukacja”, „Krakowskie Studia Małopolskie”, „Zeszyty Bałtyckie”, „Securitas et Societas”. Członek Kolegium redakcyjnego serii „Scripta Militaris”, „Historia Militaris” oraz serii wydawniczej „Meandry współczesnej polityki”.

Jan **Pilzys**

dr

Urodził się 28 VIII 1955 r. w Bystrzycy Kłodzkiej. Ukończył Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Obrony Przeciwlotniczej w Koszalinie. W latach 1992–1995 studiował w Wyższej Szkole Inżynierskiej (mgr wychowania technicznego). W 2001 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w specjalności historia w Akademii Obrony Narodowej w Warszawie w Wojskowym Instytucie Historycznym.

Jest twórcą wielu koncepcji kształcenia, szkolenia i programów nauczania oraz autorem opracowań metodycznych, poradników i skryptów.

Opublikował m.in. monografię Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Obrony Przeciwlotniczej (Koszalin 2002), a także *Polityka obronna Polski i jej Siły Zbrojne w latach 1945–1980*, red. C. Skuza, W. Wróblewski, Szczecin 2006 (współautor); *Zarządzanie kryzysowe*, Szczecin 2007; *Leksykon bezpieczeństwa ekonomicznego*, Szczecin 2011; *Departament Piechoty Ministerstwa Spraw Wojskowych w latach 1921–1939*, Szczecin 2012; *Planowanie w zarządzaniu kryzysowym*, Szczecin 2012; *Wojska Obrony Przeciwlotniczej w latach 1918–2013. Zasady działań taktycznych*, Szczecin 2014; *Łączność w systemach zarządzania kryzysowego i ratownictwa w Polsce – teoria i praktyka*, Szczecin 2015; *Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa*, Szczecin 2017 (redakcja naukowa, współredaktorzy G. Ciechanowski, M. Romańczuk); *Bezpieczeństwo a wyzwania*

współczesności, Szczecin 2018 (redakcja naukowa, współredaktorzy G. Ciechanowski, M. Romańczuk); *Obrona cywilna w Polsce. Współczesność i perspektywy*, Toruń 2019.

Ponadto jest autorem kilkudziesięciu artykułów dotyczących problematyki historycznej, edukacji i bezpieczeństwa narodowego.

Do 2003 r. pracował w Centrum Szkolenia Obrony Przeciwlotniczej jako dowódca i wykładowca. W latach 2004–2022 był nauczycielem akademickim na US.

Mateusz Mariusz **Piskorski**

dr

Urodził się 18 V 1977 r. w Szczecinie. W 2001 ukończył studia politologiczne na US. W lutym 2011 uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Był posłem na Sejm RP w latach 2006–2008 (V kadencji).

Pracował na US od 2001 do 2010 r.

Renata **Podgórska**

prof. dr hab.

Urodziła się 5 VIII 1970 r. w Sławnie. W 1994 ukończyła US (mgr politologii), w 2003 r. uzyskała stopień doktora na Uniwersytecie Gdańskim (dziedzina nauk humanistycznych, nauki o polityce). Habilitowała się w 2014 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (dziedzina nauk społecznych, nauki o polityce). W 2024 r. otrzymała tytuł profesora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

Najważniejsze tematy jej prac badawczych to polska polityka zagraniczna po 1989 r., Polska w organizacjach międzynarodowych i w procesie integracji europejskiej, bezpieczeństwo międzynarodowe i konflikty zbrojne; stabilizacja, transformacja społeczno-polityczna i europeizacja; kwestie migracji i polityka migracyjna w Polsce, sekurytyzacja problemu migracji w Polsce; równouprawnienie płci (aspekt krajowy i międzynarodowy), udział kobiet w życiu politycznym w Polsce i w Europie.

Opublikowała m.in.: *Główne problemy polskiej polityki zagranicznej na forum Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych w latach 1989–2001*, Szczecin 2006; *Działalność sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych (1989–2005)*, Warszawa 2007; *Instruments of Polish Foreign Policy towards the post-Yugoslav States*, „Polish Political Science Yearbook 2010”, nr 39; *Współczesny wymiar stosunków Polski z Czarnogórą: na marginesie polityki zagranicznej*, „Polski Przegląd Dyplomatyczny” 2010, t. 57, nr 5–6; *Polityka zagraniczna Polski wobec obszaru południowo-wschodniego*, Toruń 2013; *Migracje jako wyzwanie dla Unii Europejskiej i wybranych państw członkowskich*, Warszawa 2017 (współautorzy W. Fehler, K. Cebul); *The migration crisis from the East-Central European Perspective Challenges for Regional Security*, „Polish Political Science Yearbook” 2017, t. 46, nr 2; *The issue of securitization of the refugee problem in the Polish political debate*, „Polish Political Science Yearbook” 2019, t. 48, nr 1, March 2019; *Proces berliński i jego znaczenie z perspektywy polityki zagranicznej Polski*, „Przegląd Zachodni” 2020, nr 1 (374); *Funkcjonowanie Sądu Konstytucyjnego w Albanii jako determinant procesu akcesji z Unią Europejską*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2021, t. 62, nr 4; *Pandemic determinants of the 2020 parliamentary elections in Serbia*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2022, t. 68, nr 4; *Poland’s Policy for Refugees from Ukraine [w:] The Russia – Ukraine war of 2022. Faces of modern conflict*, red. A. Kasińska-Metryka, K. Pałka-Suchojad, London 2023 (współautorki S. Grabowska, M. Podolak, A. Pięta-Szawara); *‘It’s not our war’ [w:] Social movements against state involvement in aid to Ukraine*, red. A. Kasińska-Metryka, K. Pałka-Suchojad, London 2024 (współautorki M. Cichosz, E. Szyszlak, R. Podgórzeńska).

W latach 2008–2016 pełniła funkcję wicedyrektora Instytutu Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego; od 2016 do 2019 r. – prodziekana Wydziału Humanistycznego ds. Kształcenia; w latach 2019–2020 – p.o. dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 2019 była też kierownikiem Katedry Studiów nad

Bezpieczeństwem, a od 2020 r. kierownikiem Katedry Badań nad Migracjami i Ruchami Społecznymi, w tym samym roku została prorektorem US ds. Kształcenia. Od 2025 r. jest przewodniczącą Rady Naukowej Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie.

W 2004 r. odznaczono ją Medalem Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego Amicus Scientiae Et Veritatis za badania naukowe polityki zagranicznej Państwa Polskiego po 1989 r., a trzy lata później Brązowym Medalem Ministra Obrony Narodowej „Za zasługi dla obronności kraju”.

Jej monografia *Polityka zagraniczna Polski wobec obszaru południowo-wschodniego* została w 2015 r. wyróżniona w Ogólnopolskim Konkursie im. Profesora Czesława Mojsiewicza na najlepszą książkę o tematyce politologicznej.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (prezes oddziału szczecińskiego, członek zarządu głównego PTNP). Jest członkinią Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk (w kadencji 2024–2027).

Uczestniczy w działalności Rad Naukowych czasopism „Kultura i Edukacja” i „Kra-kowskie Studia Małopolskie”, przewodniczy Radzie Naukowej kwartalnika „Reality of Politics – estimates – comments – forecasts”, jest asystentem Redaktora Naczelnego ds. współpracy międzynarodowej i rozwoju kwartalnika „Copernicus Political and Legal Studies” i zastępcą przewodniczącego Rady serii wydawniczej „Meandry Współczesnej Polityki”.

Monika Anna **Potkańska**

.....

dr

Urodziła się 29 VII 1977 r. w Szczecinie. Odyła studia magisterskie na US, które ukończyła w 2001 r. W 2011 r. uzyskała stopień doktora w dyscyplinie nauki o polityce na tej samej uczelni.

Jej zainteresowania badawcze skupiają się wokół kwestii bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej, profilaktyki przestępczości, przestępczości zorganizowanej.

Opublikowała m.in.: *Countering radicalisation and recruitment to terrorism as one of the key elements of European Union's fight with international terrorism* [w:] *The external and internal security of the European Union. A perspective for the Visegrad Group countries*, red. Z. Sujkowska, Piła–Banská Bystrica 2012; *Funkcjonowanie Eurojustu w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej*, Toruń 2014; *W poszukiwaniu finalité politique Unii Europejskiej. Aspekty teoretyczne i praktyczne*, Szczecin–Warszawa 2015 (redakcja naukowa, współredaktorzy L. Wojnicz, D. Rdzanek); *European Union Internal Security* [w:] *The glossary of political science. European Union Visegrad Countries East Europe*, red. A. Życki, Kielce–Toruń 2015; *Korelacje instytucji UE w obszarze bezpieczeństwa europejskiego. Stan i perspektywy rozwoju* [w:] *W poszukiwaniu finalité politique Unii Europejskiej. Aspekty teoretyczne i praktyczne*, Szczecin–Warszawa 2015 (redakcja naukowa, współredaktorzy L. Wojnicz, D. Rdzanek); *Unia Europejska w badaniach interdyscyplinarnych*, Szczecin 2019 (redakcja naukowa, współredaktorzy L. Wojnicz, D. Rdzanek).

Na US jest zatrudniona od 2013 r., kolejno na stanowiskach adiunkta (w latach 2013–2019), starszego wykładowcy (2019–2023) i adiunkta dydaktycznego (od 2023 r.).

Od 2016 r. uczestniczy w pracach Zespołu Jakości Kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe.

W latach 2017–2019 była koordynatorką projektu UE „Humanista po studiach – Fachowiec po stażu” na kierunku management instytucji publicznych i public relations.

Od 2016 do 2018 r. pełniła funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Nauk o Polityce.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych oraz Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich.

Od 2022 r. pełni funkcję sekretarza okręgowego Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym.

Aleksandra Raba-Schulze

dr

Urodziła się 22 IX 1977 r. w Żaganiu. Studia wyższe ukończyła w 2007 r. na Politechnice Szczecińskiej. Odyła też studia podyplomowe na Wydziale Prawa i Administracji US na kierunku ekspertyza kryminalistyczna i kryminologiczna (w 2006 r.), studia podyplomowe na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania US na kierunku wycena nieruchomości, zarządzanie i pośrednictwo w obrocie nieruchomościami (w 2007 r.) oraz Studium Psychologii w Bałtyckim Instytucie Psychologii (w 2014 r.). W 2022 r. uzyskała stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Przedmiotem jej zainteresowania jest polityka równościowa, ze szczególnym uwzględnieniem sektorów bezpieczeństwa. Zajmuje się wielowymiarową analizą wyzwań i możliwości związanych z feminizacją armii oraz wpływu tego zjawiska na strukturę organizacyjną, kulturę instytucjonalną tej instytucji.

Jej najważniejsze publikacje to: *Problematyka realizacji polityki równościowej w Siłach Zbrojnych RP* [w:] *Kobiety w wyborach. Wybory kobiet*, red. Ł. Tomczak, K. Zawadzka-Witt, Szczecin 2020; *Udział kobiet w bezpieczeństwie w świetle polityki Rady Bezpieczeństwa ONZ* [w:] *Bezpieczeństwo w badaniach i praktyce*, red. R. Podgórzeńska, J. Piątek, S. Stempiński, Toruń 2020; *Polityka równościowa Unii Europejskiej. Implikacje dla bezpieczeństwa i praw kobiet*, „Rocznik Integracji Europejskiej” 2022, nr 16; *Pozamilitarne zagrożenia regionu* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego*, red. J. Piątek, R. Podgórzeńska, D. Kowalewska, R. Bartłomiejski, Toruń 2022; *Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 jako kluczowy moment włączenia perspektywy płci do agendy NATO*, „Reality of Politics” 2023, t. 26, nr 4; *Polityka równościowa w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*, Szczecin 2024.

Od 2023 r. pracuje jako adiunkt w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Od 2015 r. jest biegłym sądowym w zakresie kryminalistycznego badania dokumentów w specjalności badania pisma ręcznego.

Andrzej Leopold **Ranke**

.....

dr

Urodził się 18 IX 1974 r. w Krotoszynie. W 1998 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr politologii). W 2002 r. uzyskał na tej uczelni stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, specjalność niemcoznawstwo, stosunki międzynarodowe.

Jego zainteresowania badawcze to analiza dyskursu medialnego – zwłaszcza publicystycznego, polska scena polityczna, samorządność i rozwój społeczeństwa obywatelskiego, wyzwania współczesnego bezpieczeństwa oraz rola religii i Kościoła w warunkach sekularyzacji.

Autor ponad czterdziestu publikacji naukowych, m.in.: *Stosunki polsko-niemieckie w polskiej publicystyce katolickiej w latach 1945–1989*, Toruń 2004; *Polityka zagraniczna i strategie bezpieczeństwa państw w międzynarodowych stosunkach politycznych*, Gorzów Wielkopolski 2012 (współautorzy J. Piątek, R. Podgórzeńska); *Globalne wzorce komunikacji politycznej [w:] Jednostka – społeczeństwo-państwo wobec mega trendów współczesnego świata*, red. G. Piwnicki, S. Mrozowska, Gdańsk 2009; *Koncepcja IV RP – próba bilansu w oparciu o polską debatę publicystyczną [w:] Odmiany życia społecznego. Instytucje, polityka, kultura*, red. Z. Galora, Poznań 2010; *Polska prezydencja w Radzie UE jako wyzwanie dla polskiej polityki, kilka refleksji dotyczących treści obecnych w debacie publicznej [w:] Prezydencja jako wyzwanie dla Polski oraz szansa promocji jej interesów w Unii Europejskiej*, red. R. Bartłomiejski, D. Kowalewska, R. Podgórzeńska, Szczecin 2011; *Tradycyjne media – jeszcze użyteczne? Wybory parlamentarne na łamach tygodników [w:] Polityka i media – zapiski powyborcze 2011*, red. M. Drzonek, Kraków 2012; *Doktrynalne, ideowe i sytuacyjne determinanty polskiej polityki zagranicznej na początku XXI wieku [w:] Polska w Unii Europejskiej. Wyzwania, możliwości, ograniczenia*, red. D. Kowalewska, R. Podgórzeńska, Toruń 2013; *Problem bezpieczeństwa energetycznego w polskiej debacie publicznej [w:] Terminal LNG w Świnoujściu a bezpieczeństwo energetyczne Polski i regionu*, red. J.J. Piątek,

R. Podgórzńska, Toruń 2013; *O bezpieczeństwie i jego zagrożeniach w komunikacji. Problematyka bezpieczeństwa w przestrzeni komunikowania publicznego [w:] Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem*, red. A. Gałęcki, A. Kurkiewicz, S. Mikołajczak, Poznań 2014; *Dialog Jana Pawła II z młodymi przedstawicielami pozaeuropejskich kręgów kulturowych [w:] Jan Paweł II w komunikowaniu międzykulturowym. O sztuce dialogu z Innym*, red. A. Dudziak, A. Żejmo, Olsztyn 2014.

W latach 2002–2007 był zatrudniony jako adiunkt w Zakładzie Badań Niemcoznawczych oraz Ruchów Społecznych i Politycznych w Instytucie Politologii i Europeistyki na US. Od 2007 jest adiunktem w Katedrze Politologii na Wydziale Nauk Społecznych w Collegium Da Vinci (dawna Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa) w Poznaniu.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Dorota **Rdzanek**

dr, prof. US

Urodziła się 7 III 1974 r. w Trzebiatowie. Jest absolwentką Instytutu Filozofii i Politologii US. Tytuł magistra otrzymała w 1998 r. W roku 2005 uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Jej zainteresowania naukowe początkowo koncentrowały się wokół niemieckiej myśli politycznej. Obecnie prowadzi badania naukowe związane z szeroko rozumianą polityką rolną.

Opublikowała m.in.: *Polityka rolna w programach polskich partii politycznych (1989–2004)*, Toruń 2014; *The Influence of the Common Agricultural Policy and EU Funds on Rural Development after the Accession of Poland to the European Union*, „Polish Political Science Yearbook” 2014, nr 43; *Wpływ Wspólnej Polityki Rolnej i funduszy unijnych*

na rozwój obszarów wiejskich po akcesji Polski do Unii Europejskiej [w:] *W poszukiwaniu finalité politique Unii Europejskiej. Aspekty teoretyczne i praktyczne*, Szczecin–Warszawa 2015 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Potkańska, L. Wojnicz); *Trzecia fala nacjonalizmu w XXI wieku. Populistyczne Partie Radykalnej Prawicy (PRRP) w państwach Unii Europejskiej w Europie Środkowo-Wschodniej*, „Społeczeństwo i Polityka” 2019, nr 4 (współautor A. Wojtaszak); *Polityka rolna Polski w procesie integracji z Unią Europejską*, Warszawa 2020; *Implementation of the mechanisms of the European Union’s Common Agricultural Policy in Poland. Lessons for Ukraine*, „Ukrainian Policymaker” 2021, t. 8; *Legal and functional assumptions for water safety system during a pandemic*, „European Research Studies Journal” 2021, t. 24, nr 2 (współautorzy P. Błasiak, T. Zalewski); *The Choice between publicly and privately financed Health Care Systems in the context of access to health care services in rural areas of West Pomerania Voivodship*, „European Research Studies Journal” 2021, t. 24, nr 2B (współautor M. Balsa).

Obecnie jest pracownikiem dydaktycznym, zatrudniona od 2023 r. na stanowisku profesora US, od 2018 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie.

W 2009 r. otrzymała nagrodę Rektora US za szczególne osiągnięcia naukowe, w 2012 r. nagrodę za pracę organizacyjną, a w latach 2020 i 2023 za osiągnięcia dydaktyczne. W 2025 r. została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Michał **Romańczuk**

dr

Urodził się 2 IX 1986 r. w Pyrzycach. W 2010 r. ukończył na US studia licencjackie (bezpieczeństwo narodowe) i jednolite magisterskie (stosunki międzynarodowe). Na tej samej uczelni w 2014 r. uzyskał stopień doktora nauk społecznych (w dyscyplinie nauki o polityce).

Prowadzi badania na temat polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej, konfliktów zbrojnych i systemu bezpieczeństwa regionalnego na obszarze postradzieckim, systemu politycznego państw obszaru postradzieckiego, terroryzmu i zagrożeń asymetrycznych.

Opublikował m.in.: *Implikacje doktryny militarnej Federacji Rosyjskiej na obszarze postradzieckim*, Szczecin 2015; *Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa*, Szczecin 2017 (redakcja naukowa, współredaktorzy G. Ciechanowski, J. Pilżys); *Bezpieczeństwo a wyzwania współczesności*, Szczecin 2018 (redakcja naukowa, współredaktorzy G. Ciechanowski, J. Pilżys); *Separatyzm islamski w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur*, „Kraakowskie Studia Międzynarodowe” 2018, nr 2 (16); *The Russian Federation’s involvement in peace missions after the dissolution of the USSR*, „Acta Politica Polonica” 2018, nr 2 (44); *The crisis in Ukraine in 2014 and the Russian perspective on European security*, „Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини»” 2018, nr 44; *Geopolitical Determinants In The Foreign Policy Of The Russian Federation*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2019, nr 64(4); *Tatarzy Krymscy w geopolitycznej rywalizacji o Półwysep Krymski między Rosją a Ukrainą*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2020, nr 66 (2); *Domestic and international causes of Russian military intervention in Ukraine*, „Historia i Polityka” 2021, nr 36 (43).

Jest zatrudniony na US od 2014 r., obecnie pełni funkcję prodziekana ds. studenckich Wydziału Nauk Społecznych (od 2019 r.).

Otrzymał list gratulacyjny Rektora US w związku z zajęciem pierwszego miejsca w konkursie na esej, zorganizowanym podczas NATO Youth Summit (w 2013 r.), a także nagrody indywidualne Rektora US II stopnia za szczególne osiągnięcia naukowe (w 2018 r.) i szczególne osiągnięcia organizacyjne (w 2023 r.).

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych i Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych.

Prowadził szkolenia dla dyrektorów wydziałów realizujących zadania na rzecz obronności państwa w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego (w 2017 r.). Jest członkiem grupy eksperckiej Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód (MNC NE).

Walter Gustav Herrmann

Rothholz

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 7 IV 1943 r. w Asker (Norwegia). W latach 1963–1971 na uniwersytetach w Monachium, Paryżu, Wiedniu, Oxfordzie, Sztokholmie, Kairze studiował nauki polityczne, historię, filozofię oraz islamoznawstwo. Odbił także studia muzyczne na uniwersytetach w Monachium, Wiedniu i Zurychu. Na uniwersytecie Ludwika i Maksymiliana w Monachium zdobył stopień doktora filozofii, habilitował się w Institut f. Sozialwissenschaften w Bochum.

Zajmował się kwestiami filozofii polityki, fundamentalistami religijnymi, współczesnymi teoriami demokracji, teorią polityki, społeczeństwem obywatelskim oraz skandynawskim modelem państwa opiekuńczego.

Autor wielu publikacji naukowych, m.in. *Vom Symbol zur Realität. Studien zur politischen Kultur des Ostseeraums und des östlichen Europas*, Berlin 2008 (współredaktor S. Berglund); *Die Funktion der Mimesis in der Kulturanthropologie und der politischen Philosophie. Anmerkungen zu Rene Girard*, München, 2008; *Die politische Dimension des Seelischen bei Platon*, „Lingua ac Communitas” 2013, t. 23; *Religion und Politik*, Szczecin 2013; *Anmerkungen zur politischen kultur in Rumänien*, „Studia Universitatis Babe-Bolyai – Studia Europaea” 2016, nr 6.

Pracował m.in. na uniwersytetach w Bochum, Monachium, Frei Universität w Berlinie, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswaldzie, w Oslo, Zurychu, w Örebro (Szwecja) i Universitatea Babe-Bolyai w Cluj-Napoca w Rumunii.

Na US był zatrudniony w Instytucie Socjologii jako profesor nadzwyczajny (w latach 2008–2009), profesor wizytujący (2008–2012) oraz w Instytucie Politologii i Europeistyki US (2012–2013) jako profesor nadzwyczajny.

Janusz Ruszkowski

prof. dr hab.

Urodził się 23 VII 1962 r. w Pełczycach. W 1985 r. ukończył studia na US (mgr historii) i na tej uczelni w 1993 r. uzyskał stopień doktora. W 2003 r. habilitował się na Uniwersytecie Opolskim i został profesorem nadzwyczajnym. Tytuł profesora przyznano mu w 2012 r.

W swojej działalności naukowej skupia się na zagadnieniach dotyczących Unii Europejskiej, integracji europejskiej, stosunków międzynarodowych, kościołów w Niemczech.

Jest autorem ponad 200 publikacji naukowych, m.in. książek: *Kościół ewangelicki w NRD. Geneza i rozwój aktywności opozycyjnej w 1971–1989*, Poznań 1995; *Geopolitical model of the Baltic Europe in the Nineties*, Department of Political Studies – University of Catania, *Jean Monnet Working Papers, in Comparative and International Politics*, Catania 1999; *Unia Europejska. Geneza i ewolucja integracji europejskiej*, Szczecin 2000; *Unia Europejska. Instytucje i organy*, Szczecin 2000; *Kościół Katolicki w zjednoczonych Niemczech. Ewolucja pozycji społeczno-politycznej w 1990–1998*, Szczecin 2001; *Leksykon Integracji Europejskiej*, Warszawa 2004 (współautorzy E. Górnicz, M. Żurek); *Unia Europejska. Stosunki pomiędzy Polską a Unią Europejską. Negocjacje akcesyjne. Procedura i przebieg*, Szczecin 2002 (redakcja naukowa); *Wstęp do studiów europejskich. Zagadnienia teoretyczne i metodologiczne*, Warszawa 2007; *Parlament Europejski. Dynamika instytucjonalna i kompetencyjna*, Szczecin 2010; *Ponadnarodowość w systemie politycznym Unii Europejskiej*, Warszawa 2010; *Teorie w studiach europejskich*, Szczecin–Warszawa 2012 (redakcja naukowa, współredaktorka L. Wojnicz), *Multi-level Governance w Unii Europejskiej*, Szczecin–Warszawa 2013 (redakcja naukowa, współredaktorka L. Wojnicz); *Europeizacja. Analiza oddziaływania Unii Europejskiej*, Warszawa 2019; *Zapobieganie i eliminowanie negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych w związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego na obszarze transgranicznym / Verbeugung und Beseitigung von negativen sozialen und wirtschaftlichen*

Erscheinungen in Verbindung mit dem Eintritt der epidemischen Gefahrenlage im Grenzüberschreitenden Gebiet, Toruń 2022 (współautor).

Jest zatrudniony na US od 1985 r., w latach 1999–2001 był wicedyrektorem, a od 2002 do 2003 r. dyrektorem Centrum Europejskiego US. Od 2002 do 2005 r. pełnił funkcję wicedyrektora Instytutu Politologii i Europeistyki US. Od 2003 r. był kierownikiem Jean Monnet Chair, Centre of Excellence oraz Jean Monnet Chair ad Personam w Instytucie Politologii i Europeistyki US, od 2005 dyrektorem tegoż Instytutu.

Kierował kilkunastoma projektami europejskimi, w tym związanymi z Jean Monnet Project.

Jest członkiem rady programowej kwartalnika „Acta Politica” oraz kolegium redakcyjnego „Europa Regionum”, „Zeszytów Bałtyckich”, „Dialogu Europejskiego”, „Reality of Politics”, i „Przeglądu Europejskiego”.

Został odznaczony Medalem Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego *Amicus Scientiae et Veritatis* (w 1993 r.) i Brązowym Krzyżem Zasługi (w 2002 r.). Otrzymał nagrody II stopnia Rektora US (w 1996 i 1999 r.).

Należy m.in. do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 1989 r.), European Political Science Network Association (od 2001 r.), Polskiego Towarzystwa Germanistów (od 2002 r.), Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich (od 2014 r.), Jean Monnet Community (od 1995 r.). Od 2015 r. jest członkiem Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk.

Wojciech **Sekulski**

.....

mgr

Urodził się 9 VIII 1963 r. w Szczecinie. W 1990 r. ukończył US (mgr nauk o polityce).

Był zatrudniony na US w latach 1989–1994 kolejno jako asystent stażysta, asystent i starszy asystent.

Sylwia Ewelina

Serwońska- -Matwiejewska

mgr

Urodziła się 12 II 1983 r. w Szczecinie. Ukończyła na US dwa kierunki studiów magisterskich (w 2007 r. politologię, w 2021 r. prawo). Odyła też na tej uczelni studia doktoranckie z zakresu historii w latach 2007–2011 i studia podyplomowe na kierunku zarządzanie projektem badawczym i komercjalizacja wyników badań, prowadzonym przez Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług US w roku akademickim 2011/2012.

Opublikowała m.in.: *Udział Polski w operacji irackiej – przyczynek do badań* [w:] *Polska na arenie międzynarodowej – współczesne wyzwania*, red. J.J. Piątek, R. Podgórska, Toruń 2009; *Współpraca regionalna Polski w ramach członkostwa w Unii Europejskiej* [w:] *Polityka zagraniczna Polski w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej*, red. R. Podgórska, Toruń 2009; *Międzynarodowy lobbying* (współautorka R. Podgórska) [w:] *Encyklopedia zagadnień międzynarodowych*, red. E. Cała-Wacinkiewicz, R. Podgórska, D. Wacinkiewicz, Warszawa 2011; *My i obcy: wzajemne postrzeganie*, Toruń 2011 (redakcja naukowa, współredaktor W. Stempiński); *Kulturowy aspekt interakcji Zachód – Islam: przyczynek do badań* [w:] *Wyzwania i zagrożenia współczesnej demokracji*, red. Ł. Tomczak, Szczecin 2013; *Bezpieczeństwo i ochrona portów morskich* [w:] *Ratownictwo wodne oraz inne aspekty bezpieczeństwa na obszarach wodnych. Dylematy i wyzwania*, red. J. Telak, Legionowo 2017; *Determinants affecting the cyclical nature of conflicts*, „International Relations Review” 2018, t. 1, nr 3.

Została zatrudniona na US w 2011 r. Obecnie jest starszym wykładowcą w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie. Była członkiem Rady Wydziału Humanistycznego US. Pełni funkcję opiekuna Koła Naukowego Bezpieczeństwa i Wojskowości „Si vis pacem para bellum” w Instytucie Politologii i Europeistyki US.

W latach 2009–2010 r. była członkiem Prezydium Krajowej Reprezentacji Doktorantów, od 2008 do 2010 r. przewodniczyła Uczelnianej Radzie Samorządu Doktorantów US.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych i Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich.

Michał Siedziako

dr

Urodził się 8 XI 1985 r. w Szczecinie. W 2004 r. na US zdobył tytuły licencjata (europeistyka) i magistra (politologia). W 2016 r. uzyskał stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Prowadzi badania na temat historii politycznej Polski po II wojnie światowej, systemu rządów PZPR, Kościoła katolickiego i opozycji demokratycznej w PRL, partii i systemu partyjnego w Polsce po 1989 r.

Opublikował m.in.: *„Bez wątplenia było warto!” Z Markiem Adamkiewiczem rozmawia Michał Siedziako*, Szczecin 2012; *Dzieje Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim*, t. 1–4, Szczecin / Szczecin–Warszawa 2016–2019 (redakcja naukowa, współredaktorzy Z. Stanuch, G. Wejman); *Manipulacje i fałszerstwa wyborcze w wyborach do Sejmu PRL (1952–1985)*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2016, nr 1 (27); *Bez wyboru. Głosowania do Sejmu PRL (1952–1989)*, Warszawa 2018; *Porozumienia sierpniowe. Dlaczego „Szczecin podpisał pierwszy” i jakie to miało znaczenie?*, „Wolność i Solidarność” 2019–2020, nr 11–12; *Were Elections in the Socialist Countries Elections at All? The Case of Elections to the Sejm in Communist-Ruled Poland*, „Kwartalnik Historyczny” 2021, t. 128, nr 5; *A Polish Invention or a Copy of the Soviet Model? Electoral Practices during Parliamentary Elections in Poland under the Communist Rule (1944–1980)*,

„Contemporary European History” 2024, t. 33, nr 1; *Marian Jurczyk (1935–2014). Biografia polityczna szczecińskiej legendy „Solidarności”*, Gdańsk 2024.

Jest zatrudniony jako adiunkt w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US (od 2021 r.), pełni funkcję Pełnomocnika Rektora ds. naukowych w INoPiB US (od 2023 r.).

Za publikacje naukowe był nominowany do Nagrody Historycznej Tygodnika „Polityka” (w 2013 i 2019 r.), Nagrody im. prof. Tomasza Strzembosza (w 2019 r.) i Nagrody im. Jerzego Giedroycia (w 2019 r. i 2025 r.). W 2025 r. otrzymał Nagrodę im. prof. Tomasza Strzembosza.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Od 2021 r. jest współredaktorem „Kroniki Szczecina”, był pracownikiem pionu badań naukowych w Oddziale IPN w Szczecinie (w latach 2009–2025), publikował artykuły popularnonaukowe na temat historii najnowszej, m.in. na łamach tygodnika „Polityka”, brał udział w audycjach m.in. w Radiu Szczecin oraz Radiu TokFM.

Jerzy Lucjan **Sielski**

.....

prof. dr hab.

Urodził się 1 XI 1947 r. w Łodzi. W 1974 r. ukończył Uniwersytet Łódzki (mgr prawa) Stopień doktora uzyskał w 1983 r. na Uniwersytecie Warszawskim (nauka o polityce), habilitował się w 1998 r. Uniwersytecie Śląskim (nauka o polityce). W 2019 r. otrzymał nominację profesorską.

W swoich badaniach skupia się na zagadnieniach przywództwa, partii politycznych, procesu podejmowania decyzji politycznych.

Opublikował m.in.: *Pierwotne kategorie aksjologicznej analizy decyzyjnej*, Katowice 1997; *Partie polityczne – przywództwo partyjne*, Toruń 2008 (redakcja naukowa, współredaktor M. Czerwiński); *The Jews of Częstochowa. The Fate of Częstochowa Jews 1945–2009*, Toruń 2012 (redakcja naukowa, współredaktor J. Mizgalski); *Samorząd*

miejski i jego elity, Częstochowa 2012 (redakcja naukowa, współredaktor J. Mizgalski); *Teoretyczne aspekty przywództwa politycznego. Casus Polski*, Toruń 2013.

Dyrektor Instytutu Nauk Politycznych w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (2008–2012); kierownik Zakładu Systemów Politycznych w Instytucie Politologii US, który potem został przekształcony Zakład Systemów Politycznych i Teorii Polityki Instytutu Politologii i Europeistyki Wydziału Humanistycznego US (2000–2012); kierownik Zakładu Teorii Polityki i Systemów Partyjnych na AJD w Częstochowie.

W 1978 r. otrzymał nagrodę Rektora Uniwersytetu Warszawskiego III stopnia za działalność naukową, w 1981 r. nagrodę indywidualną stopnia III Rektora Akademii Medycznej w Łodzi za osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze, w 2004 r. nagrodę Rektora US III stopnia za działalność naukową.

Od 1984 r. należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Jest przewodnikiem górskim III klasy.

Mariusz Piotr **Sikora**

dr

Urodził się 12 IV 1976 r. w Dębnie. W 2001 r. ukończył US (politologia i nauki społeczne). W 2019 r. uzyskał stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej na US.

W swoich badaniach skupia się na kwestiach bezpieczeństwa, energetyki i geografii społeczno-ekonomicznej.

Opublikował m.in.: *Profilaktyka bezpieczeństwa publicznego w województwie zachodniopomorskim*, Szczecin 2014 (redakcja naukowa, współredaktor T. Czapiewski); *Perspektywy bezpieczeństwa energetycznego państwa i województwa zachodniopomorskiego*, Szczecin 2016 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Cupryjak, M. Jaształ); *Bezpieczeństwo wodne z perspektywy nauk o bezpieczeństwie [w:] Bezpieczeństwo w badaniach i praktyce*, red. J. Piątek, R. Podgórzanska, S. Stempiński, Toruń 2020;

Żałożenia prawno-organizacyjne procesu rozwoju systemu bezpieczeństwa wodnego, Szczecin 2020 (współautor T. Zalewski); *Drowning rates as a qualitative aspect of regional development*, „European Research Studies Journal” 2021, t. 24, nr 1 (współautorzy T. Czapiewski, T. Zalewski); *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych [w:] Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego*, red. J. Piątek, R. Podgórsańska, D. Kowalewska, R. Bartłomiejski, Toruń 2022; *Drowning prevention education in Poland and the attitudes of bathers*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Seria Organizacja i Zarządzanie = Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series” 2023, nr 192 (współautorki M. Zakrzewska, M. Adamczyk); *Voluntary Fire Departments (vfd) in poland as an entity of the non-governmental sector (ngo) on the example of the western pomerania vfd*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Seria Organizacja i Zarządzanie = Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series” 2023, nr 188 (współautorki M. Zakrzewska, Ż. Stasieniuk).

Na US jest zatrudniony od 2003 r., w 2012 r. został pełnomocnikiem Rektora ds. obronnych, w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie od 2019 r. pełni funkcję adiunkta. Od 2024 r. uczestniczy w realizacji projektu edukacji obronnej studentów w ramach Legii Akademickiej Uniwersytetu Szczecińskiego.

Otrzymał nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za osiągnięcia organizacyjne (w 2021 r.) i zespołową III stopnia za szczególne osiągnięcia dydaktyczno-naukowe (2005 r.).

Został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2021 r.) i brązowym medalem „Za zasługi dla obronności kraju” (2010 r.), a także uhonorowany odznaką „Niebieskiego Krzyża Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego” (2010 r.).

Jest krajowym ekspertem w obszarze ratownictwa wodnego, opiniował projekty i plany przedsięwzięcia sektora bezpieczeństwa energetycznego, a także organizował konferencje eksperckie na temat bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej.

Cezariusz Skuza

.....

dr hab., prof. US

Urodził się w 1946 r. w Stanisławowie Mazowieckim, zmarł 1 lutego 2015 r. W 1969 r. ukończył Wyższą Oficerską Szkołę Wojsk Pancernych w Poznaniu, w 1979 r. Wojskową Akademię Polityczną i na tej uczelni w 1985 r. uzyskał stopień doktora.

W 1995 r. habilitował się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 1996 r. pełnił funkcję profesora nadzwyczajnego, a wkrótce powierzono mu kierownictwo Katedry Nauk Humanistycznych w Wyższej Szkole Oficerskiej w Toruniu.

W swoich badaniach skupiał się na kwestiach powojennej restytucji mienia polskiego i stosunkach narodowych w kontekście postanowień konferencji pokojowych.

Opublikował 16 książek oraz blisko 400 artykułów, m.in.: *Odzyskanie mienia polskiego po II wojnie światowej*, Piła 1992; *Wojenne i powojenne losy polskich skarbów narodowych*, Toruń 1994; *Od pokoju westfalskiego do konferencji poczdamskiej. Historia nowożytnych stosunków międzynarodowych w latach 1648–1945*, Warszawa 2011; *Pojattańskie bezpieczeństwo militarne państw Europy Wschodniej. Stacjonowanie i wycofanie wojsk rosyjskich*, Szczecin 2012.

W latach 1985–1996 pracował jako adiunkt i wykładowca wojskowy, prowadząc działalność dydaktyczną i badawczą w Wyższej Oficerskiej Szkole Samochodowej w Pile, Akademii Sztabu Generalnego, Akademii Obrony Narodowej i Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Rakietowych i Artylerii w Toruniu.

W 2002 r. został zatrudniony na US jako profesor nadzwyczajny na Wydziale Humanistycznym, początkowo w Zakładzie Badań nad Konfliktami i Pokojem Instytutu Politologii i Europeistyki, a następnie w samodzielnej Katedrze Badań nad Konfliktami i Pokojem. Był również pracownikiem m.in. Toruńskiej Szkoły Wyższej i Wyższej Szkoły Integracji Europejskiej w Szczecinie.

Mateusz Lech

Smolaga

.....

dr

Urodził się w 1985 r. w Bydgoszczy. W 2009 r. ukończył Uniwersytet Warszawski (mgr, stosunki międzynarodowe). W 2015 r. uzyskał stopień doktora nauk społecznych (w zakresie nauk polityce) na tej samej uczelni.

Prowadzi badania dotyczące procesów współpracy rozwojowej, w szczególności wschodzących donatorów, relacji pomiędzy państwami globalnego Południa, wpływu Unii Europejskiej na kraje rozwijające się.

Opublikował m.in.: *Chińska Republika Ludowa jako beneficjent Oficjalnej Pomocy Rozwojowej*, „Stosunki Międzynarodowe – International Relations” 2009, t. 40, nr 3–4; *Asian Development Bank and Asian Infrastructure Investment Bank: is cooperation possible?* [w:] *Overcoming Controversies in East Asia*, red. T. Kamiński, Łódź 2017; *BRICS jako reprezentant interesów globalnego Południa. Analiza stanowiska ugrupowania względem głównych problemów w dialogu pomiędzy krajami Północy i Południa*, „Stosunki Międzynarodowe – International Relations” 2017, t. 53, nr 4; *Studia Europejskie w Polsce*, Szczecin 2018 (współautor T. Czapiewski); *Unijne uwarunkowania normatywne świadczenia Oficjalnej Pomocy Rozwojowej: perspektywa europejskich wschodzących donatorów*, „Rocznik Integracji Europejskiej” 2018, nr 12; *Multilateral development banks as instruments of EU-Asian relations* [w:] *Power shifts in East Asia and their implications for Asia-Europe relations*, red. K. Żakowski, B. Kowalski, Łódź 2019; *Uwarunkowania społeczno-gospodarcze działalności pomocowej wschodzących donatorów będących członkami Unii Europejskiej*, „Studia Europejskie – Studies in European Affairs” 2019, nr 2; *Analiza porównawcza składników potęgi wybranych państw globalnego Południa* [w:] *Studia nad potęgą państw. Księga dedykowana Profesorowi Mirosławowi Sułkowi*, red. D. Popławski, Warszawa 2022; *Trends in South-South trade activities of East Asia Pacific, and South Asia*, „Torun International Studies” 2022, t. 2, nr 16; *Dynamics of EU Central and Eastern European donors’ development*

cooperation, „Stosunki Międzynarodowe-International Relations” 2023, t. 59, nr 3/11 (współautor M. Zajączkowski).

Na US pełni funkcję koordynatora ds. wymiany studentów i kadry akademickiej.

Należy do Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych oraz Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Jerzy **Snopko**

dr

Urodził się 23 IV 1934 r. w Zastoczu. W 1958 r. ukończył Instytut Pedagogiczny w Leningradzie (mgr historii), uzyskał stopień doktora.

Był zatrudniony na US w latach 1986–1990 jako starszy wykładowca.

W 1979 r. został odznaczony Odznaką Gryfa Pomorskiego, w 1980 r. Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Artur **Staszczyk**

dr, prof. US

Urodził się 10 VII 1972 r. W 1997 r. ukończył US (mgr politologii), w 2005 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskał stopień doktora w dziedzinie nauk politycznych.

Jego główne zainteresowania badawcze skupiają się wokół bezpieczeństwa Unii Europejskiej i bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.

Opublikował m.in.: *Rola Parlamentu Europejskiego w procesie kształtowania Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE po wejściu w życie Traktatu z Lizbony*, „Rocznik Integracji Europejskiej” 2013, nr 7; *Stanowisko Parlamentu Europejskiego wobec Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony rozszerzonej UE*, „Rocznik Integracji Europejskiej” 2014, nr 8; *The Role of the European Parliament in the process of multi-level governance: the case of the West Balkans states*, „Athenaeum. Polish Political Science Studies” 2014, nr 4; *Stanowisko Parlamentu Europejskiego wobec Partnerstwa Wschodniego*, „Rocznik Integracji Europejskiej” 2015, nr 9; *Stanowisko Parlamentu Europejskiego wobec problemu proliferacji broni masowego rażenia i terroryzmu międzynarodowego*, „Przegląd Strategiczny” 2016, nr 9; *Unia Europejska jako instytucja bezpieczeństwa. Analiza systemowa*, „Acta Politica Polonica” 2016, nr 1 (35); *The European Parliament in view of the development of the EU Security and Defence Policy after the Lisbon Treaty*, „Reality of Politics. Estimates – Comments – Forecasts” 2018, nr 9; *European Parliament Position on EU Cyber Security and Defense Policy*, „Reality of Politics. Estimates – Comments – Forecasts” 2019, nr 10; *Ochrona ludności i obrona cywilna* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego*, red. J. Piątek, R. Podgórsańska, D. Kowalewska, R. Bartłomiej-ski, Toruń 2022; *Organizacja systemu zarządzania kryzysowego w województwie zachodniopomorskim* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego*, red. J. Piątek, R. Podgórsańska, D. Kowalewska, R. Bartłomiej-ski, Toruń 2022.

Otrzymał nagrodę Rektora US II stopnia za osiągnięcia organizacyjne (w 2011 r.). Został uhonorowany Odznaką Pamiątkową „Krzyż 50. Rocznicy Grudnia 1970 w Szczecinie” nadaną przez Stowarzyszenie Społeczne „Grudzień 70 – Styczeń 71” (w 2020 r.) i odznaczony Medalem „Pro Patria” nadanym przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (w 2022 r.).

Należy do Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich.

Jest konsultantem Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Szczecinie, udziela się jako ekspert i komentator wydarzeń międzynarodowych i krajowych w audycjach PR Szczecin, TVP Szczecin, Radia Plus, TVN 24, TVN 24 BiS. W latach 2016–2023 był doradcą wojewody zachodniopomorskiego ds. międzynarodowych i polityki pamięci.

Andrzej Stelmach

prof. dr hab.

Urodził się 30 VI 1955 r. w Sztumie. Jest absolwentem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – w 1979 r. otrzymał dyplom z wyróżnieniem (mgr nauk politycznych). Na tej samej uczelni w 1988 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce, a w 2003 r. stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce. W 2020 r. otrzymał nominację profesorską.

W swoich badaniach koncentruje się na zagadnieniach przemian demokratycznych oraz demokracji bezpośredniej i przedstawicielskiej.

Jego najważniejsze publikacje to: *Zmiana i stabilność w systemie politycznym współczesnej Rosji*, Poznań 2003; *Czy upadek demokracji? Idee i wartości*, Poznań 2007 (redakcja naukowa); *Prawo wyborcze i wybory. Doświadczenia dwudziestu lat procesów demokratyzacyjnych w Polsce* (redakcja naukowa) Poznań 2010; *Przemiany demokratyczne w Polsce*, Poznań 2013 (redakcja naukowa); *Procesy i procedury demokratyczne w Polsce*, Toruń 2014 (redakcja naukowa); *Dynamika procesów politycznych i społecznych w państwach południowej i wschodniej Azji*, Toruń 2020 (współautorka J. Marszałek-Kawa); *Politologia teoretyczna w Polsce. Bilans 50-lecia: wybrane zagadnienia*, Poznań 2023 (redakcja naukowa, współredaktor: Z. Blok).

Był prodziekanem do spraw Nauki Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Zatrudniony na US w latach 2010–2014, był m.in. kierownikiem Zakładu Komunikacji Społecznej Instytutu Politologii i Europeistyki Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego.

Został odznaczony Medalem UAM *Sapere Aude* dla najlepszego absolwenta Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (w 1979 r.), Złotym Medalem za Długoletnią Służbę (w 2012 r.), Medalem US *Sis Qui Es – Pro Publico Bono* (w 2014 r.), Medalem za Zasługi dla LOK (w 2014 r.).

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych i Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Szczepan Edward **Stempiński**

dr

Urodził się 2 XII 1960 r. w Stargardzie. W 1985 r. ukończył Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Szczecinie. W 2012 r. uzyskał doktorat z nauk o kulturze fizycznej na Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

W swoich badaniach naukowych zajmuje się bezpieczeństwem jednostek samorządu terytorialnego, zarządzaniem kryzysem, bezpieczeństwem imprez masowych.

Opublikował m.in.: *Chuligaństwo stadionowe czy stadionowy terroryzm [w:] Bezpieczeństwo jako podstawowa potrzeba człowieka*, red. K. Flaga-Gieruszyńska, E. Cała-Wacinkiewicz, D. Wacinkiewicz, Gorzów Wielkopolski 2014; *Bezpieczeństwo meczu piłki nożnej w świetle opinii ekspertów*, Szczecin 2016; *Działania obowiązkanych podmiotów w sytuacji kryzysowej podczas masowej imprezy sportowej. Wymiar prawny, teoretyczny i praktyczny na przykładzie ćwiczenia dowódczo-sztabowego pod kryptonimem „Widzowie”*, Szczecin 2017 r. (redakcja naukowa, współredaktor C. Guźniczak); *Image monitoring as a factor shaping the security of the municipality of the City of Szczecin*, „Modern Management Review” 2019, t. 24, nr 26 (3); *Zagrożenia dla bezpieczeństwa w sporcie. Komunikat z badań [w:] Bezpieczeństwo w badaniach i w praktyce*, red. J.J. Piątek, R. Podgórska, S. Stempiński, Toruń 2020; *Zarządzanie kryzysowe. Doskonalenie procedur reagowania kryzysowego na przykładzie Gminy Miasto Szczecin*, Toruń 2021 (współautor C. Guźniczak); *Hypothetical consequences of chemical contamination in the territory of the Municipality of the City of Szczecin during transport of hazardous materials*, „Scientific Journals of the Maritime University of Szczecin” 2022, t. 72 (144).

W latach 1996–2002 był kierownikiem Ośrodka Szkolenia Policji w Szczecinie, następnie zastępcą komendanta miejskiego Policji w Szczecinie, a od 2007 r. do dzisiaj jest pełnomocnikiem/doradcą Prezydenta Miasta Szczecin ds. bezpieczeństwa.

Jest zatrudniony na US od 2013 r.

Został odznaczony Brązowym i Srebrnym Krzyżem Zasługi (w 2001 i 2005 r.), Brązowym Medalem „Za zasługi dla obronności kraju” (w 1999 r.), Brązowym Medalem „Za zasługi dla pożarnictwa” (w 2005 r.), Brązową i Srebrną Odznaką Zasłużony Policjant (2002 i 2005 r.) oraz Srebrną Honorową Odznaką PZPN (w 2014 r.)

W 2021 r. otrzymał nagrodę indywidualną II stopnia Rektora US za szczególne osiągnięcia organizacyjne.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Od 2011 r. jest przedstawicielem Prezydenta Miasta Szczecin w pracach Wojewódzkiego Zespołu ds. Bezpieczeństwa Imprez Masowych przy Wojewodzie Zachodniopomorskim, od 2015 r. pełni funkcję przewodniczącego Zespołu ds. rozbudowy i integracji systemu monitoringu miejskiego w Szczecinie, od 2020 r. – zastępcy Przewodniczącego Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Szczecinie. Również od 2020 r. uczestniczy w pracach Rady Społecznej Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie.

W latach 2010–2015 był delegatem meczowym PZPN, od 2012 do 2014 r. – członkiem Komisji ds. Licencji Klubowych PZPN.

Bogdan **Szajkowski**

.....

Emeritus Professor of the University of Exeter

Urodził się 22 VI 1943 r. w Wyrzysku. Jest absolwentem University of Manchester, gdzie uzyskał tytuł Master of Arts in Economics w dziedzinie ekonomii politycznej. Na University of Wales uzyskał stopień doktora (PhD) nauk politycznych, zdobył także Post-
.....

graduate Diploma in Social Sciences na University of Birmingham w dziedzinie socjologii politycznej.

Jego zainteresowania badawcze obejmują m.in. politologię porównawczą, socjologię polityczną, systemy polityczne i ich funkcjonowanie, europeistykę, mass media, dialog europejsko-arabski, systemy społeczno-polityczne krajów arabskich, współczesny terroryzm międzynarodowy, dialog międzywilizacyjny.

Jest autorem i redaktorem ponad sześćdziesięciu książek w języku angielskim i kilkuset artykułów w wielu językach, m.in.: *Next to God... Poland: Politics and Religion in Contemporary Poland*, London–New York, 1983; *Encyclopaedia of Conflicts, Disputes and Flashpoints in Eastern Europe, Russia and the Successor States*, London 1993; *Realignments Within the Gulf Cooperation Council*, Dubai 2005; *Revolutionary and Dissident Movements of the World*, London 2004; *Political Parties of the World*, London 2005.

Był wykładowcą w Kings College na University of Cambridge, The Australian National University, University College Dublin, University of Cardiff, profesorem wizytującym (*visiting professor*) na University of Calgary, University of Belgrade, Saints Kiril and Methodij University w Skopje, The Diplomatic Academy of Oman, University of Turku. Był zatrudniony jako profesor nadzwyczajny na Uniwersytecie Jagiellońskim i jako profesor zwyczajny na Uniwersytecie Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie. Ponadto wykładał na Université Catholique de Louvain, oraz Jean Monnet Fellowship, Istituto Universitario Europeo we Florencji. W latach 1990–1996 pracował jako *associate professor*, od 1996 r. jako *full professor of Pan-European Politics*, a także Dyrektor Centrum Studiów Europejskich, Department of Politics na University of Exeter.

Przeszedł na emeryturę w 2006 r. Obecnie jest *emeritus professor* University of Exeter.

Z US związany od 1998 r., był profesorem nadzwyczajnym.

Otrzymał tytuł Fellow of the Royal Society for the Arts, został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP.

Prowadził ożywioną międzynarodową aktywność naukową, m.in. w Radzie Programowej Euro-Turkish Dialogue – Komisja Europejska; Turkey's EU Membership Observatory w The Robert Schuman Centre for Advanced Studies, w Radzie Naukowej The Centre for United States and European Studies w University of Jordan w Ammanie, w Komisji Programowej Research Network on International Governance, Globalization,

and the Transformations of the State w Catholic University of Mons. Był członkiem rad naukowych i redakcyjnych dziewięciu międzynarodowych publikacji naukowych.

Benon Zbigniew **Szałek**

.....

prof. dr hab.

Urodził się 3 XI 1948 w Szczecinie. Ukończył Politechnikę Szczecińską w 1971 r. i na tej uczelni uzyskał w 1977 r. stopień doktora. Habilitował się na US w 1987 r., w 1996 r. otrzymał nominację profesorską w dziedzinie nauk ekonomicznych.

Opublikował m.in.: *Zarys heurystyki logistycznej*, Szczecin 1994, *Sumerian, Egyptian, Coptic, Olmec, Mayan and Related Problems in the Light of Heuristics and Cryptology*, Szczecin 2010, *The Indus Valley (Mohenjo Daro, Harappa, Dholavira), Kabul and Easter Island Inscriptions in the Light of Heuristics and Cryptology*, Szczecin 2012, *The so-called political heuristics in the light of praxiology*, „Reality of Politics” 2012, nr 3; *Problem „wielopoziomowego zarządzania” (Multi-level Governance) w UE w świetle prakseologii i heurystyki [w:] Multi-level Governance w Unii Europejskiej*, red. J. Ruszkowski. L. Wojnicz, Szczecin–Warszawa 2013.

Był zatrudniony na Politechnice Szczecińskiej w latach 1971–1985. Na US pracował od 1985 do 2023 r., na tej uczelni zajmował stanowiska adiunkta, docenta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, był założycielem i w latach 1990–1996 kierownikiem Katedry Logistyki, a następnie Zakładu Heurystyki w Instytucie Filozofii i Politologii na Wydziale Humanistycznym US (1996–1997). Pełnił także funkcje kierownika Zakładu Heurystyki i Prakseologii w Instytucie Politologii / Politologii i Europeistyki US (1997–2008) oraz Zakładu Prakseologii, Heurystyki i Marketingu Politycznego w Instytucie Politologii / Politologii i Europeistyki US (2008–2023).

Otrzymał nagrodę Zachodniopomorski Nobel w dziedzinie nauk humanistycznych w 2005 r., był nominowany przez Awards Board of the International Biographical Centre / Cambridge do: Top 100 Scientists, The Da Vinci Diamond 2009, The International

Einstein Award for Scientific Achievement 2009, Top 100 Educators 2009 i 2012, Leading Educators of the World 2012 i 2015. Jego biogram zamieszczono w *Złotej Księdze Nauki Polskiej* w wydaniach 2000 i 2006 r. oraz w *Złotej Księdze Nauk Społecznych* (wyd. 2014), a także we *Who's Who in the World*, *Who's Who in Science and Engineering*.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Marta **Szulc**

dr

Urodziła się 9 VI 1987 r. w Pyrzycach. Jest absolwentką US – zdobyła tytuł magistra politologii (2011 r.) i licencjata zarządzania (2012 r.). W 2018 r. na tej uczelni uzyskała stopień doktora nauk społecznych.

Prowadzi badania na temat Unii Europejskiej, regionu Morza Bałtyckiego, polityki młodzieżowej.

Opublikowała m.in.: *Polityka Unii Europejskiej wobec Regionu Morza Bałtyckiego. Podejście makroregionalne i wielopoziomowe*, Toruń 2019; *Nowy wymiar współpracy bałtyckiej Szczecina: piętnaście lat kształtowania się nowego podejścia* [w:] *Kronika Szczecina 2019. Miasto zintegrowane*, red. T. Czapiewski, Szczecin 2020; *Polityka młodzieżowa w województwie zachodniopomorskim. Wymiar lokalny i regionalny*, „Przegląd Politologiczny” 2020, nr 1; *Strategia Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego: wdrażanie strategii z punktu widzenia partnerów projektów flagowych z województwa zachodniopomorskiego*, „Studia Regionalne i Lokalne” 2020, nr 4 (82); *Youth policy in the Baltic Sea Region. A case study of Lithuanian, Latvian, Estonian, and Polish youth participation in the BSSSC Working Group on Youth Policy*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2021, z. 3 (19); *Partycypacja młodzieży w lokalnym, regionalnym i międzyregionalnym współzrządzeniu na przykładzie województwa zachodniopomorskiego i basenu Morza Bałtyckiego*, „Historia i Polityka” 2023, nr 43 (50); *Proces*

zmiany polityki młodzieżowej w Polsce wywołany działalnością Młodzieżowego Strajku Klimatycznego, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2023, t. 77, nr 1.

Przewodniczy zespołowi ds. jakości kierunku management instytucji publicznych i public relations, jest członkinią Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych US i Rady Naukowej Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie.

Otrzymała indywidualną nagrodę organizacyjną II stopnia Rektora US za rok akademicki 2021/2022.

Jest ekspertką sieci Team Europe Direct.

Zajmuje się popularyzacją wiedzy o demokracji wśród licealistów dzięki współpracy z Urzędem Marszałkowskim w ramach prowadzenia zajęć z cyklu „Demokracja w Praktyce”.

Jan Kazimierz **Szyszkowski**

dr hab.

Urodził się 15 V 1925 r. w Czernicy, zmarł 1 II 2019 r. w Szczecinie. W 1962 r. ukończył Akademię Wojskową w ZSRR, w 1966 – Akademię Wojskowo-Polityczną w Warszawie (mgr pedagogiki). W Akademii Sztabu Generalnego w 1978 r. uzyskał stopień doktora nauk wojskowych, a w 1989 r. doktora habilitowanego.

Pełnił służbę w Ludowym Wojsku Polskim od 1943 do 1985 r., kiedy przeszedł w stan spoczynku w stopniu pułkownika. W latach 1972–1985 był kierownikiem Studium Wojskowego w WSN i WSP w Szczecinie.

Był zatrudniony na US od 1985 r., m.in. jako adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych (kierownik Pracowni Polemologii).

Jego ważniejsze prace to: *Wspomnienia kombatantów*, Szczecin 1989 (redakcja naukowa); *W wojskowej służbie*, Szczecin 2004; *Weterani RP II wojny światowej wyższych uczelni Szczecina. Polsce wierni*, Szczecin 2005 (redakcja naukowa).

Został odznaczony m.in. Orderem Virtuti Militari (za udział w walkach o Kołobrzeg), Krzyżem Walecznych; Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Był wieloletnim prezesem koła Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Szczecinie.

Janusz **Teleszyński**

dr

Urodził się 8 IV 1933 r. w Boryszewie. W 1963 r. ukończył Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Poznaniu (mgr ekonomii). W 1979 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskał stopień doktora (nauki o polityce).

Jest autorem książki *Gorący płomień. Feliks Dzierżyński 1877–1926* (Warszawa 1977).

Był zatrudniony na WSP/US od 1984 do 1986 r. jako adiunkt.

Łukasz **Tomczak**

dr hab., prof. US

Urodził się 1 IV 1969 r. W 1994 r. ukończył US (mgr politologii). W 2001 r. uzyskał tytuł doktora nauk politycznych na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2013 r. habilitował się na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (w dziedzinie nauk społecznych).

Prowadzi badania na temat preferencji politycznych, wyborów, partii politycznych.

Opublikował m.in.: *Lewicowe partie polityczne w Polsce. Programy, organizacja, strategie*, „Rozprawy i Studia” 2012, t. 819 (DCCCXCIII); *Third Place is a Charm. Women in the 2010, 2014 and 2018 Regional Assembly Elections in Poland*, „Polish Political Science Yearbook” 2019, t. 48, nr 3 (współautor M. Cichosz); *Wybory do sejmiku województwa zachodniopomorskiego. Analiza wyników*, „Roczniki Nauk Społecznych” 2019, t. 11 (47), nr 1; *Decreasing the retirement age in the view of dynamically ageing population in Poland*, „Athenaeum. Polish Political Science Studies” 2021, t. 71, nr 3 (współautorzy R. Iwański, A. Lipska-Sondecka); *Attitudes in Poland Towards the Legalization of Same-Sex Registered Partnerships in the Context of Political Preferences*, „Sexuality Research and Social Policy” 2022, nr 19 (współautorzy R. Iwański, K. Zawadzka-Witt); *Konstytucyjna zasada proporcjonalności wyborów a wielkość okręgu i metoda podziału mandatów. Symulacja zmiany parametrów na przykładzie wyników głosowania w wyborach do Sejmu RP*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2022, t. 66, nr 2 (współautor W. Peszyński); *The Polish towards political participation and professional development of women in the context of ideological divisions*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska: Sectio M: Balcaniensis et Carpathiensis” 2022, t. 7 (współautor R. Iwański); *Acceptance for Income Inequality in Poland*, „Social Indicators Research” 2023, t. 166, nr 2 (współautorzy M. Li-twiński, R. Iwański); *Voters’ Attitudes towards the Gender Quota System in Elections in Poland and the Possibility of Its Modification*, „Historia i Polityka” 2023, t. 46, nr 53 (współautorzy R. Iwański, K. Zawadzka-Witt); *Voters’ Attitudes towards the Separation of Church and State in the Context of the Left–Right Division on the Polish Political Scene*, „Athenaeum. Polish Political Science Studies” 2022, t. 75, nr 3 (współautor R. Iwański).

Jest zatrudniony na US od 1994 r., był m.in. kierownikiem Katedry Systemów Politycznych i Badań Wyborczych oraz kierownikiem Pracowni Badań Wyborczych, obecnie pracuje jako profesor US w Katedrze Systemów Politycznych i Polityk Publicznych.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Bartłomiej H. **Toszek**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 27 VII 1972 r. w Szczecinie. W 1996 r. ukończył US (mgr prawa). Uzyskał stopień doktora nauk politycznych na Uniwersytecie Gdańskim w 2006 r. Habilitował się na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w 2017 r. w dziedzinie nauk politycznych.

Jego główne zainteresowania badawcze to rozwój regionalny w wymiarze politycznym (kształtowanie regionalnych systemów politycznych, paradyplomacja regionalna, procesy autonomizacyjne), polityka regionalna na szczeblu narodowym i ponadnarodowym (np. Unii Europejskiej), status prawny i pozycja polityczna państw i regionów w relacjach zagranicznych, organizacja i funkcjonowanie systemów politycznych i partyjnych w państwach (na szczeblu regionalnym i narodowym) i terytoriach zależnych, polityka wewnętrzna i zagraniczna Wielkiej Brytanii.

Opublikował m.in.: *Proces integracji Wielkiej Brytanii ze Wspólnotami Europejskimi w latach 1961–1975*, Toruń 2009; *Od Thatcher do Blaira. Wielka Brytania na przełomie XX i XXI w.*, Szczecin 2010 (redakcja naukowa, współredaktor T. Czapiewski); *Od wizji do rzeczywistości. Dziesięć lat dewolucji w Walii*, Warszawa 2011 (współautorka E. Kuźlewska); *Reforma dewolucyjna w programach głównych partii politycznych w Walii w latach 1997–2011*, Toruń 2017; *Polski Czerwony Krzyż w służbie prawa i bezpieczeństwa humanitarnego, sanitarnego i zdrowotnego. Historia PCK na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–2019*, Toruń 2019 (współautorka R. Gałąj-Dempniak); *Perspektywy rozwoju Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r.*, Warszawa 2012 (redakcja naukowa, współredaktor A. Wojtaszak); *Wyspy Cooka. Wielowymiarowy obraz społeczeństwa i państwa*, Toruń 2021 (redakcja naukowa) oraz około 100 artykułów naukowych.

Jest zatrudniony jako profesor US w Katedrze Systemów Politycznych i Polityk Publicznych w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie.

Otrzymał nagrodę II stopnia Rektora US za osiągnięcia naukowe (w 2017 r.) oraz Medal 100-lecia PCK (w 2021 r.).

Pełni funkcję koordynatora wojewódzkiego sieci regionalnych centrów monitorujących wdrażanie polityk unijnych (RegHub) przy Komitecie Regionów UE z ramienia Województwa Zachodniopomorskiego.

Michał Trubas

.....

dr hab.

Urodził się 1948 r. w Puławach. Jest absolwentem Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Rakietowych i Artylerii w Toruniu (1969 r.) i Akademii Artyleryjskiej w Leningradzie (1979 r.) oraz studiów podyplomowych w tejże akademii (1987 r.), Akademii Obrony Narodowej (1996 r.) i Wojskowej Akademii Technicznej (2017 r.). Stopień doktora nauk humanistycznych uzyskał w 2001 r. w Wojskowym Instytucie Historycznym. Habilitował się w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 2012 r.

Zasadniczy obszar jego zainteresowań naukowych obejmuje badanie wpływu czynników naturalnych i społecznych na bezpieczeństwo oraz formy, przebieg i rezultaty walki zbrojnej, teorię bezpieczeństwa – dynamikę zjawisk i procesów określających stopień zagrożenia podmiotów, a także militarne dzieje regionów.

Opublikował ponad 100 książek oraz artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych, w tym: *2 Pomorska Brygada Artylerii. Choszczno 1963–1992*, Warszawa 2005; *Płocki garnizon wojska polskiego w latach 1918–1939*, Warszawa 2007; *Koncepcje bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1989–1995*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” 2013, nr 1; *Wprowadzenie do bezpieczeństwa*, w: *Edukacja dla bezpieczeństwa*, t. 1, Szczecin 2013; *Przegląd wojskowo-statystyczny Imperium Rosyjskiego*, Płock 2014 (materiał źródłowy, przekład i opracowanie); *Podstawy oceny bezpieczeństwa terenu [w:] Wielowymiarowy charakter współczesnego bezpieczeństwa*, red. M. Cupryjak, Z. Kozak, J. Pilżys, Szczecin 2015; *Bezpieczeństwo. Zarys teoretyczny*, Szczecin 2017; *Informacyjne wspomaganie oceny bezpieczeństwa terenu*, „Acta Politica Polonica” 2019, nr 1; *Płocki garnizon Wojska Polskiego 1945–2000*, Płock 2024.

W latach 1969–2000 pełnił zawodową służbę wojskową w jednostkach operacyjnych, instytucji centralnej MON, terenowym organie administracji wojskowej i za granicą. Obecnie jest pułkownikiem dyplomowanym w stanie spoczynku.

Był zatrudniony jako profesor i kierownik katedry w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie (2009–2012) oraz profesor w Wyższej Szkole Integracji Europejskiej w Szczecinie (2010–2011), Uniwersytecie Szczecińskim (2011–2018) i ANS Collegium Balticum w Szczecinie (2018–2022). Uczestniczył w seminarium doktoranckim i habilitacyjnym w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Należy do Towarzystwa Naukowego Płockiego, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Historyków Wojskowości i Regionalnego Choszczeńskiego Stowarzyszenia Historycznego.

W ramach działalności popularyzatorskiej prowadzi wykłady i odczyty w Towarzystwie Naukowym Płockim oraz w środowisku wojskowym – w oddziałach: warszawskim (sekcja wojsk raketowych), płockim, szczecińskim i choszczeńskim Związku Żołnierzy Wojska Polskiego.

Bogdan **Turski**

.....

mgr

Urodził się 9 XI 1960 r. w Leśnej. W 1985 r. ukończył (mgr historii) Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Szczecinie.

Pracował w Instytucie Nauk Politycznych US w latach 1985–1987 jako asystent stażysta. Następnie od 1987 r. był zatrudniony w Bibliotece Głównej US.

Oleksandr Veretilnyk

dr

Urodził się 5 VIII 1988 r. w Krzywym Rogu (Ukraina). Jest absolwentem studiów I stopnia w Krzyworoskiej Obwodowej Szkole Muzycznej (2007 r.) oraz na Uniwersytecie Narodowym w Krzywym Rogu (2013 r.) i tam również ukończył studia II stopnia (2014 r.). Edukację kontynuował na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie w 2019 r. zdobył tytuł magistra politologii.

Na US uzyskał stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji (2023 r.).

Jego zainteresowania badawcze koncentrują się wokół: Afganistanu, bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego, Azji Południowej, Bliskiego Wschodu (w szczególności konfliktu izraelsko-palestyńskiego, sporu o Wzgórze Golan, irańskiego programu nuklearnego), poradzieckiej Azji Środkowej.

Opublikował m.in.: *Проблемы становления и развития государственности Республики Каракалпакстан*, „Nowa Polityka Wschodnia” 2020, t. 26, nr 3; *Dekada niepodległości Sudanu Południowego. Od weak state do collapsed state*, „Studia Polilogiczne” 2021, t. 59 (współautor S. Dorywalski); *International Sanctions Against the Islamic Emirate of Afghanistan and Their Impact on the National Security of the Afghan State*, „Zeszyty Naukowe PUNO” 2022, nr 10; *Reforma konstytucyjna w Kirgistanie. Wyzwania i zagrożenia dla demokracji i państwa prawa*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2022, t. 65, nr 1; *Polityka Tadżykistanu wobec Islamskiego Emiratu Afganistanu jako zagrożenie dla bezpieczeństwa i stabilności powojennego państwa afgańskiego oraz regionu Azji Środkowej* [w:] *Bliski Wschód – od Edenu do cyberzagrożeń*, red. J. Marszałek-Kawa, K. Chałubińska-Jentkiewicz), Toruń 2022; *США–Талибан: трудности и перспективы реализации мирного соглашения*, „Studia Orientalne” 2022, t. 21, nr 1; *Rola Loji Dżirgi w kształtowaniu systemu politycznego Afganistanu*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2023, nr 6.

Na US był zatrudniony jako adiunkt w latach 2021–2024.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych oraz The Royal Institute of International Affairs (Chatham House).

Jerzy **Waserman**

.....

dr

Urodził się 20 I 1923 r. w Warszawie, zmarł 20 VII 1987 r. w Szczecinie. Ukończył studia w Wyższej Szkole Nauk Społecznych przy KC PZPR. Stopień doktora uzyskał w 1975 r. na Uniwersytecie im. Adama w Poznaniu.

Pełnił funkcję wicedyrektora Instytutu Nauk Politycznych US w latach 1985–1987.

Należał do Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Był członkiem Komitetu Nauk Politycznych PAN.

Kazimierz **Wasiak**

.....

doc. dr hab.

Urodził się 26 listopada 1935 r., zmarł 6 IV 1990 r. w Szczecinie. W 1966 r. ukończył Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr prawa), na tej uczelni uzyskał stopnie doktora nauk prawnych (w 1970 r.) i doktora habilitowanego (w 1985 r.).

Opublikował m.in.: *Świadomość polityczna młodych robotników, Prawa i obowiązki obywatelskie w Polsce i na świecie*, Poznań 1974; *Instytut Zachodnio-Pomorski. Dorobek, aktualny etap rozwoju, perspektywy*, Szczecin 1975; *Polska i NRD w przebiegu procesów internacjonalistycznych*, Szczecin 1985.

Był dyrektorem Instytutu Zachodniopomorskiego (1974–1978) i docentem w Wyższej Szkole Pedagogicznej, pełnił funkcję kierownika Zakładu Współczesnych Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych US (od 1985 r.)

Został uhonorowany odznaką Gryfa Zachodniopomorskiego.

Patryk Wawrzyński

dr

Urodził się 4 VIII 1987 r. w Białymstoku. Ukończył studia I i II stopnia na kierunku stosunki międzynarodowe (w 2009 i 2011 r.) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Na tej samej uczelni uzyskał stopień doktora nauk społecznych w zakresie nauk o polityce (2015 r., z wyróżnieniem).

W swoich zainteresowaniach naukowych skupia się na komunikacji politycznej, wywieraniu wpływu społecznego, komunikacji niewerbalnej, polityce historycznej, edukacji obywatelskiej.

Opublikował m.in.: *Prezydent Lech Kaczyński. Narracje niedokończone*. Toruń 2012; *The Past, Polish Politics of Memory, and Stereotyping: an Intercultural Perspective*. „E-Revista De Estudos Interculturais” 2013, nr 1; *Emocje i zaangażowanie a skuteczność narracji polityki historycznej. Wyniki badań eksperymentalnych*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2015, t. 26, nr 2; *Postawy wobec polskiej polityki historycznej: wyniki eksperymentu*, „Polityka i Społeczeństwo” 2015, t. 13, nr 4 (współautorzy R. Schattkowsky, M. Muszyński, G. Czarnek); *The Politics of Memory in Post-Authoritarian Transitions, Volume One: Case Studies and Volume Two: Comparative Analysis*, Newcastle upon Tyne 2017 (współautorki J. Marszałek-Kawa, J. Piechowiak-Lamparska, A. Ratke-Majewska); *The Government’s Remembrance Policy: Five Theoretical Hypotheses*, „Polish Political Science Yearbook” 2017, t. 46, nr 1; *Promotion of National Heroes as Civic Role-Models during Democratisation*, „The New Educational Review” 2018, t. 52, nr 2 (współautorka J. Marszałek-Kawa); *Emotional Arousal and Valence and the Effects of Civic Education*, „The

New Educational Review” 2023, t. 71, nr 1 (współautorka J. Marszałek-Kawa); *Emotional Dynamics of Populism and Its Non-Populist Alternatives: Discussing the Role of Compassion and Pride*, „Polish Political Science Yearbook” 2023, t. 51, nr 4 (współautorka J. Marszałek-Kawa); *Pride and Compassion: How Emotional Strategies Target Audiences in Political Communication?*, „Central European Journal of Communication” 2023, t. 15, nr 3.

Pracuje na US jako adiunkt od 2022 r., jest członkiem zespołu kierunku *management instytucji publicznych i public relations*.

W 2011 r. uzyskał nagrodę Najlepszy Absolwent Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, International Political Science Association i European International Studies Association.

Prowadzi działalność popularnonaukową w mediach społecznościowych. Jest komentatorem życia publicznego w mediach krajowych i zagranicznych.

Joachim

von Wedel-Parlow

dr hab., prof. US

Urodził się 14 I 1968 r. W Niemczech uzyskał wykształcenie prawnicze, zdał państwowe egzaminy i otrzymał uprawnienia adwokata. Zdobył stopień naukowy doktora filozofii (w Siegen). Habilitował się na Uniwersytecie Wrocławskim.

Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na związkach między myślą polityczną, religią i historią społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem procesów transformacji, teorii państwa, dziedzictwa kulturowego Europy Środkowej.

Opublikował m.in.: *Flussverbindung. Polnische Sozialwissenschaftler zu den Perspektiven der Oderregion*, Berlin 2008; *Zur Entwicklung des deutschen parlamentarischen Zweikammersystems*, Berlin 2011; „Landarbeiterenquete” Maxa Webera a transformacja z 1990 roku, „Przegląd Zachodniopomorski” 2011, t. 26 (55), nr 3; *Territorialisation théologique [w:] Les défis de la lumière. Mélanges offerts à Son Éminence Monsieur Laurent Cardinal Monsengwo Pasinya, Archevêque Métropolitain de Kinshasa à l’occasion de son jubilé d’or d’ordination sacerdotale*, red. S. Muyengo, L. Santedi, G. Njila, Kinshasa 2014; *From future tense theory to present theory: Augustine and today’s political thought [w:] St. Augustine – teacher of Christianity*, red. T. Iremadze, Tbilisi 2017; *Liberation and eschatology [w:] Veritas et subtilitas. Truth and Subtlety in the History of Philosophy. Essays in memory of Burkhard Mojsisch (1944–2015)*, red. T. Iremadze, U.R. Jeck, Amsterdam–Philadelphia 2018; *Endzeitpolitik: Religionswissenschaftliche Anmerkungen zum expansiven Anspruch moderner Gemeinwesen* 2019; *Hausbuch Des Herrn Joachim Von Wedel Auf Krempzow Schloss Und Blumberg Erbgessen*, 2022.

Pracował na US w latach 2013–2017, był kierownikiem Zakładu Teorii i Metodologii Nauk o Polityce.

Należy do Deutsche Vereinigung für Religionswissenschaft.

Luiza **Wojnicz-Smal**

dr hab., prof. US

Urodziła się 28 II 1977 r. w Choszcznie. W 2001 r. ukończyła studia na US (mgr politologii). W 2008 r. uzyskała stopień doktora na Uniwersytecie Gdańskim. Habilitowała się na US w 2020 r. w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, a w następnym roku otrzymała tytuł profesora tej uczelni.

Opublikowała m.in.: *Polityka Unii Europejskiej wobec terroryzmu*, Toruń 2011; *Teorie w studiach europejskich*, Szczecin–Warszawa 2012 (redakcja naukowa, współredaktor

J. Ruskowski); *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej w teoriach europeistycznych* [w:] *Teorie w studiach europejskich* (redakcja naukowa, współredaktor J. Ruskowski), Szczecin–Warszawa 2012; *Multi-level Governance w Unii Europejskiej*, Szczecin–Warszawa 2013 (redakcja naukowa, współredaktor J. Ruskowski); *W poszukiwaniu finalité politique Unii Europejskiej. Aspekty teoretyczne i praktyczne*, Szczecin–Warszawa 2015 (redakcja naukowa, współredaktorzy M. Potkańska, D. Rdzanek); *Indicators for measuring Europeanisation ad extra in the EU civilian mission in Bosnia and Hercegovina from 2003–2012*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2021, t. 19, z. 4; *Walka z gwałtowną radykalizacją postaw w Unii Europejskiej. Podejście normatywne i instytucjonalne*, „Przegląd Zachodni” 2022, nr 2; *Judicialization of Anti-terrorism System in France*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2023, nr 3.

W 2021 r. objęła stanowisko profesora w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (Katedra Studiów Międzynarodowych i Europejskich), pełni funkcję koordynatora ds. Wymiany Studentów, jest pełnomocniczką Rektora US ds. Współpracy i Promocji.

W 2023 r. otrzymała nagrodę indywidualną Rektora US za szczególne osiągnięcia organizacyjne.

Należy do Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych.

Jest ambasadorką na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, przewodniczy zespołowi ds. *social mediów*; uczestniczy w pracach wydziałowego zespołu ds. promocji. Prowadzi warsztaty oraz konsultacje pt. „Wystąpienia publiczne” dla studentów w ramach projektu Strefa Nauki Uniwersytetu Szczecińskiego.

Uczestniczy w pracach redakcyjnych czasopism wydawanych przez US *Zeszytów Naukowych „Acta Politica”* (redaktor tematyczny – studia europejskie i stosunki międzynarodowe) i kwartalnika „Reality of Politics. Estimates-Comments-Forecasts” (redaktor działu).

Bierze udział w pracach grupy eksperckiej Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód.

W latach 2019–2024 była członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej.

Od 2017 do 2019 pełniła funkcję kierownika projektu UE: Humanista po studiach – Fachowiec po stażu (projekt realizowany na Wydziale Humanistycznym

Uniwersytetu Szczecińskiego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój 2014–2020).

Andrzej Wojtaszak

dr hab., prof. US

Urodził się 12 II 1961 r. w Gryficach. W 1987 r. ukończył US (mgr historii), w 1992 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w dziedzinie historii na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Habilitował się na Uniwersytecie Zielonogórskim w 2006 r. (nauki humanistyczne – historia).

W swoich badaniach zajmuje się myślą polityczną, ruchami społecznymi, zmianami w Europie Środkowej po 1990, historią wojskowości.

Jego najważniejsze monografie i artykuły naukowe to: *Generał broni Stanisław Szeptycki 1867–1950*, Szczecin 2000; *Generalicja Wojska Polskiego 1918–1926*, Warszawa 2012; *Generalicja Wojska Polskiego 1935–1939. Analiza grupy funkcjonalno-decyzyjnej*, Szczecin 2018; *Od liberalizmu klasycznego do współczesnych koncepcji liberalnych. Wybrane problemy*, „Rozprawy i Studia” 2018, t. 1025 (MXCIX) (współautor D. Wybranowski); *Inicjatywa Trójmorza a perspektywy rozwoju państw regionu Europy Środkowo-Wschodniej w drugiej dekadzie XXI wieku*, „Sprawy Międzynarodowe” 2020, t. 73, z. 2; *Współczesna myśl polityczna. Rozważania metodologiczne. Wybrane ideologie i doktryny polityczne*, Szczecin 2021 (współautor D. Wybranowski); *Polskie i ukraińskie koncepcje bezpieczeństwa i współpracy w Europie Środkowej i Wschodniej w XXI w.*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2022, t. 74, z. 2; *The position of Eastern European countries towards the Three Seas Initiative (TSI)*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2022, t. 20, z. 2; *Polskie decyzje dotyczące działań wojennych na Froncie Północno-Wschodnim w lipcu 1920 r. i ich wpływ na dalszą karierę wojskową generała broni Stanisława Szeptyckiego*, „Res Historica” 2023, t. 56; *The Importance*

of Myths and Legends in Shaping Polish Historical Policy in the 21st Century, „Historia i Polityka”, 2023, z. 51.

Na US pracuje od 1987 r. Był m.in. zastępcą dyrektora Instytutu Politologii i Europeistyki (w latach 1999–2002), kierownikiem Zakładu Myśli Politycznej i Ruchów Społecznych w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US (2009–2019). Obecnie jest przewodniczącym Rady Naukowej w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (od 2019 r.) i pracownikiem Katedry Badań nad Migracjami i Ruchami Społecznymi.

Został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Otrzymał nagrody Rektora US: III stopnia za działalność organizacyjną i II stopnia za działalność naukową (w 2013 r.), a także zespołową II stopnia za działalność naukową (w 2022 r.).

Należy do Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.

Wsiewołod Wołczew

.....

doc. dr hab.

Urodził się 18 VI 1929 r. w Leningradzie, zmarł 1 VI 1993 r. w Katowicach. W 1962 r. ukończył Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (mgr historii), w 1967 r. Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Krakowie (mgr ekonomii). Na UMCS w 1969 r. uzyskał stopień doktora nauk historycznych, w 1971 r. nominację na docenta Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W 1976 r. habilitował się w zakresie nauk o polityce w Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Warszawie.

Opublikował m.in.: *Z działalności obozu londyńskiego na Lubelszczyźnie. Styczeń–lipiec 1944 r.*, Lublin 1963, *Przemysł Lubelszczyzny w okresie władzy ludowej*, Lublin 1969; *Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa : Pierwsze zwycięskie ogniwo światowej rewolucji socjalistycznej. Zagadnienia marksistowsko-leninowskiej rewolucji socjalistycznej*, Katowice 1977; *Podstawowe zagadnienia marksistowsko-leninowskiej teorii polityki. Polityczna problematyka materializmu historycznego*, Warszawa 1978; *Z zagadnień świadomości społecznej*, Katowice 1980.

Był zatrudniony w Wyższej Szkole Pedagogicznej, a następnie na US od 1985 do 1990 r. Pełnił funkcję kierownika Zakładu Teorii Polityki.

Został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, złotym i srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem XXX-lecia PRL.

Kazimierz **Wóycicki**

dr

Urodził się 22 VIII 1949 r. w Warszawie. W 1975 r. ukończył Katolicki Uniwersytet Lubelski (mgr filozofii chrześcijańskiej). W 2000 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie Wrocławskim.

W swoich badaniach skupia się przede wszystkim na kwestii stosunków polsko-niemieckich, pamięci historycznej i polityki historycznej.

Opublikował m.in.: *Kronika niezwykłego miasta. Szczecin 1945–1989*. Szczecin 2003; *Europejski konflikt pamięci / Der Konflikt um die historische Erinnerung in Europa*, Warszawa 2008 (wydanie dwujęzyczne); *Niemiecka pamięć. Rozrachunek z przeszłością NRD i przemiany niemieckiej świadomości historycznej*, Warszawa 2011; *Ukraina – narodziny społeczeństwa obywatelskiego*, „Sprawy Międzynarodowe” 2013, t. 66, nr 4; *Przełom w stosunkach polsko-niemieckich i traktat z roku 1991. Uwagi o geopolitycznym kontekście* [w:] *Problem stosunków polsko-niemieckich po traktacie z 1991 roku z perspektywy regionalnej*, red. K. Gładkowski, Olsztyn 2014; *Dialog, polityka, wyczekiwanie. Uwagi o myśli politycznej Tadeusza Mazowieckiego* [w:] *Tadeusz Mazowiecki – architekt wolnej Polski*, red. A. Hall, Kraków 2017; *Krótką historia UPA dla Polaków. Czy historycy nas pogodzą?*, Warszawa 2019.

W latach 2001–2002 był zatrudniony na US jako adiunkt.

Współinicjował polsko-niemieckie grono dyskusyjne ekspertów Grupa Kopernika, wyłatał w Wyższej Szkole Administracji Publicznej w Szczecinie. Był tam również

prezesem Instytutu Niemiec i Europy Północnej. Od 2000 do 2004 r. pełnił funkcję dyrektora Instytutu Polskiego w Lipsku.

W latach 2004–2008 był dyrektorem szczecińskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. Wykładał w Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego i jako *visiting professor* na uniwersytetach w Brnie, Kamieńcu Podolskim, Lipsku i Ratzybonie.

Od 2016 r. był wiceprzewodniczącym Partii Demokratycznej – demokraci.pl, a następnie Unii Europejskich Demokratów, którą opuścił w 2019 r.

Otrzymał Krzyż Zasługi na wstędze Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec (2007 r.) i Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (2011 r.). Został uhonorowany tytułem Ambasador Szczecina (2000 r.).

Wiesław Leon **Wróblewski**

.....

prof. dr hab.

Urodził się 2 II 1942 r. w Puławach. W 1969 r. ukończył Uniwersytet Warszawski (mgr historii). W 1981 r. uzyskał stopień doktora w Wojskowym Instytucie Historycznym, tam też w 1991 r. się habilitował. W 2001 r. otrzymał nominację na profesora nauk humanistycznych.

Prowadzi badania dotyczące historii II wojny światowej, historii Wojska Polskiego i terroryzmu.

Opublikował m.in. *Obrona powietrzna Polski 1944–1949*, Warszawa 1982; *Druga wojna światowa w polskiej literaturze i sztuce*, „Kultura i Oświata” 1984, R. 20, nr 2; *Pomocnicza Wojskowa Służba Kobiet*, „Wiedza Obronna” 1987, nr 4; *The losses of Polish culture in the Second World War [w:] Poland in the Second World War 1939–1945*, Warszawa 1989; *Kobiety z 2 KP w bitwie o Monte Cassino [w:] 2 Korpus Polski w bitwie o Monte Cassino z perspektywy półwiecza*, red. T. Panecki, Warszawa 1992 i 1994; *Obrona powietrzna stolicy 1914–1945*, Warszawa 2000; *Zjednoczenie Polaków w Ameryce*, Warszawa 2002 (współautor J. Praga).

Był kierownikiem zespołu atlasu historyczno-wojskowego w Wojskowym Instytucie Historycznym, kierownikiem Zakładu Badań nad Konfliktami i Pokojem Instytutu Politologii i Europeistyki US oraz Katedry Badań nad Konfliktami i Pokojem Wydziału Humanistycznego US.

Dariusz Wybranowski

dr hab., prof. US

Urodził się 12 III 1962 r. w Szczecinie. W 1987 r. ukończył US (mgr historii), na tej samej uczelni w 1997 r. uzyskał stopień doktora. W 2014 r. habilitował się na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu (w dziedzinie nauk społecznych – nauki o polityce), w 2020 r. otrzymał tytuł profesora US.

Jego zainteresowania badawcze skupiają się wokół historii Pomorza w średniowieczu, rycerstwa Księstwa Pomorskiego, świata islamu, terroryzmu muzułmańskiego, krajów byłej Jugosławii, sztuki wojennej i konfliktów na przestrzeni dziejów.

Opublikował ponad 180 prac naukowych, m.in. *Wybrane problemy teorii polityki*, Szczecin 2002 (redakcja naukowa, współredaktor A. Wojtaszak); *Idee i doktryny polityczne XX wieku. Wybór*, t. 1, Szczecin 2006 (redakcja naukowa, współredaktor A. Wojtaszak), *Między niepodległością a dezintegracją. Bośnia i Hercegowina w XX i XXI wieku*, Szczecin 2011; *Oblicza komunizmu. Wybór problemów*, Szczecin 2015 (redakcja naukowa, współredaktorzy A. Fulbiszewski, E. Krasucki, R. Piścio); *Religia w konfliktach etnicznych we współczesnym świecie*, t. 1–2, Lublin 2016 (redakcja naukowa, współredaktorzy A. Szabaciuk, R. Zenderowski); *Od liberalizmu klasycznego do współczesnych koncepcji liberalnych. Wybrane problemy*, Szczecin 2018 (współautor A. Wojtaszak); *Współczesna myśl polityczna. Rozważania metodologiczne. Wybrane ideologie i doktryny polityczne*, Szczecin 2021 (współautor A. Wojtaszak).

Z US jest związany od 1987 r. W Instytucie Historii pełnił funkcję asystenta stażysty, asystenta, adiunkta i profesora uczelni, następnie w Instytucie Politologii i Filozofii,

przekształconym w Instytut Politologii i Europeistyki US, a później w Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie był adiunktem, starszym wykładowcą, adiunktem z habilitacją i profesorem US (od 2020 r.).

Otrzymał nagrody Rektora US II stopnia (w 1993 i 2022 r.).

Jest członkiem Komisji Bałkanistyki PAN od 2009 r. Należy do Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich (od 2015 r.) i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2025 r.).

Uzyskał uprawnienia licencjonowanego przewodnika miejskiego po Szczecinie.

Piotr **Załęski**

mgr

Urodził się 12 I 1966 r. w Szczecinie. W 1990 r. ukończył US (mgr, nauki polityczne).

Był zatrudniony na US w latach 1989–1991 jako asystent stażysta i asystent.

Katarzyna **Zawadzka**

dr

Urodziła się 5 II 1985 r. w Połczynie Zdroju. Ukończyła na US dwa kierunki studiów magisterskich (w 2008 r. europeistykę, w 2010 r. politologię). W 2016 r. na tej samej uczelni uzyskała stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych (dyscyplina nauki o polityce).

Jej zainteresowania badawcze skupiają się na kwestiach feminizmu, gender, partii politycznych, polityki antydyskryminacyjnej, komunikacji społecznej, społeczeństwie obywatelskim, partiach politycznych i roli kobiet w polityce.

Opublikowała m.in.: *Public opinion regarding the postulates of the LGBT community in Poland*, „Athenaeum” 2018, t. 59; *Kandydatki Kongresu Kobiet w wyborach samorządowych 2018*, „Nowa Polityka Wschodnia” 2019 nr 2 (21); *Społeczność LGBT a partie i ugrupowania polityczne w Polsce*, Szczecin 2019; *Społeczniczki czy polityczki? Aktywność polityczna pełnomocniczek Kongresu Kobiet*, „Wrocławskie Studia Politolologiczne” 2019, t. 27; *Kobiety w wyborach. Wybory kobiet*, Szczecin 2020 (redakcja naukowa, współredaktor Ł. Tomczak); *Ruch społeczny kobiet w kontekście sprawczości Kongresu Kobiet*, „Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość” 2021, t. 1; *Attitudes in Poland Towards the Legalization of same-Sex Registered Partnerships in the Context of Political Preferences*, „Sexuality Research and Social Policy” 2022, nr 19 (współautorzy R. Iwański, Ł. Tomczak); *Stanowiska polskich ugrupowań politycznych wobec aborcji [w:] Wokół Strajków Kobiet*, red. E. Dziwak, R. Georghe, Kraków Katowice–Łódź 2021; *Jedność w różnorodności a regulacje państw Unii Europejskiej dotyczące praw osób LGBT*, Warszawa 2022; *Feminizm (nie)znany. Teoretyczne rozważania porównawcze [w:] Kobiety w polityce. Perspektywa wieków XX i XXI*, red. M. Banaś, I. Jakimowicz-Pisarska, Kraków 2023.

Jej praca doktorska otrzymała w 2016 r. wyróżnienie Rady Wydziału Humanistycznego US.

Jest zatrudniona na US od 2016 r. jako adiunkt.

Należy do Towarzystwa Edukacji Antydyskryminacyjnej i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (w jego ramach działa w Zarządzie Sekcji Gender & Queer Politics). Jest ekspertką The Women Experts’ Network Foreign & Security Policy, The Centre for Feminist Foreign Policy; uczestniczy w pracach Grupy Badawczej Pracownia Badań Wyborczych i Zespołu Badawczego Socjologia i Psychologia Organizacji działającego w Instytucie Socjologii US.

Pełni funkcję opiekunki Koła Naukowego „Politolog”, jest członkinią Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (kierunek politologia).

W latach 2019–2021 była redaktor naczelną czasopisma naukowego „Acta Politica Polonica”.

Radosław Łukasz Zych

dr

Urodził się 1 VII 1984 r. w Bydgoszczy. Ukończył dwa kierunki studiów magisterskich: administrację (w 2007 r.) i prawo (w 2010 r.) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 2015 r. na tej uczelni uzyskał stopień doktora nauk prawnych.

Swoje interdyscyplinarne badania naukowe poświęca ewolucji prawa wyborczego w kontekście historii państwa i prawa, prawom wyborczym jako politycznym prawom człowieka.

Opublikował m.in. *Zmiana rozumienia zasady powszechności wyborów w Polsce na przykładzie wyborów do Parlamentu Europejskiego* [w:] *Wybory do Parlamentu Europejskiego. Prawne, polityczne i społeczne aspekty wyborów*, red. A. Sokala, B. Michalak, A. Frydrych, R. Zych, Toruń 2010 (współautor A. Frydrych); *Prawa wyborcze obywateli Unii Europejskiej w Polsce* [w:] *Konstytucja w dobie europejskich wyzwań*, red. M. Zubik, A. Paprocka, R. Puchta, Warszawa 2011; *Protesty wyborcze i ich rozpoznawanie w wyborach do Sejmu i Senatu RP* [w:] *Lustitia est constans et perpetua voluntas ius suum cuique tribuere*, red. J. Pakuła, A. Pikulik, Toruń 2011; *Protesty wyborcze w wyborach na urząd Prezydenta RP w 2010 r.* [w:] M. Jeziński, W. Peszyński, A. Seklecka (red.), *Wybory 2010. Polska i świat*, Toruń 2011; *Przymus wyborczy na świecie i perspektywy jego wprowadzenia w Polsce* [w:] *Księga pamiątkowa z okazji 20-lecia demokratycznych wyborów w Polsce*, red. S.J. Jaworski, Warszawa 2011; *Istota i gwarancje zasady tajności głosowania w polskim prawie wyborczym*, Toruń 2016; *Rozważania o społecznej szkodliwości czynu na podstawie art. 497a Kodeksu wyborczego. Teoria i praktyka*, „Przegląd Sejmowy” 2021, t. 162, nr 1; *Problem statusu prawnego członków obwodowych komisji wyborczych jako funkcjonariuszy publicznych*, „Przegląd Sejmowy” 2022, t. 172, nr 5; *Permissibility of the involvement of the Polish armed forces to secure the electoral process in Poland*, „Reality of Politics” 2023, t. 24, nr 2; *Zagadnienie badań nad prawem wyborczym w poglądach polskiej doktryny w ujęciu historycznym*, „Państwo

i Prawo” 2023, z. 7; *Institucja głosowania w wyborach na statkach morskich w prawie polskim i obcym*, Warszawa 2024.

Jest od 2022 r. zatrudniony na US jako adiunkt w Katedrze Systemów Politycznych i Polityk Publicznych.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych oraz do Polskiego Towarzystwa Historii Prawa.

Pracował w kancelariach prawniczych, organach ścigania, wymiaru sprawiedliwości oraz administracji publicznej, zwłaszcza wyborczej.

Prowadzi działalność popularyzującą naukę, aktywność medialną i publiczną, jest autorem opinii dla Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej; był członkiem Okręgowej Komisji Wyborczej w Szczecinie w 2023 i w 2025 r., członkiem Rejonowej Komisji Wyborczej w Szczecinie w 2024 r. oraz zastępcą przewodniczącego Miejskiej Komisji Wyborczej w 2024 r.

Marek **Zurek**

.....

dr hab., prof. US

Urodził się 17 IX 1962 r. w Ełku. W 1986 r. ukończył US (mgr historii), w 1998 r. na tej samej uczelni uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych. Habilitował się w 2013 r. na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu (doktor habilitowany nauk społecznych w zakresie nauk o polityce).

Jego główne zainteresowania badawcze to integracja europejska, współpraca transgraniczna, niemcoznawstwo.

Opublikował m.in.: *Leksykon Integracji Europejskiej*, Warszawa 2004 (współautorzy J. Ruszkowski, E. Górnicz); *Jakob Kaiser. Działalność polityczna*, Toruń 2010; *Teoria współpracy transgranicznej na przykładzie Euroregionu Pomerania*, Szczecin 2011; *Partnerstwo Wschodnie w kontekście europejskich aspiracji Ukrainy. Dylematy międzynarodowe i systemowe*, Łuck–Szczecin 2011 (redakcja naukowa); *Unia Europejska w polityce*

zagranicznej zjednoczonych Niemiec. *Determinanty Europapolitik*, Szczecin 2012; *Niemcy w instytucjach Unii Europejskiej*, Szczecin 2017; *The evolution of the German concepts of military cooperation in Europe*, „Przegląd Europejski” 2019, t. 54, nr 4; *Polityka europejska. Koncepcyjne i doktrynalne podstawy na przykładzie Niemiec*, Szczecin 2022.

W latach 1999–2009 pełnił funkcję kierownika magisterskich studiów uzupełniających na kierunku politologia w Instytucie Politologii i Europeistyki US, był członkiem uczelnianej komisji dyscyplinarnej na US od 2020 do 2024 r.

Otrzymał nagrody II stopnia Rektora US w latach 1999, 2004, 2013.

Należy do Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych i Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich.

Był ekspertem naukowym Ośrodka Integracji Europejskiej w Szczecinie (1999–2001); analitykiem Centrum Europejskiego Uniwersytetu Szczecińskiego (2002–2003), udzielał wypowiedzi eksperckich dla Polskiego Radia Szczecin i Polskiego Radia 24.

40 lat Instytutu w obiektywie

40
LAT

INSTYTUTU
NAUK O POLITYCE
I BEZPIECZEŃSTWIE
UNIwersytetu Szczecińskiego

Pracownicy Instytutu przed siedzibą przy ul. Mickiewicza

Pracownicy Instytutu przed siedzibą przy ul. Krakowskiej

Uroczystość pożegnania Elżbiety Czerneckiej

Pracownicy Instytutu podczas spotkania integracyjnego (2025)

Dawna siedziba Instytutu przy ówczesnej alei Jedności Narodowej
(dziś aleja Jana Pawła II)

Dawna siedziba Instytutu przy ul. Mickiewicza

Dawna siedziba Instytutu przy ul. Mickiewicza

Dawna siedziba Instytutu przy ul. Mickiewicza

Członkowie Rady Naukowej Instytutu Politologii i Europeistyki

Prof. Henryk Komarnicki z JM Rektorem prof. Zdzisławem Chmielewskim

Uroczystość jubileuszowa prof. Wiesława Burgera (2006)

Prof. Henryk Komarnicki przemawia
podczas uroczystości jubileuszowej prof. Burgera (2006)

Prof. Henryk Komarnicki z Katarzyną Wojtaszak

Prof. Andrzej Wojtaszak z Katarzyną Wojtaszak

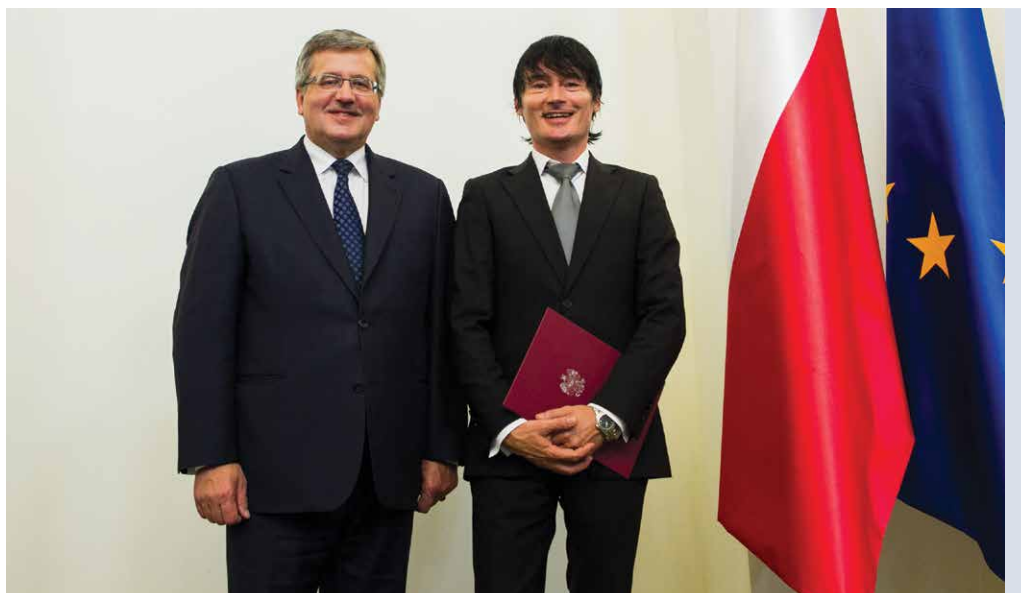
Zarząd PTNP po podjęciu decyzji o wybraniu INoPIB
na organizatora Ogólnopolskiego Kongresu Politologii (2024)

Organizatorzy II Ogólnopolskiego Kongresu Europeistyki w Szczecinie (2017)
z prezydentem Andrzejem Dudą

Wręczenie aktu nadania tytułu profesorskiego
prof. Renacie Podgórzeńskiej (2025)

Wręczenie aktu nadania tytułu profesorskiego
dla prof. Janusza Ruszkowskiego (2012)

Prof. Andrzej Aksamitowski otrzymuje stopień habilitacyjny z rąk JM Rektora prof. Waldemara Tarczyńskiego (2007)

Debata podczas II Ogólnopolskiego Kongresu Europeistyki w Szczecinie (2017)

Prof. Jarosław Piątek, dr Mariusz Sikora i prof. Benon Szatek podczas konferencji „Terminal LNG w Świnoujściu a bezpieczeństwo energetyczne regionu i Polski” (2013)

Dr Joanna Jonczek z drem Markiem Czerwińskim (2016)

Dr Dorota Kowalewska z uczelnianą maskotką Sową

Prof. Renata Podgórzeńska, dr Michał Romańczuk, prof. Tomasz Czapiewski i prof. Luiza Wojnicz przed „Spacerkiem na Uniwererek” (2023)

Prof. Krzysztof Kowalczyk
podczas charytatywnej
licytacji plakatów, które zostały
przygotowane przez studentów
Instytutu (2022)

Redaktorzy „Kroniki Szczecina 2022” wraz z prof. Renatą Podgórską

Egzaminatorzy Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym
(prof. Dariusz Wybranowski, prof. Fuad Jomma, dr Janusz Jartyś, prof. Artur Staszczuk)

Studenci podczas cyklicznej wizyty studyjnej w Berlinie

Prof. Marek Cupryjak
w strzelnicy instytutowej

Uczestniczki konferencji europeistycznej
(dr Monika Potkańska, prof. Luiza Wojnicz, prof. Renata Podgórska)

Konferencja naukowa w Międzyzdrojach (2011)

Absolwenci kierunku
Bezpieczeństwo Wewnętrzne
z grupy seminaryjnej
prof. Luizy Wojnicz (2023)

I Forum Bezpieczeństwa

II Forum Bezpieczeństwa

II Forum Bezpieczeństwa

Warsztaty kryminalistyczne

Studenci kierunku politologia (1990)

Studenci kierunku politologia (1997)

Absolwenci studiów na kierunku politologia (2009)

Absolutorium studentów Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US (2025)

40 LAT

INSTYTUTU NAUK O POLITYCE I BEZPIECZEŃSTWIE UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

Książka, którą trzymają Państwo w rękach, to *de facto* historia szczecińskiego ośrodka politologii oraz studiów nad bezpieczeństwem w ujęciu biograficznym. Prezentujemy w niej zbiór sylwetek bardzo różnorodnych postaci, które tworzyły Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie [...] w ciągu minionych czterdziestu lat. To pracownicy naukowci i dydaktyczni, którzy byli (a część z nich nadal jest) zatrudnieni w Instytucie od 1985 r. Niektóre osoby są związane z INoPiB przez całą swoją karierę naukową (np. profesorowie Janusz Ruszkowski, Andrzej Wojtaszak, Marzena Giedroń, Janusz Mieczkowski czy Marek Żurek) dla innych praca na Uniwersytecie Szczecińskim była tylko dłuższym lub krótszym epizodem. Niemniej wszyscy oni współtworzyli naszą społeczność akademicką, pozostawili w niej ślad nawet wówczas, kiedy decydowali się na przeniesienie do innych ośrodków [...].

Z Wprowadzenia

ISBN 978-83-961296-5-9

9 788396 129659